

Madžarski in slovenski predsednik v Lendavi

Krepitev nadaljnega vsestranskega sodelovanja

Str. 3

Str. 2

Turniški obrat prodan

Meindl si je našel slovenska partnerja

Nepreslišano

Str. 2

Podjetji Bureau Veritas in SIQ sta opravili pomembno certifikacijsko presojo v štirih družbah Panonskih term

Panonske terme prejele certifikate

Za kakovost, varnost in zdravje pri delu

Str. 6 - Z dr. Emilom Erjavcem o posledicah vključitve Slovenije v Evropsko unijo

Tisti, ki bodo preživeli, bodo lažje kmetovali

Str. 12 - Namestnik vodje vladnega odbora za reforme

Naredili smo zelo odkrito-srčen predlog

Str. 17 - Nova, »krvava« družinska tragedija v Pomurju

Ubil partnerko, nato spil kislino

NAROČNIK

Vaš novi naslov za vozila
Audi
PORSCHE
MARIBOR
Šentiljska c.128 a, tel.: 02/ 65-40-334, 040/ 950-950

Pomurje ne potrebuje reform

Potrebuje spremembe – na bolje!

Na čem naj Pomurje oblikuje svojo razvojno vizijo, če ne na znanju in ustvarjalnosti svojih ljudi? Tudi pokrajina, v srca vseh nas segajoča lepota prostranosti, ne more pomurskemu človeku dati otipljivih odgovorov na verjetno najzahtevnejše vprašanje, s katerim se sooča vsakdo izmed nas: kakšen bo jutrišnji dan? Ljudje, ki se borijo prihodnosti, ki ne občutijo varnosti trenutka in ki s strahom pogledujejo v svojo perspektivo, ne morejo dati sebi, svoji družini in družbi tistega, kar bi jim zagotovilo mesto v skupnosti – ustvarjalnega prispevka, ki bo dal človeku sposobnost preživljati sebe in svojo družino.

V slovenski politični realnosti je postala floskula, da je znanje edino orodje, ki nas vodi do družbe blaginje. Res je, vendar ali smo uspeli to frazo prevesti v vsakdanja ravnanja politike, gospodarstva, civilne družbe in končno – vsakogar izmed nas. Ne! Če bi to spoznanje v nas dozorelo, potem bi se morali zavedati, da je potrebno bistveno širše odpreti vrata do znanja, še posebej do univerzitetne izobrazbe, ki v Evropi postaja edini vir konkurenčnih prednosti za posameznika, družino in družbo.

Sam sem vse od svojih začetkov v študentski politiki soočen z vprašanjem, ali je obvarovanje tako imenovanih študentskih privilegijev, kamor protagonist vladne politike uvrščajo študentsko delo, štipendije in študentsko bivanje, edina pot za doseganje tega cilja. Ne, jim odgovorjam. Četudi je študij opredeljen kot brezplačen, je vse preveč tistih, ki zaradi svojega socialnega ozadja ne zmorejo stroškov študija. Vse preveč je tistih, ki posegajo po delu, da bi zmogli stroške življenja v univerzitetnih središčih, pa zato zapostavijo znanje, po katerega so prišli. To ni zgodba enega študenta, pač pa realnost, ki ustvarja grenko sedanost veliki večini slovenskih študentov.

Zato sem med prvimi, ki zahtevajo spremembe. Vendar to ne morejo biti spremembe, ki bodo od študentov zahtevale plačilo šolnine na privatiziranih univerzah! To ne more biti povišana cena knjig zaradi uvedbe enotne davčne stopnje! To ne more biti osiromašena perspektiva slovenskega študenta, ki bo brez študentskega dela skupaj s svojo družino shiral pod stroški študentskega življenja. Zato so spremembe potrebne! Zato je potrebno dati vsakemu študentu dobro štipendijo, šele potem pa ukinjati študentsko delo.

Študij kot javno dobro mora biti dosegljiv vsakomur, da si z njim, s svojim delom in ustvarjalnostjo zagotovi pogoje za osebno blaginjo in blaginjo ljudi iz njegovega okolja. Tako bi vsaj moralo biti. A žal je danes mnogo drugače! Mladi iz Pomurja se vedno redkeje odločajo nadaljevati svojo življenjsko pot v študijskih klopek. Mnogi med njimi po srednji šoli zaključijo šolanje in začnejo delati. Če delo seveda dobijo. Pomurje namreč vedno bolj postaja regija brez novih delovnih mest, z najnižjo stopnjo izobrazbe v Sloveniji, z eno večjih stopenj brezposelnosti in v Sloveniji in z vedno manj študenti. In prav slednji bi morali biti nosilci in generatorji novih idej, novih znanj, novih možnosti in ustvarjalci novih potencialov Pomurja.

Ali k temu cilju vodi paket vladnih reform? To je brez dvoma velika in zelo tvegana odločitev vlade, pri uresničevanju katere moramo sodelovati vsi državljani in državljanke, še posebej pa študenti in študentke. Prav naloga študentk in študentov mora biti, da sodelujejo pri izvajanju reform, vendar takih »reform«, ki ne bodo večale razlik med bogatimi in revnimi, »reform«, ki študentom s podeželja ne bodo manjšale dostopnosti do študija zaradi ukinjanja študentskega dela in socialnih transferjev, in takih »reform«, ki ne bodo uvažale šolnin. Pri takih reformah je nujno sodelovati – uresničevati nacionalno poslanstvo, ki smo ga zapisali globoko v svoje plebiscitarne želje: vsakomur omogočiti visoko kakovost življenja, blaginjo za vse.

Beseda »reform« je v zadnjem času najpogostejše izgovorjena in napišana beseda v Sloveniji. Vendar Pomurje ne potrebuje le besed, pač pa globoke in konkretne spremembe. Spremembe na bolje.

Zdenko Škraban

Turniški obrat prodan Meindlu, ta pa si je našel slovenska partnerja

Za vsa delovna mesta ni trdnega zagotovila

Državni denar za zaposlitve pri novem delodajalcu

Turniški obrat Planike v stečaju je bil prejšnji mesec za 390 milijonov tolarjev prodan nemškemu podjetju Meindl, ta pa je k poslu povabil slovenska podjetnika Martina Žilnika in Benjamina Fugino, ki že imata proizvodnjo obutve v Bosni in Hercegovini ter na Hrvaškem.

Stečajni upravitelj Andrej Marinc je povedal, da sedaj potekajo pogajanja za sklenitev pogodbe, postopek prodaje pa bo končan, ko bo kupec v Sloveniji ustanovil podjetje, s katerim bodo tudi podpisali pogodbo. Zapletov sedaj več ne pričakuje, torej gre samo še za formalnost, za čisto pa bi lahko zaključili do konca leta. Po pogodbi bo kupec moral v obratu nadaljevati z dosedanjim dejavnostjo, ta pa ne določa števila zaposlenih. »Koliko bo ostalo zaposlenih v obratu, ne morem povedati, po zagotovilih pa naj bi jih večina ostala. V poslovanje novega lastnika ne moremo posegati,« je še izjavil Andrej Marinc.

Na dano besedo novih lastnikov, da bodo ohranili dosedanja obsega proizvodnje, kar bi pomenilo tudi ohranitev sedanjih 245 delovnih mest, se sklicuje tudi turniški župan Jožef Kocet. »Poskušali smo doseči, da bi se zaposlilo več ljudi, ampak to ni šlo skozi; obljubili pa so nam, da bo ostal sedanja obseg proizvodnje,« je povedal Jožef Kocet. Občina je namreč lastnica zemljišča v velikosti hektar in pol, na katerem stoji proizvodnja hala in so jo sedaj za en tolar za ar po pogodbi odstopili v uporabo novim lastnikom za dobo trideset let. Jožef Kocet tudi meni, da se je turniški obrat obdržal v celoti iz določenega razloga, ta pa je, da tu delajo dobro obutev, kar naj bi tudi dajalo upanje, da bodo novi lastniki ohranili obstoječe število delovnih mest.

To pa bo znano kmalu po novem letu. Proizvodnja v stečajnem postopku, ki je mesečno ustvarila milijon evrov priho-

»Morda sem k odločitvi, da so se partnerji odločili za nakup in proizvodnjo v Turnišču, tudi sam prispeval, saj se z enim od teh direktorjev poznam dlje in ko mi je govoril, da ima podjetje na Hrvaškem in v Bosni, sem rekel, za kaj ne bi imel tukaj,« je izjavil Janez Drobnič.

dka, se po sklepu stečajnega senata in zaradi prodaje obrata končuje konec leta, s tem pa bodo vsi zaposleni šli na zavod za zaposlovanje. Koliko jih bo novi lastnik spet zaposlil in v kolikšnem času, sedaj še ni znano. Lucas Meindl, ki z bratom Larsonom in očetom Alfonzom nastopa kot kupec obrata, pa v Turnišču tudi ni želel dajati izjav, ker da z mediji komunicirajo le preko uradnih dopisov. Sedaj pa je že jasno, da bo ponovno zaposlovanje podprla tudi država. To je namreč zagotovil konec prejšnjega tedna ob obisku obrata v Turnišču minister za delo, družino in socialne zadeve Janez Drobnič. Vendar, kot je bil jasen minister (glede na zgodbo Concept Optimum), na način ... bančne garancije ali zavarovanja s hipoteko. »Sem pa vesel, da se nekdo odloča postaviti proizvodnjo v Sloveniji, čeprav vsi pravijo, da se ne splača. Vendar se, ampak z asortimenti, kjer je veliko dodane vrednosti ali znanja. Morda sem k odločitvi, da so se partnerji odločili za nakup in proizvodnjo v Turnišču, tudi sam prispeval, saj se z enim od teh direktorjev poznam dlje časa, in ko mi je govoril, da ima podjetje na Hrvaškem in v Bosni, sem rekel, zakaj ga ne bi imel tukaj,« je izjavil Janez Drobnič.

Poznanstvo pa delodajalcu naj ne bi dajalo nobene prednosti, saj se bo moral predstaviti

Turniška občina je v stečajnem postopku Planike zaradi neplačanih prispevkov za kanalizacijo prijavila 45 milijonov tolarjev terjatev, stečajni upravitelj pa jih je priznal 40. Kolikšen delež terjatve bo poplačan s stečajne mase, bo znano ob njeni delitvi.

kot resni delodajalec, torej pripravi načrt in program zaposlitve, na osnovi katerega se upošteva določila pravilnika bo potem deležen državne podpore. Glede možnosti koriščenja sredstev v tem ali prihodnjem letu pa je Drobnič dejal: »Najprej je potrebno sploh videti, kdaj bo to realizirano, o čemer se bomo pogovorili z vodstvom podjetja, drugo pa je, koliko sredstev je na razpolago še letos in kako bo prihodnje leto ... Skratka, zagotoviti je potrebno denar.« Na razgovor ministra z novimi lastniki turniškega obrata in stečajnim upraviteljem sta prišli tudi sedanja in prejšnja direktorica murskoboške enote Zavoda za zaposlovanje Branka Kuzma Smolčič in Cvetka Sreš.

Majda Horvat

Koliko delavcev bo novi lastnik zaposlil in v kolikšnem času, sedaj še ni znano. Lucas Meindl, ki z bratom Larsonom in očetom Alfonzom nastopa kot kupec obrata, pa v Turnišču tudi ni želel dajati izjav, ker da z mediji komunicirajo le preko uradnih dopisov.

T. K.

Dobrovnik

Razloge bo pojasnil na izredni seji

Kljub zadolženosti, številke so prišle v javnost prejšnji teden, so v Dobrovniku s 1. novembrom začeli priklopiti gospodinjstva na kanalizacijsko omrežje. Izjema je le glavna ulica, ki poteka skozi center Dobrovnika.

Naj spomnimo: občinski nadzorni odbor je ugotovil, da je občina prezadolžena, saj je dobavitelj ob letošnjem predlogu proračuna, ki znaša 440 milijonov tolarjev, dolgovala skoraj 356 milijonov tolarjev, posojila so znašala 114 milijonov, medtem ko je bil novi predlog

proračuna negativen v višini 164 milijonov tolarjev. K temu je treba prišteti še poplačila posojil in obresti, ki bodo v naslednjih dveh letih znašale skupno 109 milijonov tolarjev. Največ finančnega vložka so zahtevale ravno končne faze projekta kanalizacije, in sicer 240 milijonov tolarjev.

Zaradi vsega tega in nepravčasnega pošiljanja finančnih poročil je posredovalo ministrstvo za finance in občini naložilo sanacijo financiranja iz proračuna. Župan Marjan Kardinar je že na zadnji redni občinski

seji, ki je bila junija letos (od takrat ni bilo več nobene, op. p.), svetnikom pojasnjeval, da je postopek zadolžitve nujen, če želijo imeti v občini dokončane nekatere projekte, tako da so bili vsi sklepi potrjeni tudi s strani občinskega sveta. Občina je trenutno zastavila vsa plačila, razen tistih, ki so nujna za njeno delovanje in prijave na razpise. Župan za zdaj ne daje uradnih izjav, bo pa vse uradno pojasnil na izredni seji, ki bo sklicana čez čas.

Madžarski in slovenski predsednik v Lendavi

Krepitev vsestranskega sodelovanja

Problemu asimilacije manjšin bo potrebno posvetiti več pozornosti

V sredo se je predsednik Republike Slovenije Janez Drnovšek na lendavskem gradu srečal s predsednikom Republike Madžarske Laszkom Sólyomom.

Namen neformalnega srečanja v Lendavi je nadaljevanje pogovorov o tem, kako še bolj krepiti dobrososedsko in vsestransko sodelovanje ter dialog o aktualnih evropskih in drugih mednarodnih vprašanjih. Dopoldne je madžarski predsednik obiskal Porabje, kjer si je med drugim ogledal Slovenski informacijski in kulturni center, uredništvo Porabja in slovenskega radia v Monostru, obiskal pa je tudi Gornji Senik, kjer si je ogledal tamkajšnjo osnovno šolo.

Ob 12. uri je madžarski predsednik prispel pred lendavski grad, kjer ga je pričakal predsednik Drnovšek, sledil je enourni pogovor v veliki dvorani lendavskega gradu, na kar sta oba

predsednika podala izjavi za javnost. Janez Drnovšek je povedal, da Slovenija in Madžarska nadaljujeta tradicijo dobrih odnosov, ki so dobri že od osamosvojitve na političnem, gospodarskem in drugih področjih. Govorila sta tudi o položaju slovenske manjšine na Madžars-

kem in madžarske v Sloveniji. Ker je opazna tendenca asimilacije, sta se strinjala, da je potrebno narediti korake, ki bi omogočile manjšinam, da komunicirajo v svojem jeziku.

Madžarski predsednik je povedal, da je srečanje odraz dobrega sodelovanja med država-

ma. Glede vprašanj, o katerih sta se pogovarjala, tako vprašanja manjšine, Evropske unije in drugem, sta se strinjala, da so njuna stališča identična. Za ohranitev kulturne identitete Slovencev na Madžarskem je potrebno poskrbeti za boljše financiranje šol in drugih institucij. »Boljši regionalni gospodarski razvoj pa lahko zagotovimo tudi tako, da skupaj sodelujemo na razpisih za financiranje iz virov Evropske unije.

Načrtujejo tudi ustanoviti slovensko-madžarskega gospodarskega sveta, v okviru katerega bodo sodelovali gospodarstveniki. S predsednikom Drnovškom pa sta se strinjala, da bi ustanovili skupini slovensko-madžarski forum, v katerem bi sodelovali predstavniki z obeh strani in v okviru katerega bi si tudi prizadevali za ohranjanje manjšin.

J. Ga., Foto: N. J.

Veleposlanika Srbije in Črne gore ter BiH v Muri

Za širitev sodelovanja

V Muri so predvčeraj sprejeli dva gosta iz držav na območju nekdanje Jugoslavije. Obojke tekstilce je najprej obiskal dr. Ranko Milović, veleposlanik Srbije in Črne gore v Republiki Sloveniji in nato še Izmir Talić, veleposlanik BiH v Republiki Sloveniji.

Srbskega veleposlanika je sprejel predsednik uprave Borut Meh s sodelavci, ki je skupaj z drugimi predstavniki vodstva gostu predstavil Skupino Mura in sodelovanje aktivnosti Mure na trgu Srbije in Črne gore. Po Mehovem mnenju je ta trg zelo pomemben za trženje lastne blagovne znamke Mura. Nato je sku-

paj s sodelavci Mure EHM, d. o. o., predstavil tekoče in načrtovane aktivnosti Skupine Mura na omenjenem trgu. Veleposla-

niku Miloviću so nato predstavili kolekcijo pomlad/poletje 2006, ki jo bo Mura EHM, d. o. o., v začetku leta 2006 plasirala

v Srbijo in Črno goro, nato pa si je gost ogledal še proizvodni proces v obratu CMT.

Po obisku veleposlanika Srbije in Črne gore je Mura gostila še Izmir Talića, veleposlanika BiH. Talić in njegovega svetovaleca je najprej sprejel predsednik uprave Borut Meh. Skupino Mura, sodelovanje Skupine Mure z BiH pa sta mu predstavila Jožef Šilec, član uprave in mag. Simona Šarotar Žizek, sekretarka uprave. Izpostavila sta tako področje trženja lastne blagovne znamke Mura kakor tudi področje storitev kompleksnega proizvodno-logističnega inženiringa. Tudi veleposlaniku BiH so nato strokovni sodelavci Mure podrobno predstavili potek proizvodnega procesa, ob koncu obiska pa si je ogledal tudi kolekcijo blagovne znamke Mura za pomlad/poletje 2006.

Ludvik Kovač

Komentar

Poplava

Minuli teden je bil na brežinah Mure predstavljen mobilni sistem za zaščito pred poplavami. Protestirali so lendavski ribiči, ker hrvaški ribiči polnijo gramoznice s svojimi ribami v vodah, ki so jih upravljali Lendavčani. V torek je po poplavah ponovno začel delovati maloobsejni prehod na Hotizi. Uradno naj bi ob novem mostu na Hotizi Hrvati navažali samo dovozno pot do mostu, dejansko pa nasipajo pot do sicer zaenkrat sporne obrambnega nasipa pred poplavami, ki je bil po sporazumu Drnovšek - Račan določen kot mejna črta. V odnosu do Hrvaške nam je šlo zadnje čase nekaj dejstev zelo na roke. Delno jih je neutraliziral glavni akter prej omenjenega sporazuma predsednik države dr. Janez Drnovšek, ki je na neformalnem srečanju s kolegom Mesičen odpisal to prednost in začel govoriti o arbitraži. Nekoliko drugače se je odzval njegov kolega, ki se zaveda teže prej omenjenega dejstva. Za kaj gre? Hrvaška je dobila pogoj, da mora v času predpristopnih pogajanj za članstvo v EU rešiti dvostranska odprta vprašanja s sosednjimi državami, sicer bodo pogajanja zastala. Hrvati so s tem pogojem bili postavljeni pred dejstvo, da ne gre samo za odprta vprašanja s članico unije Slovenijo, ampak tudi z ostalimi sosedami, razen z Madžari. Tu se je Slovenija znašla v prednosti v odnosu na Hrvaško, ko ta več ne more neutralizirati svojih notranjih problemov v zategovanju odnosov s Slovenijo. Glede na dogajanje ob kopnem delu meje je jasno, da je slovenska politika postavila v ospredje morsko mejo. To je pač potrebno upoštevati in s tega vidika morda tudi mlačen odnos do dogajanja na kopnem. Je pa še nekaj: tudi na lokalni ravni je enkrat potrebno potegniti črto, kaj pravzaprav hočemo. Nestrinjanje z dogajanjem ob meji je povsem legitimna pravica, kot tudi pritisk na državne organe, da zaščitijo interese tega dela države, ki morajo biti del zaščite nacionalnega interesa. Toda to ne more biti stvar ene krajevne skupnosti, ampak mejne prizadete občine ali županov celotne regije. Hkrati pa bi že bil čas, da ob odpiranju problemov in klicanju države na pomoč ne vključujejo prebivalcev z druge strani meje in se ne sklicujejo na prijateljstvo. Eno so odnosi med ljudmi, drugo pa je početje lokalne in državne politike z druge strani meje. S tem ko je bil eden od glavnih akterjev v dajanju izjav predsednik ribičev z druge strani meje, ali ni to že malo kontraproduktivno ali še kaj več.

Janez Vovek

Predlog ponovno v usklajevanje

Regionalna razvojna agencija Mura je s strani službe Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko prejela pregled obstoječega stanja glede svetov regij in regionalnih razvojnih svetov po regijah v Sloveniji in jo pozvala, da čim prej ustanovi nove strukture, ki jih opredeljuje Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvojnega programa. Avgusta so župani pomurskih občin na delovnem srečanju sprejeli sklep o ustanovitvi Sveta pomurske regije, zaradi tega je RRA Mura v začetku tega tedna sklicala tudi konstitutivno sejo. Tik pred zdajci pa je skupina županov iz Goriškega prišla s predlogom, da bi raje ustanovili zvezo občin, vendar se ta preostalim županom ni zdel sprejemljiv. Zaradi tega so imenovali posebno komisijo, ki bo med občinami uskladila stari predlog (sprejet avgusta) in pripravila osnutek poslovnika o delovanju sveta regije.

V. P.

Panonske teme prejema certifikate

Za kakovost, varnost in zdravje pri delu

Podjetji Bureau Veritas in SIQ sta opravili pomembno certifikacijsko presojo v štirih družbah Panonskih term.

V sredo so direktorji Milan Hojnik (Terme Radenci), Franc Huber (Terme Lendava), Andrej Klasinc (Terme Ptui) in Dušan Bencik (Terme 3000) prejeli certifikate, saj so zdravilišča v Radencih, Lendavi in Moravskih Toplicah prejeli certifikate ISO 9001, družba Terme Radenci pa edina certifikat za uspešno certifikacijsko presojo sistema vodenja varnosti in zdravja pri delu v skladu s standardom OHSAS 18001. Certifikate kakovosti je izročil predstavnik družbe Bureau Veritas Zoran Lekić, direktor SIQ Igor Likar pa je izročil certifikat Termam Radenci. Predsednik Savine uprave Janez Bohorič je v svojem nagovoru med drugim poudaril, da odslej prav vse Savine družbe v dejavnosti Turizem delujejo v skladu z zahtevami ISO 9001:2000.

B. B. P.

Astra je klasična, cena pa fantastična!

Opel. Nove ideje, boljši avtomobili.

Astra Classic II že za 2.402.000 SIT*

Astra Classic II je prostoren in zanesljiv družinski avtomobil s trajno vrednostjo in fantastično ugodno ceno. Z varnostjo, varčnostjo, udobjem in zanesljivostjo izpolnjuje pričakovanja še tako zahtevnega uporabnika. V ponudbi sta bencinska motorja 1.4 16V in 1.6 16V Ecotec® Twinport ter novi varčni dizelski motor 1.7 CDTi z 80 KM.

*Cena velja za model 1.4 Twinport s potni vrati in z 20000 SIT popusta. Možnost menjave Stora za nova posistemi Eurotax. Sika lahko...
Kalkulacija vključuje... Za dodatne informacije se obrnite na trgovske zvezi Opel. Povprečno porabo...
Emisije CO₂ za vse modele: od 119 do 250 g/km. General Motors, European Opel Ltd., 2040 Burgard, Szubidny u 117, Madžarska

www.opel.si

Kdo dovoljuje/preprečuje množične shode in prireditve?

Dovoli država, če občine ne moti

Zakon o javnih zbiranjih, zakon o varstvu okolja in uredba o hrupu v naravnem in življenjskem okolju

Najmanj sedem dni pred prireditvijo mora organizator vložiti pri pristojnem organu na upravni enoti vlogo za dovoljenje – če gre za mednarodne športne prireditve, tekmovanja prve državne lige ali prireditve, na katerih se uporablja odprt ogenj oziroma predmeti ali naprave, zaradi katerih je lahko ogroženo življenje ljudi ali premoženje; dovoljenje upravne enote pa morajo pridobiti tudi za prireditve, na katerih pričakujejo več kot 3000 udeležencev.

Čeprav jim dovoljenje izda pristojna upravna enota, pa morajo organizatorji prireditve k vlogi priložiti tudi soglasje lastnika ali upravljalca zemljišča ali prostora in dokazilo, da je pisno obvestil lokalno skupnost o shodi; če pa shod povzroča čezmeren hrup, pa tudi dovoljenje organa, pristojnega za izdajo takih dovoljenj. Tako so nam odgovorili na Upravni enoti Murska Sobota oziroma na Oddelku za upravne notranje zadeve, za katerega je pristojen Edvard Mlinarič. Prav tako dodajajo: »Za izdajo dovoljenja za začasno ali občasno čezmerno obremenitev okolja s hrupom je pristojen organ občine, razen če prireditev poteka v napravah, ki imajo ustrezno okoljevarstveno dovoljenje ... V kolikor na prireditvi prihaja do čezmerne hrupa, si organizator v skladu z navedenimi predpisi mora pridobiti dovoljenje pristojnega občinskega organa. V takem primeru je upravna enota vezana na odločitev občinskega organa. Do sedaj na Oddelku za upravne notranje zadeve UE M. Sobota nismo zavrnil nobene vloge za izvedbo športnih prireditev (kartinga), ker organizator ne bi predložil ustrezne izjave o spoštovanju dovoljene ravni hrupa oziroma dovoljenja za začasno čezmerno obremenitev okolja s hrupom pristojnega občinskega organa ...« je še pojasnil Mlinarič, ko smo spraševali o zapletih okrog nedavne športne prireditve oz. kartinga v Murski Soboti.

Tudi Sabina Gutalj, odgovorna za pravne zadeve in stike z javnostjo na Mestni občini Murska Sobota, nam je v obsežnem pojasnilu odgovorila približno enako, in sicer, da MO M. Sobota izdaja dovoljenje za začasno čezmerno obremenitev okolja s hrupom za izvedbo javne prireditve, ki se kot priloga priloži k vlogi na upravno enoto, le-ta pa izda dovoljenje za javno prireditev, v kolikor so izpolnjeni vsi zakonski pogoji oziroma pogoji predpisov lokalne skupnosti. Tudi Prometno varnostni center, avtošola in trgovsko podjetje z Noršinske 8 je septembra prejelo podobno občinsko dovoljenje za začasno čezmerno obremenitev okolja s hrupom za izvedbo tekmovanja avstrijskega kluba Karting. V dovoljenju se je dovolila začasna čezmerna obremenitev okolja s hrupom v soboto in nedeljo od 10. do 19. oz. 17. ure. Toda v taistem dovoljenju je bilo zapisano tudi, da mora organizator s primernimi ukrepi preprečiti, da bi hrup povzročil škodljive posledice na okolje oziroma, da kritične ravni hrupa ne smejo biti presežene. Očitno tega organizator ni storil, kajti: »Tudi v drugem primeru tekmovanja v kartingu je MO Murska Sobota izdala enako dovoljenje z enaki pogoji za začasno čezmerno obremenitev s hrupom v zvezi z izvedbo javne prireditve. Ne razpolagamo pa s podatkom, ali je stranka na upravni enoti zaprosila za dovoljenje za izvedbo javne prireditve. Omenimo lahko še to, da je s strani mestne četrti Ledava bila na MO Murska Sobota posredovana pritožba glede povzročanja prekomernega hrupa ob že izvedeni prvi prireditvi. Na podlagi te pritožbe je komunalna inšpektorica MO Murska Sobota na upravno enoto M. Sobota in pristojne inšpekcijske službe države naslovila dopis, v katerem opozarja ...« je predstavila problematiko Sabina Gutalj.

Tako ostaja odprto vprašanje, kdo ni dovolil ali ne bi smel dovoliti omenjene prireditve – občina ali upravna enota?

Bernarda B. Peček

Dvajset let enot varstveno delovna centra

Ljutomerska enota VDC v novih prostorih

Ob 20-letnici delovanja enot zavoda Varstveno delovni center Murska Sobota in odprtju novih prostorov enote v Ljutomeru je v Domu kulture Ljutomer potekala slovesnost, na kateri je govoril minister za delo, družino in socialne zadeve Janez Drobnič

Med drugim je dejal, da se s temi dejanji potrjuje dejanska skrb za ljudi z motnjo v duševnem razvoju in pohvalil povezanost enot z okoljem. Poudaril je, da bo resorno ministrstvo tudi v prihodnje spodbujalo razvoj teh dejavnosti.

V štirih enotah VDC Murska Sobota je skupaj 123 varovancev, od tega 30 v Ljutomeru. Ljutomerska enota se je v nove prostore, najeto hišo v središču mesta, preselila februarja letos, vendar so z otvoritvijo počakali do namestitve opreme.

V prenovljeni hiši imajo za potrebe delovanja enote na voljo 600 kvadratnih metrov površine, ob zaposlitvenih programih tu želijo še naprej razvijati tkalski, mizarški in šiviljski program, novo pa je opravljanje storitev fotokopiranja in trgovina z njihovimi izdelki. Prilagoditev hiše je lastnike stala okoli 80 milijonov tolarjev, ministrstvo pa je za opremo namenilo 10 mi-

Nastop varovancev enote VDC Ljutomer v kulturnem programu. Sodelovali so še folklorna skupina VDC Murska Sobota, pihalni orkester in skupina flavistik, KD Ivana Kavčiča Ljutomer in dijakinja ljutomerske gimnazije.

lijonov tolarjev. Ljutomerska enota bo v kratkem dobila tudi

novi vozilo, saj sedanje ni povsem prilagojeno potrebam ipva-

lidov, zanj pa bodo postavili tudi garažo.

»V našem zavodu pa si prizadevamo, da bi v vsakem kraju, kjer deluje enota dnevnega centra, zagotovili tudi bivanje našim varovancem. Prej ali slej bodo potrebovali štiriindvajseter- no oskrbo, torej dom. V tem trenutku imamo dom le v Gornji Radgoni. In ravno v naslednjih dneh se bodo ti prostori dokončno opremljali, bivalni enoti pa bomo zagotovili dodatnih šest postelj,« je o načrtih zavoda, v katerega so vključene enote v Murski Soboti, Gornji Radgoni, Ljutomeru in Lendavi, povedala direktorica Angela Benko Lang. Resorno ministrstvo je že tudi potrdilo, da lahko začnejo s pripravi za odprtje bivalne enote v Lendavi, v naslednjih letih pa jih bodo odprli še v Ljutomeru in Murski Soboti.

M. H.

Srečanje starejših Sobočanov

V tednu starejših občanov (od 7. do 13. novembra) so v Murski Soboti pripravili več prireditev. Osrednja je bila v kavarni hotela Diana, kjer so organizirali že tradicionalno družabno srečanje. Nanj je prišlo več kot petsto Sobočanov, starejših od 70 let. Prisrčno jih je pozdravil župan Anton Štihec.

V priložnostnem kulturnem programu so nastopili malčki iz vrtca Gozdiček, učenci prve osnovne šole in člani upokojenskega društva, za vedrejšje razpoloženje pa je poskrbel glasbenik Drago Jošar. Predstavniki mestnih četrti pa so na domu obiskali najstarejša Sobočana, 96-letno Marijo Šinček iz Ulice Staneta Rozmana in 98-letnega Ludvika Novaka iz Kerenčičeve ulice. Socialno šibke občane pa so obdarili s paketi življenjskih potrebščin in oblačili. V Murski Soboti, kjer živi okrog 13.500 prebivalcev, jih je 1343 starejših od 70 let. - M. J.

Turnišče

Občina Turnišče se pripravlja na ustanovitev občinske športne zveze, ki bi povezovala vse športne klube in športnike v občini, to so NK Turnišče, Nedelica, Renkovci, klub malega nogometa Turnišče in Strelška družina Štefana Kovača Turnišče. V delo zveze bi se vključevala tudi osnovna šola in vrtec v Turnišču. Med projekti zveze bi bila izbira športnika, organizacija občinskih športnih iger med krajevnimi skupnostmi Turnišče, Renkovci, Nedelica in Gomilica, organizacija pohodov, kolesarjenje, rekreacija idr. - J. Ž.

Občinski svet Občine Beltinci

Zaradi zakonodaje se čutijo povsem nemočne

Za čuda rebalans proračuna beltinske občine za leto 2005 med svetniki ni vzbudil kake posebne pozornosti, zato so ga po hitrem postopku tudi potrdili. S tem so v bistvu sprejeli stališča in sklepe odbora za proračun in finance, ki ga vodi Štefan Ferencak.

Tako se skupni okvir prihodkov zaradi odločitve državnega zbora o povišanju primerne porabe na prebivalca in zaradi višje realizacije kapitalskih prihodkov zvišuje za 62,1 milijona tolarjev, kar pomeni skoraj milijardo in 80,6 milijona tolarjev. Ker v letu 2005 ne bo prišlo do realizacije največje proračunske postavke, to je kanalizacije, se postavka na strani odhodkov znižuje od pre-

dvidenih 250 milijonov na nič tolarjev, s čimer pa so povezane postavke iz računa financiranja glede najema kredita v višini 250 milijonov in odplačilo v višini 20 milijonov tolarjev. Letošnji odhodki bodo znašali milijardo 201,9 milijona tolarjev.

Svetniki so prižgali zeleno luč za predlog soboške Komunalne o povišanju cen odvajanja in čiščenja odpadne vode v Beltincih (35,49 oz. 75 tolarjev za kubični meter) in sklep o višini amortizacije iz leta 2004 glede kanalizacije in čistilne naprave, s čimer bi razliko do višine izgube, ki znaša dobrih 5,7 milijona tolarjev, pokrila Občina Beltinci. So pa soglašali s pobudo sveta KS Beltinci, da bi čim več aktivnosti prenesli na beltinsko Komunono, s čimer naj bi stroške vzdrževanja vsaj ustalili, če ne celo znižali.

Glede sofinanciranja investicij v osnovno šolo Beltinci pa so predlagali, da se ta tema uvrsti na sejo občinskega sveta. Predlagali so namreč, da se po pregledu občinskih vlaganj v investicijsko vzdrževanje zgradbe osnovne šole od Ministrstva za

šolstvo in šport zahteva pojasnilo, zakaj kljub obljubam niso deležni tovrstnega sofinanciranja.

Brez vpliva na podražitev vrtca

Ker pretežni del sredstev, in sicer 140 milijonov tolarjev, odpade na diferencirano ceno vrtcev, je bila posebna pozornost deležna razprava o predlogu povišanja ekonomske cene programov Vrtca Beltinci za 11,1 odstotka, in sicer od prejšnjih 73.840 na 81.630 tolarjev za obe starostni skupini. Podražitev se giblje od 815 tolarjev za prvi plačilni razred do 4.890 tolarjev za šesti plačilni razred. Z novim šolskim letom je vpisanih kar 227

otrok (in 8 od drugod), starši pa plačujejo 18,22 odstotka od ekonomske cene. Preostali delež seveda poravnava ustanovitelj, to je Občina Beltinci, ki bo v letu 2006 morala nameniti kar 30 milijonov dodatnih sredstev.

Nova cena programov vrtca bo začela veljati 1. januarja 2006. Kot je pojasnila ravnateljica Vrtca Beltinci Miroslava Šomen, je podražitev nujna za pokrivanje stroškov dela in rasti materialnih stroškov, temelji pa na povečanju števila oddelkov, ki jih je zdaj 14 in so maksimalno zasedeni, ter zaposlitvi pripadajočih kadrov, kar izhaja iz Pravilnika o normativih in kadrovskih pogojih za opravljanje dejavnosti predšolske vzgoje. Župan Milan Kerman je omenil,

da mora beltinska občina tem plačati za delovanje vrtcev 100 milijonov tolarjev, prihodnje leto pa se bo ta znesek povečal na 190 milijonov tolarjev. Vsi razpravljalci (Stanko Glavčič, Ivan Mesarič, Igor Adžić, Štefan Ferencak, Janko Benjak, Andrej Virag, Simon Horvat in Alojz Škerget) so sicer soglašali z omenjeno podražitvijo, v isti sapi pa so izrazili zaskrbljenost, ker so zaradi sprejete zakonodaje na tem področju preprosto nemočni kakorkoli vplivati na oblikovanje cen.

Najbolj pa jih moti odnos države do občine, ki ji vedno naložajo dodatne obveznosti ne da bi se vprašali, od kod vzeti toliko denarja.

Milan Jerše

Patronažne sestre
o Parkinsonovi bolezni

Zaradi staranja prebivalstva potrebe vse večje

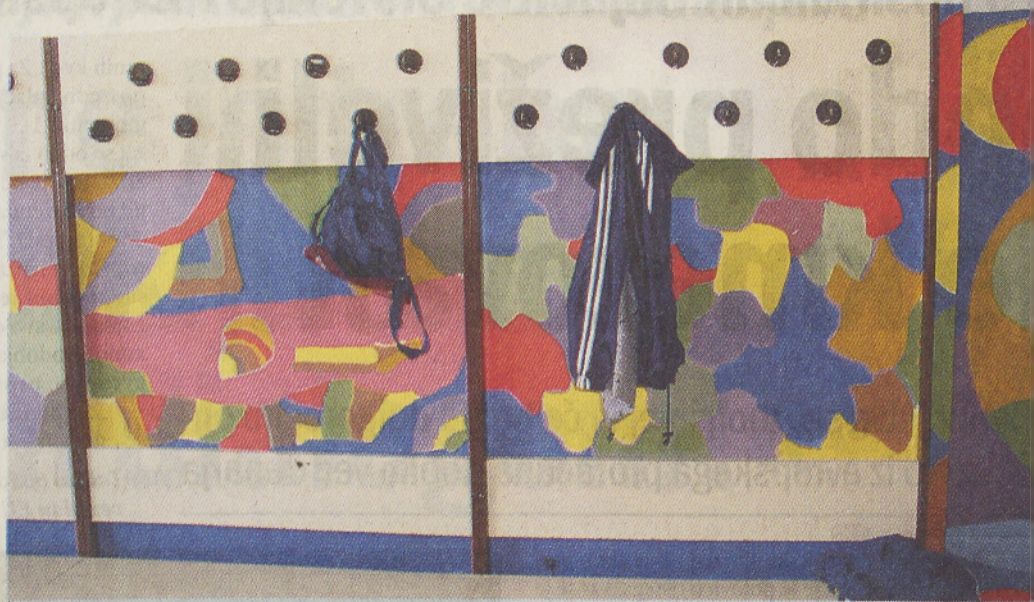
Slovenske patronažne sestre so letošnje strokovno srečanje, ki je bilo v Murski Soboti, namenile celostni obravnavi bolnika s Parkinsonovo boleznijo. Čeprav bolezen ne sodi med zelo razširjene, saj zbolijo za njo dve stotinki ljudi na sto tisoč prebivalcev, se z njo srečamo vsi, saj jo vsi poznajo. Zato je znanje, četudi bi zbolel le eden, potrebno potruditi, se izobraževati in spoznavati novosti, je o izbiri letošnje teme dejala Martina Horvat, vodja murskosoboške patronažne službe.

Patkinsonova bolezen prizadene predvsem starejše ljudi, vendar pa pravila ni, torej se lahko pojavi tudi pri mlajših ljudeh. Zelo različna je tudi potek bolezni, pri nekaterih se dolga časa zadrži začetni stadij bolezni, pri drugi pa kmalu preide v akutno stanje z vsemi življenjskimi težavami, ki jo spremljajo. Bolniki in njihove družine zato potrebujejo individualno pomoč.

Težava, s katero se mi srečujemo, je potreba po fizioterapevtskih. Ohranjanje gibljivosti teh mišic in njihove fizične moči je najpomembnejše. Ker pa v osnovnem zdravstvu fizioterapevtske storitve nimamo, so ti bolniki za to prikrajšani. Torej neenakomernem položaju s tistimi, ki so v domačem okolju, kjer pa tako pomoč imajo, je dejala Martina Horvat. Sicer pa je Parkinsonova bolezen med ljudmi slabo poznana ali pa poznajo predvsem po njenem znaku, trepetanju. Zaradi tega okolica bolnike pogosto stigmatizira in ne razume ali pa jih po potrebnem pomiluje.

Staranje prebivalstva torej spremlja tudi vse večje potrebe, kar pred patronažno službo postavlja vedno nove naloge. »V našem prostoru že sedaj imamo deset tisoč starostnikov, kar je sedemdeset odstotkov naše populacije. Zaradi tega se bomo morale na geriatrično področje prav posebej pripravljati in v zelo kratkem času organizirati storitve, ki bodo potrebne za to. Sedaj pa je naša dolžnost boljše kot drugod po Sloveniji, saj delamo vse dni v letu, tudi ob sobotah, nedeljah in praznikih,« je dejala sogovornica. Ministrstvo za zdravje patronažni službi po novem daje tudi koordinatorsko funkcijo zdravstveno socialne obravnave, kar pomeni, da bodo patronažne sestre bolnikom pomagale pri sicer zapletenih poteh socialne ali zdravstvene pomoči.

Majda Horvat

Ali bi v stogovški šoli lahko bilo dovolj otrok, če bi v občinski upravi tako želeli?

Stogovci ali Apače

Občin vedno več, šol čedalje manj

Sklep je sprejet, toda Stogovčani se ne morejo sprijazniti z izgubo svoje osnovne šole – Bo to razlog za glasovanje za novo občino

Komisija za pripravo načrta za prenehanje javnih zavodov na področju družbenih dejavnosti Občine Gornja Radgona je proučila stanje na Osnovni šoli Apače in Podružnični osnovni šoli Stogovci. Nato je občinskimi svetniki predlagala, da sprejmejo sklep, da se s šolskim letom 2006/2007 ukinja stogovska podružnična šola, ker da v tem šolskem letu ni bilo dodatnega vpisa otrok na to šolo, občina kot ustanoviteljica pa ima pravico, da zaradi zmanjšanja vpisa šole ukine.

Čeprav so svetniki predlog, ki ga je podpisala Bernarda Hari, sprejeli, se domačini z Apaškega polja s to odločitvijo ne morejo sprijazniti. Če bi se tistih devet otrok, ki so se vpisali v apaško, vpisalo v stogovsko šolo, ne bi imeli zadostnih argumentov za predlaganje in sprejetje sklepa. Vse preveč diši po načrtnem delovanju in prepričevanju staršev, samo da bi se občina rešila

dodatnih stroškov. »Pred leti so praznovali častitljivo 200-letnico, danes pa jo ukinjajo,« kroži med domačini, nam je zaupal Bojan Macuh iz Zgornjega Konjišča. Boj se je bil že pred leti, ko so osnovno šolo Stogovci spremenili v podružnično, samo da so lahko zgradili novo apaško šolo. Takrat so tisti, ki so sedaj zrežirali ukinitve, zagotavljali, da naziv podružnična osnovna šola nikakor ne pomeni, da jo bodo ukinili. »Le komu upajo ti isti danes pogledati v oči?« še dodaja Macuh. Pred 25 leti je bilo na šoli več kot 150 otrok, danes ali jutri se bodo vrata za otroke iz stogovske okolice na tej šoli zaprla. S tem pa bo to okolje životarlilo naprej, stavba pa bo propadala, je prepričan Macuh. Politike, ki so sedeli v občinskem svetu pred leti in sedijo v njem danes, pa opozarja, naj ne pozabijo, da bodo naslednje leto zopet lokalne volitve.

Podobno zgrožena je tudi Majda Maučec iz Stogovca. Pri sru-

jo je zbolelo, ko je prebrala, da bodo ukinili stogovsko šolo. »Zakaj zapirali, ko pa imamo le še šolo in vrtce, drugega pa nič. Mlade družine so si ustvarile domove v naših vaseh in sedaj naj otroci hodijo v druge kraje in tuja okolja v šolo. Dovolj otrok bi bilo za prvi razred, če bi seveda otroci ostali tukaj. Obljubljali so nam, da bo naša šola zgrajena istočasno kot v Apačah. Vendar se pri nas ni naredilo ničesar, v Apačah pa so dobili novo šolo in tudi novo telovadnico. Nekako razumem starše, da vpisujejo otroke v lepšo, modernjšo šolo, a kaj bo z našo, če ne bo otrok. Šola, ki obstaja že več kot 200 let, bo ostala prazna...«

V nekaterih občinah so se odločili drugače – v oddaljenih in manj razvitih krajih so načrtno ohranili šole in vrtce zaradi možnosti večjega razvoja. Vse je odvisno od tega, kako kdo gleda na stroške in razvoj občine.

Bernarda B. Peček

Dr. Janez Šušteršič, namestnik vodje vladnega odbora za reforme: »Za regijo je lahko zanimivih kar nekaj stvari. Na področju brezposelnosti predvidevamo aktivnejšo politiko zaposlovanja. Predlagamo veliko več svetovalcev kot sedaj, kar pomeni, da bi se lahko z vsako brezposelno osebo ukvarjali zelo individualno in jo naredili bolj zanimivo za delodajalce. Predlagamo sistem agencij za posredovanje dela, torej, da se oseba zaposli pri njej, ta pa potem ponuja njegovo delo različnim delodajalcem. Predlagamo tudi cel kup stvari na področju usposabljanja in izobraževanja, med drugim, da država financira, da se ljudje v podjetju usposabljujejo vsaj za nekaj mesecev, kar je veliko bolje, če nekaj delajo in si pridobijo izkušnje, kot da jih pošljemo na tečaj računalništva. Zanimivi za Pomurje so lahko projekti povezovanja storitvenih dejavnosti, ki jih bomo spodbujali z evropskimi sredstvi, na primer na področju zdraviliškega turizma v povezavi z zdravstvenimi storitvami, kulturno dediščino in zdravo prehrano. In tega, kar bi bilo zanimivo za Pomurje, je še več, čeprav se s samo politiko regionalnega razvoja nismo posebej ukvarjali, saj jo država že ima in te spodbude so.«

Janez Drobnič, minister za delo: »Morda sem k odločitvi, da so se partnerji odločili za nakup in proizvodnjo v Turnišču, tudi sam prispeval, saj se z enim od teh direktorjev poznam dlje časa, in ko mi je govoril, da ima podjetje na Hrvaškem in v Bosni, sem rekel, zakaj ga ne bi imel tukaj.«

Dr. Emil Erjavec, agrarni ekonomist, o reformi sladkorja: »Pri sladkorju delamo zdaj podobne napake kot pri mleku konec devetdesetih let. Takrat vlada ni bila sposobna povedati, da se bodo razmere zaostrele; obljubljala je več, kot je lahko dala. Podobno je zdaj pri sladkorju. Reforma bo, saj so se tako odločili veliki pridelovalci, izračunali pa smo, da slovenski pridelovalci z njo dohodkovno ne bi veliko izgubili in pesu bi se še vedno splačalo pridelovati. Tudi tovarna bi lahko ostala, saj je tehnološko tako opremljena, da bi se naprej proizvajala brez izgub, vendar z bistveno manjšimi donosi. Seveda pa bo obstoj tovarne odvisen od njenih lastnikov. Po zadnjih informacijah naj bi jo zaprli, vendar sem prepričan, da nas lastniki s tem izsiljujejo. Slovenska vlada bi se zato morala jasneje pogajati z lastniki in ne z Brusljem, pa tudi pridelovalci bi morali pritiskati na lastnike. Prepričan sem, da bi tovarna lahko ostala in s tem omogočila kmetom, da pridelujejo peso in izkoristijo kvoto, ki je na voljo.«

Prenovljeni občinski prostori v Veliki Polani

Otvoritev kot pri velikih pridobitvah

Mar so že kje v našem okolju pripravili tudi posebno slovensko s slavnostnim govorom in kulturnim programom, na kateri bi predali namenu prenovljene občinske prostore? To vprašanje je namreč poročilo, ko smo dobili povabilo na proslavo v Veliki Polani. No, izkazalo se je, da vse skupaj ni bilo brez razloga.

Podžupan Alojz Jerebic je v pogovoru dejal, da je to otvoritev pridobitve, ki jo je v svojem mandatu uspel realizirati župan Andrej Lebar, ki je medtem odstopil zaradi invalidske upokojitve oz. zdravstvenih razlogov.

Prenove prostorov za občinsko upravo in urad župana so se lotili na posebno posebno željo, v ta namen so uspeli pridobiti tudi sredstva iz programa Interreg 3, tako da so skupaj z lastnimi sredstvi vložili v ta projekt okrog 22 milijonov tolarjev. Podžupan Lebarja, ki se je prav tako

Nastop mlade folklorne skupine

udeležil slovesnosti kot posebej povabljeni gost, pa so že prej predali namenu obnovljeno Sabolovo domačijo v Mali Polani, javno razsvetljavo v Brezovici, kjer pravkar končujejo tudi gradnjo nove mrliške

vežice, prenovljene sanitarije v polanskem otroškem vrtcu idr. Medtem jim je država obljubila tudi sredstva za obnovo strehe na OŠ Miška Kranjca Velika Polana. Slavnostni govor pa je imel poslanec DZ Repu-

blike Slovenije Jožef Horvat, ki je najprej dejal, da je vesel in zadovoljen skupaj z njimi, zlasti s prejšnjim županom Andrejem Lebarjem, ki je začutil, da je treba zagotoviti tudi ustrezne prostore za delo občine, pa tudi zato, ker je sedem let živel v kraju kot polanski zet. V nadaljevanju pa je spregovoril o nekaterih novostih, ki se obetajo v lokalni samoupravi. Kot je dejal, bo slovenska vlada tiste naloge, ki jih lahko kakovostno opravljajo občine, le-tim tudi zaupala. V ta namen so že letos povečali sredstva za lokalno samoupravo za 10 odstotkov, v prihodnjih dveh letih pa se bo »glavarina« povečala vsako leto še za 4,5 odstotka, sredstva za investicije pa se bodo povečala s faktorjem 2.

Sledil je kulturni program, v katerem so se predstavili oktet Belmura, cimbalist Andi Sobočan, učenci OŠ in člani Kulturnega društva Miška Kranjca Velika Polana.

Besedilo in foto: J. G.

Z dr. Emilom Erjavcem o posledicah vključitve Slovenije v Evropsko unijo

Tisti, ki bodo preživel, bodo lažje kmetovali

Dohodkovni položaj slovenskega kmetijstva se izboljšuje, in če bomo dolgoročno ohranili ugoden odnos do kmetijstva, bo to iz evropskega proračuna dobilo več denarja

Pristop Slovenije k Evropski uniji je kljub obsežnim pripravam in prilagajanju pomembno spremenil ekonomsko okolje za slovensko kmetijstvo, živilstvo in podeželje. Vključitev v enotni trg pušča posledice v slovenskem kmetijstvu in živilstvu, sprememba temeljnih instrumentov kmetijske politike in politike razvoja podeželja, ki jih Evropska unija pripravlja v okviru reform, pa se bo še bolj odrazila v ekonomskem položaju kmetijskih dejavnosti. O tem, kako se po poldrugem letu slovenskega članstva v Evropski uniji uresničujejo naša pričakovanja in napovedi ter kakšni so obeti za prihodnost, smo se pogovarjali z agrarnim ekonomistom dr. Emilom Erjavcem, rednim profesorjem z Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani.

Uresničuje se praktično vse, kar smo napovedovali, dogajajo se spremembe cen, spremembe v zunanji trgovini, večje so težave v živilsko predelovalni industriji kot v samem kmetijstvu in nadaljujejo se gibanja, ki so se odvijala od sredine devetdesetih dalje. Nekih velikih sprememb sicer ni, vendar se trendi nadaljujejo in so celo nekoliko pospešeni. Ekonomski položaj v posameznih panogah se je hitreje spremenil, v prašičereji na slabše, podobno pri mleku, izboljšal pa se je v prirreji govejega mesa. Seveda pa je težko napovedovati za naprej, saj na stanje na trgih vplivajo tudi trenutna dogajanja, kot so denimo ptičja gripa, ki se odraža v perutninski proizvodnji.

Stanje po panogah v kmetijstvu je različno, če gledamo celovito, pa se je dohodkovni položaj kmetijstva nekoliko izboljšal, in to predvsem po zaslugi že izplačanih proračunskih plačil. Ta plačila postajajo v bistvu najpomembnejši element kmetijskega dohodka, saj zdaj že več kot 50 odstotkov vseh dohodkov dobijo kmetje iz subvencij. Seveda so pri tem velike razlike med posameznimi dejavnostmi in regijami in lahko govorimo tudi o regionalnih učinkih vstopa. Pomurje je pridobilo predvsem zaradi integrirane pridelave, ki je navidezno bolj okoljski ukrep, na ta račun pa bi lahko regija še več pridobila. Sicer pa kmetijstvo postaja bolj podjetniško, bolj je odvisno od trga, s tem pa občuti tudi več sprememb in težav. Na drugi strani pa se ponuja tudi več priložnosti za tiste, ki se zmorejo temu prilagoditi. Žal pa se je temu sposoben prilagoditi le del kmetijstva.

Na drugi strani kmetijstvo bolj postaja tudi ponudnik storitev za državo, plačujemo ga za to, da opravlja nekatere storitve, kot so ohranjanje krajine, varovanje okolja in da predvsem zagotavlja varno in visoko kakovostno hrano. Vse to Evropa, čeprav je delež slovenskih sredstev še razmeroma velik, dobro plačuje. Je pa res, da so ta sredstva na posamezno kmetijo pri nas mala.

Slovenske kmetije niso primerljive z evropskimi in že pred vstopom v EU se je napovedovalo, da zaradi majhnosti vse ne bodo preživele.

Treba je povedati po resnici in priznati, da na teh 500 tisoč hek-

tarjih, ki jih zdaj obdelujemo in kar je le polovico tistega, kar se je obdelovalo pred sto leti, vsi ne bodo mogli preživeti. Zamerim vladi in nevladnim organizacijam, da ne povedo, da del kmetov enostavno nima perspektive za preživetje. Tisti, ki bodo ostali, pa bodo lažje kmetovali.

Da bo živilska industrija težje preživel vstop v Evropsko unijo, je bilo znano. Zakaj? Je bila premalo pripravljena?

Vzroke je treba iskati predvsem v vodstvih živilskih podjetij, ki so se premalo ukvarjala s tem, kaj se bo zgodilo. V mlekarški industriji, denimo, je bilo znano, da ne bo več izvoznih nadomestil, da bo prišlo do izgube jugoslovanskega trga, so pa vseeno upali, da se jim to, kar se je zgodilo lani, ne bo zgodilo. Enostavno, niso se dovolj prilagodili novim razmeram.

Smo v Sloveniji izkoristili vse priložnosti, ki jih ponuja Evropa? Bomo v evropski proračun več vplačali ali pa bomo iz njega več prejeli?

Slovenija bo letos še neto vplačnik, in to predvsem zato, ker se velik del Slovenije na to ni dovolj dobro pripravil. Tudi administracija je oblikovala takšne postopke za pridobivanje sredstev, ki jih ta sistem še ni sposoben realizirati. Če se je kmetijstvo, vsaj kar se neposrednih plačil tiče, pripravilo na to, je v bistvu to edini sistem, ki normalno funkcionira, na vseh drugih področjih se Slovenija ni dovolj dobro pripravila. Stvari se bodo do pomladi verjetno popravile, vendar je velika škoda, da na področju strukturnih skladov nismo boljše pripravili. Dolgoročno pa Slovenija ne bo neto plačnik, če seveda ne bomo delali katastrofalnih napak. Mislim, da predlog za dve regiji ni moder, je prepozen in daje slabe signale

Bruslju. Pametneje bi bilo vztrajati pri eni regiji in mislim, da nam tu primanjkuje diplomatskih pogajalskih spretnosti.

Ugotavljate, da kmetje polovico dohodkov dobijo s subvencijami. Politika do teh subvencij se v Evropi spreminja. Kakšne posledice bo to imelo za slovenske kmete.

Pozitivno je, da se zaradi sorazmerno dobrih pogajanj v preteklosti našemu kmetijstvu namenja 20 milijonov več evrov, kot jih trenutno koristimo. Način koriščenja sredstev je namreč na osnovi izpogajanih ne pa realizi-

ranih kvot. Za prvi steber za neposredna plačila je Sloveniji namenjenih 140,2 milijona evrov. Ali se bodo ta sredstva tudi realizirala, pa je odvisno od tega, če jih bo Slovenija do sto odstotkov dopolnjevala. Trenutno nam Evropska unija zagotavlja le 40 odstotkov sredstev in večino še plačujemo iz svojega proračuna, na koncu obdobja, ko bo vse plačal evropski proračun, pa bo to 140,2 milijona evrov, kar bo bistveno več, kot je zdaj.

Takrat bodo subvencije v Sloveniji in EU tudi izenačene?

pa bo odvisna tudi višina sredstev. Trenutno je tako, da so rente na hektar zelo različne, saj se gibljejo od sto pa do tisoč evrov. Po reformi lahko to rento poenotimo, plačilo na hektar bo enotno in se bo lahko gibalo od 300 do 400 evrov. Z ekonomskega vidika je takšna politika lahko dobra, saj vsi dobijo enako plačilo na hektar, od posameznikov pa bo odvisno, katero panogo bodo izbrali in kako bodo konkurenčni. Dolgoročno smo za tak sistem, vendar je naša študija tudi pokazala, da je hiter preskok lahko škodljiv, saj bo veliko število razvojnih sposobnih kmetij prikrašeno prihodkih. Nekatere kmetije bodo izgubile tudi več kot 50 odstotkov subvencij, kar pomeni, da bodo lahko izgubile tudi več kot 15 odstotkov prihodkov.

Znotraj tega, kar omogoča prvi red, smo iskali in za ministrstvo pripravljali različne variante, da bi te prerazporeditve čim bolj omilili. Možno je ohraniti različne rente, vendar jih nekoliko poenotiti. Tisti, ki zdaj dobijo več, bi po novem dobili nekoliko manj in obratno, vendar je pri tem potrebna postopnost. Ministrstvo se še ni odločilo, vendar mislim, da bo dalo v obravnavo vse variante, saj imajo vse prednosti in slabosti. Nevladne organizacije in kmetje bodo lahko ocenili, kakšno shemo bodo izbrali. To je zelo pomembno in bo vplivalo tudi na strukturo proizvodnje.

Pomembno pa je tudi to, da bomo z izbiro sheme odločili, katero skupino držav se bomo uvrstili v odnosu do skupne kmetijske politike. Če bomo močnejši za enotno plačilo na površino, bomo pridružili državam, ki do čerjo zelo spreminjati skupno kmetijsko politiko (Anglija, Nemčija), če se bomo odločili za model, ki bo preprečeval prerazporeditev, pa se bomo uvrstili v skupino držav, kot so Avstrija, Francija in še nekatere.

Kako komentirate predvideno enotno davčni stopnjo?

Mislim, da za enotno davčno stopnjo na področju DDV-ja smo zreli, saj bi se hrana prodajala. Pa tudi zato, ker je živilska industrija v razmeroma slabem položaju in bi še višja davčna stopnja prerazporedila tako na kupce kot na prodajalce. Posledice povzročajo DDV-ja bodo nosili tako študenti kot tudi živilsko predelovalna industrija in kmetijstvo, negativni učinke se bodo v celoti občutili. Ob tem pa seveda ne smemo pozabiti še na povezanost s turizmom, gastronomijo. Zato bo poskušanje DDV-ja v pokrajini, kot Pomurje, še toliko bolj priložnost izraza v negativnem smislu. Druge države v Evropi imajo nižjo stopnjo DDV-ja na hrano, morali pri tem vztrajati tudi mi. Ne smemo namreč pozabiti, da tudi ne gre le za kmetijstvo in pridelavo, ampak tudi za predelavo in prodajo. Zato v teh novih strategijah, ki pripravljaj, preveč podcenjuje.

Tudi zakon o dohodninskih davkih, saj obdavčuje kmetijske subvencije, investicijske podpore v kmetijstvu, državne podpore ob naravnih nesrečah...

Opozarjali smo, da nikjer v Evropi ne delajo tako, da bi se del subvencij takoj odvedel na davkarijo. Kmetje bi morali dobiti celotno subvencijo, v odvisnosti od dejanskega stanja dohodka na kmetijah pa bi potem plačali li davek. Zato bi bilo potrebno na kmetijah uvesti zelo enostavno knjigovodstvo, ki bi bilo v praksi pri vložitvi davčne napovedi. Nemčiji velik del kmetov ne plačuje davkov ali pa so ti minimalni, saj so odvisni od dejanskega dohodka, ki ga provizijsko spremljajo. Brez subvencij bi bili kateri celo v izgubi.

Ludvik Kovar

POLOVICA V HYPU!

Vsakdo, ki se zgledi v poslovalnici HYPOLPE-ADRIA-BANK d.d., v Murški Soboti do konca leta 2005, bo deležen posebnih ugodnosti! Stroške ključnih storitev smo prepolovili!

1/2 STROŠKOV kredita podarimo!

1/2 PRISTOPNINE HYPOnet podarimo!

1/2 LETA VAM vodimo TRR brezplačno!

Livada se je dvignila

V Moravskih Toplicah so že na daleč opazni gradbeni žetjavi. Gradl se na severu, na vzhodu in v središču naselja. Enega od najsodobnejši slovenskih hotelov pa gradijo Terme 3000 tik ob hotelu Ajda. Zdaj je že opazno prvo nadstropje, z deli pa hitijo, da bi lahko v zimskem času opravili čim več notranjih del. Njegovo delovno ime je Livada, pravo dokončno ime pa bodo izbrali podobno kot za Ajdo – z razpisom. V njem bo zagotovljena popolna individualnost užitka, saj bodo kopalnice ob balkonih imele svoje lastne masažne bazenčke s termalno vodo. - Bernarda B. Peček

Mezgerova s. v. v. NPPD DO ZPRAVOSTIVJE, brata od 14. 11. v. 12. 2005. Odborkefor
agencije Igna in NPPD ALPE-ADRIA BANK d. o. o. Članstva ovrha 117. 1000 Ljubljana. V
zaposlovanje v podjetje
sklepnih NPPD ALPE-ADRIA in sklopi ali družinski člani. Mezgerovi pa tudi za celotnega
v nadzorni listi Wolf Informacije v nadzorni listi predložitelj karjake in potrditveni
podatki vseh NPPD ALPE-ADRIA BANK, karjake vica 2. (Merila 2. delo).

Podjetni družbeniki in člani NPPD LEASING d. o. o. NPPD ALPE-ADRIA BANK d. o. o. in
NPPD ALPE-ADRIA CREDITANTS d. o. o. Danstva člena 117. 1000 Ljubljana, splošno
določeno pooblastje za informacije in seznam obsevanje v storitvah
in upravljanju.

Barometer

Igor Karlovšek je dobitnik nagrade Večernica za roman Gimnazijec.

Lucas Meindl, ki je skupaj z bratom in očetom kupec turniškega obrata Planike, ni bil pripravljen odprto spregovoriti o načrtih in zapostvitvah v Turnišču.

Mag. Suzana Koltaj, dr. med., sicer svetovalka načelnika generalštaba SV za medicinske zadeve in investitorica v zasebni sanatorij v Moravskih Toplicah, se je ob postavitvi mobilnega vojaškega kirurškega centra Role 2 po dolgem času pojavila v javnosti.

Milan Kerman, župan Občine Beltinci, ni imel problema s potrditvijo rebalansa občinskega proračuna. Pomenljivo pa je, da z realizacijo največje proračunske postavke – gradnjo kanalizacije v vrednosti 250 milijonov tolarjev – spet ne bo nič.

Štefan Jančarič, predsednik GD Noršinci, je ob praznovanju osedemdesetletnice društva odprl gasilski muzej, pred katerim je razstavljen 116 let star hrast, ki je bil nekoč značilnost tega okolja.

Pri murskosoboški bolnišnici mobilni vojaški center Role 2

Izpolnjevanje Natovih standardov

Del bolnišnične in kirurške dejavnosti tudi v centru

Slovenska vojska je ob Splošni bolnišnici Murska Sobota postavila mobilni vojaški kirurški center Role 2. Celotni sistem je zunajbolnišnična specialistična zagotovitev nujne zdravstvene oskrbe na brigadni ravni po doktrini Nata. Obrambo ministrstvo je sistem kupilo pri nemškem podjetju EADS. Center je vreden skoraj deset milijonov evrov.

Slovenska vojska bo tako lahko zagotavljala vojakom bo-

nišnično oskrbo na terenu doma in na misijah v tujini. V primeru poškodb in obolelosti vojakov bo možna nujna kirurška pomoč. Role 2 lahko uporabi tudi kot pomoč civilnemu prebivalstvu v primeru večjih naravnih in drugih nesreč. Na drugo lokacijo ga s transportnimi vozili, ki jih vojska premore, prestavimo v dveh do treh dneh.

V sedmih medicinskih zabojnikih je operacijska oprema, oprema za urgentno dejavnost z oživljanjem in predoperacijsko

pripravo, intenzivna nega s tremi posteljami, diagnostika z ultrazvokom in rentgenom, sterilizacija in laboratorij ter priložna lekarna. 11 logističnih zabojnikov skrbi za nemoteno podporo in delovanje. Vsi zabojniki so povezani s šotori. V centru je še prostor s 24 posteljami za nekajdnevno hospitalno terapijo in nego. Blizu sto ljudi bo sodelovalo v centru. Polovica bo medicinskega osebja, od tega deset zdravnikov. Prestali bodo logistična podpora.

Svetovalka načelnika generalštaba za medicinske zadeve mag. Suzana Koltaj, dr. med., (prva z leve) in direktor soboške bolnišnice Ernest Boro (tretji z leve) med ogledom mobilnega centra

Bolnišnična dejavnost tudi v centru

Role 2 bo pri soboški bolnišnici postavljen leto dni. Nato ga bodo preselili na drugo lokacijo ob drugi bolnišnici po Sloveniji. Leta 2009 bo predvidoma nared za vojaško operativno uporabo. S kroženjem centra vojska želi zagotoviti večanje zanimanja za vključevanje medicinskega osebja v pogodbeno rezervo in pozneje morebitno sodelovanje v mirovnih misijah.

Da so center najprej postavili M. Soboti, so se skupaj z vodstvom bolnišnice v prihodnjih tednih se bodo v centru izobraževali in usposabljal vojaško osebje in osebje soboške bolnišnice. Februarja pa naj bi začeli v centru z opravljanjem dela redne bolnišnične dejavnosti. Ker v Splošni bolnišnici M. Sobota načrtujejo obliko urgentnega bloka, bi lahko v centru izvajali tudi kirurško dejavnost.

Andrej Bešič, foto: Nataša Jurnič

Role 2 sestavlja 18 zabojnikov. Sedem je medicinskih in 11 logističnih. Sistem je modularen, kar pomeni, da ga je možno povečevati. Je samozadosten, saj ima svoje električno napajanje ter zabojnika za zbiranje odpadnih voda in s prečiščeno vodo. Po dokončni uvedbi v operativno uporabo v Slovenski vojski ga bo mogoče uporabljati tudi na mirovnih operacijah v tujini.

Slovenski nasip in hrvaški sistem zaščite

O zaščiti pred poplavami v Kotu

Pri nasipu v Kotu, ki varuje kraj pred vodami reke Mure, so predstavniki hrvaškega podjetja Werkos predstavili več premičnih sistemov zaščite pred poplavami. Obenem pa so tudi slovenski izvajalci sanacije nasipa spregovorili o svojem projektu, ki ga izvajajo.

Na predstavitev so povabili predstavnike lokalnih skupnosti, civilne zaščite, župane, gasilce in druge. Vodja projekta pri hrvaškem podjetju Werkos iz Osijeka Ivana Šandrk Nukič je, medtem ko so delavci sestavljali vodno pregrado in »box« pregrado, povedala, da gre za premični sistem za zaščito pred poplavami, ki ga je možno sorazmerno hitro postaviti. Sistem ponuja določene rešitve, ki ga že nekaj časa uporabljajo v zaho-

dnoevropskih deželah, v njihovem podjetju pa so ga dopolnili in nadgradili. Na Hrvaškem se je zelo dobro obnesel, še posebej na ravninski pokrajini, torej na območjih, kot je obmurska v Sloveniji, uporabljajo pa ga tudi na Madžarskem in v Vojvodini. S pomočjo tega sistema je mogoče ob nevarnosti poplav sorazmerno hitro ukrepati in preprečiti prelivanje vode čez nasip.

Prvi sistem vodne pregrade v enem kompletu pomeni zaščito v dolžini trideset metrov, za postavitev pa so potrebni trije delavci. Pri tem se nosilci postavijo na razmaku dveh metrov, na njih se postavijo večslojne vodoodporne plošče, na katere potem obesijo armirano membrano, na kar se membrana spusti po pregradi in nasipu. »Box« pregrada je sestavljena iz več

Predstavniki hrvaškega podjetja Werkos so predstavili premični sistem zaščite pred poplavami.

celic obloženih z geotekstilom brez dna, pri tem pa sta potreb-

na dva delavca in lažja gradbena mehanizacija. »Box« elementi se potem z gradbeno mehanizacijo napolnijo s peskom, zemljo ali kakim drugim materialom, na kar se z gradbeno mehanizacijo elementi dvignejo in izpraznijo.

V nadaljevanju je Jože Novak, vodja Urada za upravljanje z vodo, Oddelka porečja reke Mure pri Ministrstvu za okolje in prostor, ki bdi nad izvajanjem del pri sanaciji nasipa, predstavil tudi izvajanje sistema sanacije nasipa v dolžini 1,2 kilometra pri Kotu. Dela so začeli v začetku novembra in jih bodo končali do konca novembra. Celotna investicija bo stala 140 milijonov tolarjev in je del odseka Kot-Gaberje. Gradnjo financira ministrstvo za okolje in prostor, material za sanacijo nasipa pa dobivajo iz avtocestnega programa, kjer je material primeren za tovrstne gradnje. Pri gradnji so nekoliko tudi posegli na kmetijska zemljišča v okolici, vendar

pri tem z lastniki ni bilo nobenih težav, saj so se vsi strinjali, da je gradnja nujna in da se del njihove zemlje lahko uporabi za te namene. Izvajalec del je Pomgrad oziroma VGP Mura. Tudi predsednik krajevne skupnosti Kot Jože Kocič je povedal, da je bil interes krajanov, da se ti nasipi čim prej uredijo, saj je bilo zaradi poplav ogroženo celo naselje. Nevarnost pa je bila prav na tem delu nasipa, ki ga sedaj sanirajo, največja. Vendar pa bodo lahko krajsani delavci skozi mirno spali šele takrat, ko bo nasip narejen tudi od Kotu do Kota, kjer pa je nasip v bližini naselja na hrvaškem mejskem območju. Dela so dosti zelo hitro in dobro napredovala, so krajsani zelo zadovoljni. Delo ki je na hrvaškem katastrofalno območju, pa naj bi začeli sanirati, kot so jim povedali predstavniki ministrstva za okolje in prostor, spomladi naslednje leto. J. Gaš

1,2 kilometra nasipa, kjer je voda ob letošnji poplavi najbolj grozila naselju, bodo sanirali do konca meseca.

Blagovne znamke

Zajc in labod

Postavljanje točk na dnevni red je dandanes eno najtežjih opravil, ki jih imajo sodobni komunikatorji. Dnevno se pripetijo ne vem koliko dogodkov, ki jih na domačem pragu, poleg tega pa so nam s pomočjo medijev dostopne vse tegobe tega sveta. In to je razlog, da je danes lahko ves dan zaskrbljen, saj kot pravijo stari, toliko gorja, kolikor danes dogaja po svetu, še ni bilo. Ko gledaš televizijo, bereš časopis in internet, poslušas radio, vidiš in slišiš, da je vse skupaj sam en kriminal, prevara, nadlegovanje in sprenevedanje. Prav gotovo nas pred leti ni nihče vznemirjal, če se je v Indiji zaletel avtomobil, ker do takšne informacije nismo prišli. Po mojem mnenju je danes dogodek, ki se pripetijo enako, kot je bilo nekoč, vendar je medijev globalizacija pripomogla k temu, da postajajo lokalne novice globalne in obratno. Današnji čas zahteva ne le medijsko ozorjene novinarje, ampak tudi medijsko osveščene bralce oziroma konzumente informacij. Vedno je potrebno informacije, ki jih sprejemamo, tudi pretehtati ali narediti neko selekcijo, kaj je vredno sprejeti in s čim se ne bomo ukvarjali, pa četudi to piše v časopisu ali v časopisu ali »bilo je na televiziji«, »povedali so na radiu«, »s čimer želimo potrditi verodostojnost informacij, ki jih posredujemo naprej, če nam sogovornik slučajno ne verjame. Pomembno je doumeti, da te informacije tudi neko producira in selekcija. Za posredovanjem obstajajo tudi interesi, ki nam olajšajo razumevanje v primeru, da jih poznamo. V angleških predvolilnih kampanjah je zelo pomemben element strategije nastopa kandidata dejstvo, ali so mu najbolj brani mediji naklonjeni ali ne. Če mediji ne morejo podprejo kakšnega kandidata, je to znak, da ima več možnosti za izvolitev. Vse to so dejstva o delovanju sistema, ki jih ni neobremenjeno in neodvisno informiral, zabaval in obraževal. Ker v trideset minut ni možno stlačiti vseh dogodkov tega sveta, obstajajo uredniki, ki odločajo o tem, kaj se je danes priin kaj se ni. Če jih ne bi bilo, bi bila naša realnost še bolj obremenjena in kaotična. Najtežji del naloge, ki jo imajo, je izbrati takšne informacije, ki so kredibilne in dovolj kakovostne, da ne zavajajo bralcev in gledalcev, na drugi strani pa vedno govorimo o pomembnosti informacije za celotni prostor. Pa se zgodi, da v istem trenutku umreta Zajc in labod. Ker je čas ptičje gripe, pristane labod na tleh naslovnicah in kot udarna informacija v poročilih, Zajc pa kot stranska dopolnilna novica. Če stvar pogledamo iz nekaj tednov, ki so distance in banaliziramo, lahko na lep način dojamemo, na kakšen način deluje sistem, ki nam posreduje informacije. Na eni strani je informacija, da je v Mariboru v ribniku umrl labod, cel teden buri domišljijo potrošnikov, v medijih smo poslušali eksperte, ki so dobili svojih pet minut in nepoučeni so razlagali, kakšne posledice ima lahko ta dogodek za celotno nacijo. Prosim lepo, najpomembnejša informacija dneva postane, da se je vodna ptica izgubila. Na drugi strani pa so nas skozi celotni izobraževalni cikel »pali« s pomenom jezika za preživetje nacije, da smo se Slovenci naredili in ohranili samo skozi jezik in zaradi jezika, ko pa ostane brez enega najeminentnejših pesnikov našega časa, nihče točno ne ve, kaj bi z njim in kaj je tisto, zakaj ga je sploh potrebno omeniti v javnih obličjih. Dane Zajc je kot pesnik in intelektualac veliko pomembnejši od mariborskega laboda, pa naj se primerjava sliši še tako banalna. Vendar je medijski svet ukrojen tako, da je v konkretnem primeru labod dobil veliko večjo težo od Zajca. Na enak način deluje sistem, ko nekatere znamke vedno dobivajo prednost pred drugimi, nekatere pa ostajajo zamolčane ali prezrte. Zaradi tega ni pomembno, ali ste Zajc ali labod, pomembno je, da je informacija, ki je povezana s produktom, dovolj atraktivna, da dobi svoje mesto v tridesetih minutah svetovnih dogodkov, ki so na voljo komunikatorjem.

Matej Fišer, matej.fiser@anlaser.com

Različni pogledi na obnovo

Špital: prednost ali kazen občine

Najstarejšo radgonsko stavbo, imenovano Špital, obnavljajo že petnajst let, zaradi dodatnih zahtev spomeniškega varstva pa so stroški vse večji – Država sodeluje le z majhnim deležem

Je mestni muzej Gornje Radgone postavljen pod vprašaj zaradi različnih pogledov na način obnove? Lahko se zgodi, kajti stroški obnove so vse viš-

vprašanje, kako naj občine ob skromnih proračunih poskrbijo za obnovo starih zaščiteneh zgradb, odgovorila Nina Orel iz Službe za odnose z javnostmi na Ministrstvu

Kdaj bo obnovo Špitala zares končana?

»Lastnik kulturnega spomenika uživa boniteto spomenika, ga trži in se z njim plemeniti, in to vsekakor ni kazen.« so prepričani na Ministrstvu za kulturo. Pa vseeno: nekateri imajo pot do »uživanja« in »trženja« mnogo krajšo pot kot pa lastniki spomenikov v severovzhodni Sloveniji.

ji, tudi zaradi zahtev po dodatni učvrstitvi spomeniškega varstva, pretežni del bremena pa nosi občina. Nerazumljivo je, da muzej kljub temu ne sme uveljaviti svojih želja (in potreb), ker jih odgovorni za spomeniško varstvo ne sprejmejo, čeprav s tem na sam spomenik ne bi vplivali. Poleg tega pa prav Gornjeradgončani vsak dan vidijo zelo dobre primere povezovanja stare in nove arhitekture v sosednji avstrijski Radgoni.

»Lastnik mora spomenik varovati in ga ohranjati na lastne stroške. Če stroški vzdrževanja ali posegi v spomenik zaradi njegovega varstva ali prenove presegajo običajne stroške vzdrževanja, lahko lastniki zaprosijo za javna sredstva. Država plačuje tudi službo, ki svetuje lastnikom brezplačno ...« nam je na

za kulturo. Verjetno pa ne vedo natančno, za kakšne zneske gre v celoti, kajti 16.717.248,954 sit, kolikor je država namenila Občini Gornja Radgona za obnovo Špitala, je le majhen delček (imajo pa še možnost, da se prijavijo na novi razpis, ki bo konec tega leta, je dodala gdč. Orel). Janja Pintarič, ki v občini Gornja Radgona več kot petnajst let bedi nad potekom obnove te stare zgradbe, nam je zaupala: »Predračunska vrednost investicije v letu 2003 je znašala 118 mio sit. Po izvršenih razpisih se je le-ta povečala v letu 2005 na 167 mio sit. Glede na nujno potrebno dodatno učvrstitev zidov in drugih dodatnih del se bo vrednost povečala na 192 mio sit. Ministrstvo za kulturo nam je v letih 2004–2005 zagotovilo 36,8 mio sit, razliko zagotavlja Občina G. Radgona. Predstavitev muzejske

zbirke in opreme v objektu še ni všteta v navedene zneske. Ocenjujemo, da bodo stroški opreme znašali med 30 in 50 mio sit. Točni podatki bodo znani po predložitvi predloga postavitve muzejske zbirke in opreme v kleti s strani Pokrajinskega muzeja predvidoma do konca tega meseca ...«

Muzej je k sodelovanju pri postavitvi zbirke povabil istega vrhunskega strokovnjaka kot pri postavitvi stalne razstave v Murski Soboti; seveda niso mogli pristati na to, da je nekdo že začel izbirati takšne detajle notranje opreme, kot so luči, ki so pri razstavi izjemno pomembne. Sicer pa to ni edina zadeva, kjer je prišlo do kratkega stika in različnih pogledov na obnovo stare stavbe.

Na vprašanje, ali lahko predstavnik Zavoda za varstvo kulturne dediščine prepove nadaljevanje obnove, če hoče občina s strokovnimi sodelavci najti najugodnejšo rešitev (npr. za dostop), ki ne vpliva na sam status spomenika oziroma do katere mere morajo upoštevati te brezplačne nasvete državne službe, so na Ministrstvu za kulturo odgovorili:

»Za vsako prenovo kulturnega spomenika mora lastnik pred pravo investicijsko tehnično dokumentacijo zaprositi Zavod za varstvo kulturne dediščine za kulturno-varstvene pogoje, ki jih mora projektant upoštevati pri izdelavi dokumentacije. Na izdelano investicijsko-tehnično dokumentacijo zavod izda kulturno-varstveno soglasje in šele na tej osnovi lastnik kulturnega spomenika lahko pridobi gradbeno dovoljenje. Vsako spremembo med obnovo je potrebno uskladiti z zavodom, ki je zadolžen za ohranjanje spomeniškovarstvenih lastnosti spomenikov, država pa lahko le za ta namen – za ohranjanje spomeniških lastnosti – prispeva proračunska sredstva.«

Bernarda B. Peček

Barometer

Jože Horvat, novi vodja policijskega okoliša v Puconcih, je ob ocenjevanju varnostnih razmer v puconski občini kot prvi med policisti javno spregovoril tudi o »reketaštvu« (izsiljevanjem lastnikov lokalov za varščino), ki se pojavlja v Murski Soboti.

Bojan Macuh vztraja pri ohranitvi osnovne šole v Stogovcih. To argumentira z ohranitvijo nekaterih šol v hribovskih težko dostopnih koncih. Ta argument ne vzdrži, še posebej, ko gre za okolja, kot je apaška dolina.

Jožef Kocon, pomočnik direktorja lendavske Komune, še ni povedal, kakšni odpadki, ki naj bi bili sporni, se deponirajo na odlagališču v Dolgi vasi, čeprav ti prevozi močno razburjajo prebivalce.

Iztok Štefanec je postal novi predsednik Kluba prekmurskih študentov.

Ivan Rotdajč, direktor Pomurskih mlekar, je iztržil za ptujsko Mlekarno, ki se je prelevila v podjetniški center Mlekarna, dobrih 75 milijonov tolarjev.

KS Dolga vas sumi, da Komunala Lendava dovaža odpadke od drugod

Komunala pravi, da gre za vrnjene odpadke

Nočno odlaganje uvedli zaradi čiščenja pokopališč

Predsednica Krajevne skupnosti Dolga vas Gabriela Sobočan je dobila obvestilo o dovažanju odpadkov na deponijo nenevarnih odpadkov Dolga vas, zaradi česar je pred dnevi opravila ogled. Povedala je, da je bila ob obisku deponije odprta in brez dežurnega delavca; opomnila je tudi, da so odpadke res dovažali tudi ponoči. Če so ji pojasnili, da so zaradi čiščenja pokopališč uvedli drugo izmeno, to je potrdil tudi direktor Komunale Lendava Ciril Štešl. Poja-

z namenom, da ustrezijo st-rankam, dober teden pred prvim novembrom in jo bodo ukinili ta teden, saj je čiščenje pokopališč povečini končano. Povedal je tudi, da odlagajo v skladu z okoljevarstvenim dovoljenjem, torej da na deponiji niso odlagali nicesar, kar se tu ne bi smelo odlagati in da o vsem pripeljanem oziroma strankah vodijo evidenco, za kar je na voljo tudi dokumentacija.

Dokumentacijo o odlaganju odpadkov pa je v sodelovanju s krajevno skupnostjo, ki pa ne more biti stranka v postopku, že zaprosila Občina Lendava kot so-lastnica deponije in Komunale

Lendava, morebitne postopke pa bodo sprožili, ko bodo zbrali vse informacije. Krajevna skupnost namreč sumi, da Komunala Lendava na deponiji odlaga tudi odpadke z drugih krajev Slovenije na način, da se smeti »legalizirajo« v eni od občin, ki je solastnica deponije in potem pripeljejo na odlagališče. »V zadnjem letu so namreč na deponiji odložili veliko količino odpadkov, zato zadevo raziskujemo,« je povedala Gabriela Sobočan. Količino odpadkov bodo dokazovali z geodetskim posnetkom polne in prazne jame. Na deponiji so jo pred časom pripravili za odla-

ganje mulja iz čistilne naprave, kar pa so, tako Gabriela Sobočan, s krajevne skupnosti preprečili, sedaj pa so jo v štirih, petih mesecih napolnili s komunalnimi odpadki.

Sum krajevne skupnosti, da so na deponijo dovažali tudi odpadke od drugod, Ciril Štešl zavrača oziroma pojasnjuje, da gre zgolj za obveznost prevzemanja odpadkov po sortiranju embalaže, ki jo zbirajo po ekoloških otokih. Komunala Lendava ima sklenjeno pogodbo s pooblaščenim prevzemnikom embalaže, torej plastike, papirja, stekla, pločevink, po kateri ta glede na količino prevzete embalaže vrne 15 odstotkov neprimerne embalaže, kolikor je ostane po sortiranju. Če gre torej za 350 ton prevzete embalaže,

potem petnajst odstotkov vrnjene bлага pomeni toliko pripeljanih tovarnjakov. Ker pa pogodbenik sortiranja embalaže ne opravi za posamezno območje, je razumljivo, da se v vrnjenih neustreznih odpadkih lahko znajdejo tudi odpadki od drugod. Komunala Lendava je celotno dokumentacijo o tem že predala občinskemu inšpektorju.

Krajevna skupnost Dolga vas zaradi deponije v vasi, ki krajane obremenjuje s smradom in hrupom tovarnjakov, ki dovažajo odpadke, že štiri leta ni dobila nobene rente. To pa v ljudeh vzbuja nezadovoljstvo, ki jo še stopnjuje domneva o odpadkih od drugod. Protestna zapora odlagališča zato že visi v zraku.

Majda Horvat

Na kratko

Dolga vas

Na mednarodnem mejnem prehodu Dolga vas se po lanskem letu vstopu Slovenije v Evropsko unijo iz meseca v mesec močno povečuje promet. Tako je samo v letošnjem oktobru tukaj mejo »prestopilo« 81.203 tovornjakov, kar je rekordno število za posamezni mesec.

Sicer pa je letos v 10 mesecih tukaj mejo »prestopilo« 706.160 tovornjakov, v vsem lanskem letu 601.624, v letu 2003 pa samo 333.663. Tovornjaki, ki »prestopajo« državno mejo v Dolgi vasi, vse bolj ogrožajo druge udeležence v prometu in krajane, ki živijo ob cesti Lendava-Maribor. Vsi ti si želijo, da se čim prej zgradi avtocesta. - F. Kl.

Poročili so se

Gornja Radgona

Oktobra sta se poročila (in to dovolila objaviti) Dejan Vogrinc in Irena Šamperl, oba iz Grabonoša 50.

**POMURSKO DRUŠTVO
ZA BOJ PROTI RAKU**
M. Sobota, Ul. arh. Novaka 2 b,
zbira prostovoljne prispevke
občanov in organizacij na
računu pri Novi Ljubljanski
banki: 02340-0019232476
**ZA DAROVANA SREDSTVA
SE ZAHVALJUJEMO!**
Vse informacije lahko dobite
po tel.: 031 512 911.

POMURSKO DRUŠTVO ZA CEREBRALNO PARALIZO
prostovoljne prispevke nakazujte na račun:
02496 - 0092393969

Jože Rožec, konstruktor

»Sem tip človeka, ki precej razmišlja o izboljšavah ...«

Začel je pred več kot 30 leti kot vajenec Avtoradgone, danes se lahko pohvali s številnimi uspešnimi inovacijami in izboljšavami

Po poklicni šoli za avtokleparja je šolanje nadaljeval na srednji tehniški šoli v Mariboru, pred kratkim pa je končal tudi višjo šolo. V Avtoradgoni je začel kot vajenec, nato kot skupinovodja v montažnem oddelku, potem pa je delal kot konstruktor, vodja terenske službe in se spet vrnil v konstrukcijo ter delal kot projektant.

»Večinoma sem delal pri novejših stvarih, ne bom rekel, da zahtevnejših, ampak takih, ki so bile nekaj novega za proizvodnjo. Tako da smo kot podjetje uspeli s kar nekaj novostmi in prejeli tudi že kar nekaj priznanj. Na primer 2002. leta smo prejeli bronasto priznanje GZS za reklamno enoto, to je »kontejner«, namenjen izključno reklamni, z osvetlitvijo, tako da je podnevi in ponoči enak. V okviru tega je še zastekljena razstavna enota, kamor se lahko postavi motor, avto ali kaj drugega. Lani smo uspeli s »hodniško enoto« za povečavo prostorov v velikem integriranem objektu; najprej je bila varjena enota, vendar je bil problem pri montaži na terenu, ker so vedno neka odstopanja. Zdaj pa je to tak objekt, da ima izmenljive stene, tako da lahko na kraju samem hitro prilagodiš prehod k prehodu. Za to enoto smo prav tako prejeli srebrno priznanje GZS.«

Kje so postavljene te »hodniške enote«?

»So v sklopu objektov, ki se gradijo po vsej Evropi. To ni neki patent, ampak je kar redna proizvodnja, ki poteka že kakšni dve leti.

Sta dva tipa, in sicer je prvi višjega cenovnega razreda in ima stene, cenejša varianta pa je brez sten. Pred kratkim pa smo začeli delati s Consingom iz Beograda, ki se ukvarja z montažo telefonske opreme. Za njih smo po naročilu izdelali bazno postajo – lani so že naročili 12 enot »trasnpack« –, toda problem je, da te postaje postavljajo na tako nedostopnih krajih, da se do njih z navadnimi vozili ne da priti. Želeli so, da bi izdelali popolnoma razstavljivo enoto, da bi monterji dele lahko odnesli gor in jih sestavili ...«

Pojasnite nam, kako poteka vaše delo, ko na primer dobite tako naročilo, da morate skonstruirati nekaj novega?

»Začneš razmišljati iz končnega izdelka in greš nazaj. Težko si je predstavljati pozicijo za pozicijo, ker potem nikoli ne prideš do končne ideje. Narediš si koncept, kako naj bi to bilo, in potem greš nazaj do najmanjše pozicije. In potem razmišljaš – ker se pač določene stvari ne dajo narediti s temi našimi standardnimi proizvodi. In potem poskušaš najti materiale, s katerimi lahko dosegaš na primer ustrezno toplotno izolacijo in nosilnost. Se pravi, da imaš čim manj pozicij – saj bi ta naš klasični »kontejner« lahko tudi razstavili in ga tam sestavili, vendar bi to delali tri dni. Ta »kontejner« pa sestavimo skoraj v istem času kot naš transpack.«

Je ta izdelek po naročilu potem dražji od klasičnega?

»Dražji je npr. za 30 odstotkov, vendar se jim ga splača kupiti, ker

standarni ne pride v poštev. Bil sem namreč na poskusni montaži na tromeji Kosovo - Črna gora - Srbija. To je tako nedostopen teren, v okolici Kikinde, tam ni infrastrukture, samo skalovje, »kontejner« pa je postavljen v gozdu. Če bi hoteli priti s tovornjakom do

tja, bi morali podreti del gozda. Zato so preračunali, da je sestavljeni in dražji »kontejner« vseeno cenejši, kot da bi podirali gozd.«

Kdo vam v podjetju pomaga pri delu, je to delo dovolj cenjeno in podprto pri vodstvu?

»Moj prvi nadrejeni g. Šadl se zelo strinja z mojim načinom dela, ker je to pozitivno za podjetje, saj imamo novi proizvod, ki ga lahko ponujamo na trgu. Zame pa je to

»Vedno sem bil tip človeka, ki precej razmišlja o izboljšavah. To me motivira in to res rad počnem,« je povedal konstruktor Jože Rožec, ki večkrat spremlja tudi delo na gradbišču. Je najbolj »univerzalen«, saj spremlja posel od začetka pogovorov do končne predaje objekta.

delo zanimivo, ker je kreativno. Jaz sem tip človeka, ki dostikrat potrebuje pomoč, vendar ne prav razložiti, kaj sploh potrebujem. In preden jaz nekomu razložim, to že sam naredim. Sicer pa ni problema, s sodelavci si pomagamo, če kdo pride z idejo. Pri nas je timsko delo.«

Za to moraš biti nadaren, da razmišljaš o izboljšavi novih izdelkih?

»Vedno sem bil tip človeka, ki precej razmišlja o izboljšavah. To me motivira in to res rad počnem,« je povedal konstruktor Jože Rožec, ki večkrat spremlja tudi delo na gradbišču. Je najbolj »univerzalen«, saj spremlja posel od začetka pogovorov do končne predaje objekta.

Imate v glavi spet kaj novega?

»Je ... nekaj stvari je v preteklih dneh, ki bi jih radi izboljšali. Mi moramo stremeti k temu, da poizkusimo naš proizvod, vsaj nekaj novosti. S tem postajamo konkurenčnejši in zvišujemo kakovost.

Se lahko primerja zabavo izpred tridesetih let s tem, ki ga izdelujete danes?

»Ja, vendar samo po zunanjosti in velikosti. Videz je danes drugačen, niso več tako rožnate grobi. Prvi so bili oranžne barve, izhajali so iz transportnih kontajnerov, bili so oranžne barve, danes jih imajo ponekod na gradbišču. Videl sem enega, ki je star 28 let in ki ga še uporabljajo. Radno gledano pa se lastniki domov ne obnašajo kot do nekega obdobja, saj bi morali skrbeti tudi za njihovo vzdrževanje, to je pravilo. Tega ne počnejo, pač le »kontejner«.

Bernarda B. Peček

Pomurci neobveščeni o možnostih okoljskih naložb

Hobi je postal poklicna priložnost

Jože Brdnik in podjetje RE-ING iz Borovnjakove ulice v Murski Soboti imajo veliko dela, kajti bolj se energija draži, več dela imajo

»Povedati grun naj v takšno državo udari in iskati pomoč šele takrat, ko je projekt zavržen, je prepozno,« opozarja Jože Brdnik, ki je specialist za inženiring strojnih inštalacij in član tehnološkega grozda energetikov. Že od začetka njegove poklicne poti mu je bil hobi proučevanje obnovljivih virov energije in učinkovite rabe energije. In ta hobi je v novem tisočletju postal njegova osnovna dejavnost.

V podjetju RE-ING je skupno zaposlenih 5 ljudi; res polno zaposlenih, kajti dela imajo čez glavo. Jože Brdnik je zasebnik 13 let in skupaj s sodelavci pripravlja projekte predvsem za pravne osebe, podjetja; prvo zaposlitev je dobil na IMP Blisk, nato je v zdravilišču Moravske Toplice kot tehnični vodja prvič realiziral ogrevanje s toplo vodo. Dokler je bila energija v

enoti proizvoda le majhen strošek – desetinka promila –, se nihče ni hotel o tem niti pogovarjati. Danes varčevanje z energijo ni le modna muha, ampak potreba – zaradi energetske potratnosti lahko propadejo tovarne, ker niso dovolj konkurenčne. »Ko nam je makroekonomist na neki delavnici v Mariboru letos januarja napovedal, da se bo sodček nafte do konca leta podražil s 36 na 90 dolarjev, sem se iz njega

Jože Brdnik, strokovnjak za strojne inštalacije, je našel skupni jezik tudi s spomeniškim varstvom; poseben izziv mu je pripraviti ustrezen projekt za ogrevanje cerkve: »Veste, tu ni cene. Ko narediš nekaj, kar je povsem drugače, kar je prvo v Prekmurju ...tiste ure, ko se s tem ukvarjaš, bi kar pozabil. To je posebno notranje zadovoljstvo.«

smejal.« Toda njegove napovedi se uresničujejo. Že lani so pripravili veliko projektov, letos je zanimanje še večje, problem pa je bil letos, da so bili razpisi države prepozni, prav tako so bili prepozni odgovori (namesto 30, so čakali na odgovor 60 dni), roki dokončanja pa so ostali isti. Ne morejo pa začeti z izvedbo pred odobritvijo, zato je marsikje šlo zelo na teso. Letno pripravi okrog 20 projektov z obnovljivimi viri energije: projekt, študija izvedljivosti, vloga, opravljajo pa tudi nadzor izvedbe. Poleg tega projektirajo ogrevanje, klimo in nasploh strojne inštalacije tudi z nekaj arhitekti.

»Zdaj je trend nizkoenergetska oziroma kar pasivna hiša. Pri standardni zgradbi je najprej na delu arhitekt, potem pride gradbenec in potem mi, da naredi-

mo inštalacije glede na predhodno delo. Pri pasivni hiši pa je malo obrnjeno: arhitekt da lepo obliko, oprema pa mu moramo potem izračunati, kako bi dosegli optimalno varčevanje z energijo. Če se začneš ukvarjati z obnovljivimi viri energije, imaš z istimi projekti in zgradbo veliko več dela, toda cena projekta je ista. Zato se malo projektantov odloča za to. Mi predlagamo vsako stranko prepričati, da pa se dokazati tudi finančnimi izračuni, da se jim splača zamenjati vir energije. Včasih so bile toplotne črpalke in draga strojna oprema zelo drage, takrat je bila tudi cena energije nižja, tako da so se z obnovljivimi viri ukvarjali le zanesenjaki.

Danes ta oprema ni več tako draga, tudi inštalacija hiše ni tako velik strošek kot nekoč. Med gradnjo pasivne in dobro izolirane nizkoenergetske hiše ni več bistvenih razlik, le kakih 8 odstotkov,« je pojasnil Jože Brdnik in še dodal, da ljudje sploh niso obveščeni o teh 8 odstotkov razlike lahko še dodatno zmanjšajo saj se za gradnjo pasivnih hiš dobijo izjemno ugodni krediti, tudi nepovratna sredstva. Ali pa prosijo za posojilo za toplotno črpalko, ki jo hočejo vgraditi v pasivno hišo brez ustrezne izolacije. To je nesmiselno,« je še vedno slepo verjamejo »majstrom«, gradbenikom, ki kar »na pamet« določajo število ogrevalnih teles v prostoru – pa vendar ni vseeno, ali je soba večkrat 13 ali metre le šotor ali v dobro izolirani zgradbi.

Bernarda B. Peček

S subvencijo in ugodnim posojilom naredijo projekt, da človeku ne bo treba vložiti niti tolarja. Kredit bo odplačeval z razliko glede na prejšnje stroške s kurilnim oljem. Fasade, menjava oken, izolacija podstrešja, toplotne črpalke, biomasa ... vse to je subvencionirano in kreditirano.

Nagrada Igorju Karlovšku za roman Gimnazijec Večernica v deseto leto

Dvodnevne srečanja slovenskih mladinskih pisateljev v Murski Soboti, ki ga vsako leto organizira domača založba Franc & Franc, se je tokrat udeležilo okoli petdeset avtorjev, petkovi in sobotni dogodki pa so potekali po že ustaljenem redu.

Petkov dopoldanski čas je bil namenjen srečanju pisateljev z mladimi bralci po soboških osnovnih in srednjih šolah, popoldne pa je bilo namenjeno simpoziju. Zbrani pisatelji in drugi udeleženci so se najprej poklonili spominu nedavno umrlega pesnika Daneta Zajca; v slovo pa je spregovoril Milan Vincec. Sledil je zanimiv pogovor na temo Barve pokrajin in ulic v mladinski književnosti. Osrednji strokovnjak, dr. Igor Saksida s Filozofske fakultete v Ljubljani, je raziskal pesniško klasiko zupancičev, Bevka in Kosovela. Odgovarjal si je na vprašanja, kako nazorna je podoba pokrajine pri izbranih avtorjih, kakšno položeno vzbujajo v bralcu, kako prostora pušča bralčevi domišljiji. Pri tem je opozoril, da Zupancičeva poezija s pozelsko motiviko in igrivostjo ne more povezati s starejšimi avtorji idealizacijske mladinske poezije, vendar se tudi njegova poezija lahko razširi v grote in grozljive besedilne slike definirane v neznano, v prepletenosti svetle in temne sanjske podobe. Poznejši pesniki, Bevk, Graden, Kosovel pa so vse to še

nadgradili. Priljubljen je postal tako imenovani narobe svet – čista otroška igra. Sodobni pesniki pa so seveda uvedli tudi mesto kot prijazen prostor najstniških iger. Zamejska pesnika Marko Kravos in Miroslav Košuta sta predstavila svojo posebno pokrajino Kras, Tone Pavček pa je razveselil s hvalospedom svojima dvema ljubima pokrajinama – zeleni Dolenjski in rdečemu Krasu.

Dragica Haramija je analizirala prekmurske pravljice, ki so izšle v knjižnih izdajah ter pri tem omenila kroženje motivov, prekmurske posebnosti, zbiranje in modernega prekmurskega pravljicarja Ferija Lainščka.

Simpoziju je sledil ogled priložnostne razstave mladinske književnosti, ki jo je pripravila Vesna Radovanovič, uredila pa

je tudi knjigo anekdot o slovenskih pisateljih z naslovom Kdaj ste umrli?

Osrednje večerno dogajanje je potekalo v dvorani soboškega gradu, vodila ga je Norma Bale, polepšala pa kulturna skupina Gimnazije Franca Miklošiča Ljutomer s svojo uspešnico Nekega jutra, ko se zdani – glasbeno recitacijsko predstavitev pesmi Vlada Kreslina. Večernico, nagrado za najboljšo mladinsko literarno delo v letu 2004 je avtorju Igorju Karlovšku izročila odgovorna urednica Večera Darja Verbič. »Besedilo je napeto branje o zahtevnih problemih družine, šole, prevzgojnih domov, vendar z nedvoumno svetlobo na koncu brezupnega temnega rova dogajanja,« se glasi odlomek iz utemeljitve žirije. In ker je ravno deset let Večernice,

naj spomnimo tudi na dosedanje nagrajence: prvi je bil leta 1996 Tone Pavček, sledili so Desa Muck, Janja Vidmar, Polonca Kovač, Feri Lainšček, Matjaž Pikal, Marjana Moškrič, Slavko Pregl.

Sobota je bila namenjena ekskurziji. Pisatelje so popeljali v Porabje, na popotovanje od Gornjega Senika do Verice – na spust v pozabljene predele narodne preteklosti, kot je zapisal organizator Franci Just.

B. B. L., foto: N. J.

Zbornik škofa dr. Vekoslava Grmiča V spomin

Občina Sveti Jurij ob Ščavnici je v sodelovanju z založbo Znamenje predstavila zbornik z naslovom V spomin, ki ga je že omenjena založba izdala po smrti teologa in filozofa, etika, publicista, pisca številnih knjig, razprav in člankov ter predavatelja na javnih tribunah in univerzah doma in v tujini, mariborskega naslovnega škofa dr. Vekoslava Grmiča.

O zborniku so v Domu Matije Gubca v Svetem Juriju ob Ščavnici konec preteklega tedna spregovorili Srečko Reher, glavni in odgovorni urednik revije Znamenje, Ivan Arzenšek, predsednik društva Znamenje, domači župnik Štefan Grabar, Peter Kovačič Peršin, književnik in urednik revije 2000 ter prof. dr. Cvetka Toth Hedžet z ljubljanske Filozofske fakultete.

Na svečanem večeru so izpostavili Grmičeva prizadevanja za umestitev oznanjanja krščanstva v sodobno družbo, njegova razmišljanja o globalizaciji in njenem vključevanju na kulturno področje, njegovo argumentirano razpravljanje o težavah, ki segajo na zelo različna in občutljiva področja humanistike ter družboslovja, od teologije prek morale in etike, do zgodovine in politike.

Ob tej priložnosti je Peter Kovačič Peršin predstavil tudi pravkar izdani novi zbornik o še enem domačinu – Edvardu Kocbeku. Med drugim pa je bilo tudi slišati, da bi glede na število mislecev, ki izhajajo ravno iz tega okolja, v tej občini lahko začeli prirejati redna kulturna srečanja.

V. P.

Razstava del likovne sekcije DU M. Sobota

Člani likovne sekcije DU Murska Sobota dr. Lojze Števanec, Rozalija Sraka, Marija Skledar, Ivanka Lehner, Arpad Banfi in Ernest Bransberger so bili gostje hotela Lipa v Lendavi. V dvodnevni slikarski koloniji so v okolici hotela ustvarili likovna dela, ki bodo na razstavi v Pokrajinski in študijski knjižnici v Murski Soboti en mesec. Otvoritev razstave bo v ponedeljek, 21. novembra, ob 17. uri. Nato bodo razstavo preselili v Lendavo, kjer bodo dela tudi (za stalno) ostala. - E. R. R.

Pluralizem likovnih izpovedi iz osebnih poetik

Akademski slikar Nikolaj Beer in ravnatelj Galerije mag. Franc Obal sta predstavila dela vseh desetih kolonij in opozorila, da bo naslednja razstava posvečena samostojnemu Beerovemu slikarstvu.

Slikarska kolonija v Moravskih Toplicah v organizaciji Slovenskega protestantskega društva Primoža Trubarja, Evangeličanske cerkve v Sloveniji in Občine Moravske Toplice se je leta 1995 pridružila dinamičnemu likovnemu dogajanju v Pomurju. Na dosedanjih desetih slikarskih kolonijah so sodelovali sodobni slovenski likovni umetniki in slikarji iz tujine. Pripadajo različnim generacijam in slogovnim usmeritvam, kar je omogočilo pluralizem likovnih izpovedi iz osebnih poetik.

Obsežna in bogata zapuščina likovnih del, ki ostanejo v lasti organizatorja v Prekmurju, odraža in zrcali resne napore udeležencev kolonij, da znotraj osebnih likovnih izrazov ustvarijo dela, vezana na panonski svet, v katerem so našli in odkrili dovolj zanimivo in mikavno likovno vsebino. Dela nazorno odsevajo prepoznavnost individualnih slikarskih nagovorov, ki pa jih lahko po vsebinskih značil-

nostih strnemo v večinsko skupino slikarjev, ki jim predstavlja izkušnja krajine poglavitni vir likovnih snovanj in razmišljanj. Le redki med njimi so našli navdih znotraj avtonomnega figuralnega slikarstva.

Med slikarje s sproščeno, vendar kontrolirano izvedeno in dramatično občuteno potezo s slikarskim čopičem uvrščamo Igorja Banfija, Nikolaja Beera, Roberta Černelča, Martino Koritnik Fajt, Črtomirja Freliha, Marjana Gumilarja, Hermana Gvardjančiča, Zdenka Huzjana, Rada Jeriča, Janeza Kneza, Franca Novinca, Vladimirja Potočnika, Apolonijo Simon, Marjana Skumavca, Vido Slivnikar - Belantič, Sama Šileša in Veljka Tomana.

Smisel za lirčno občutje mikroin makrosвета ter osebno vizijo odkrivajo dela Rudija Benetika, Irene Brunec - Tebi, Bonija Čeha, Štefana Galiča, Štefana Hauka, Bojana Klančarja, Alenke Koderman, Tomaža Kržišnika, Jožice Medle, Andreja Pavliča, Franceta Slane in Petra Vernika. Tektonsko urejena strukturirana barvna polja uporablja Sandi Červek in Vinko Tušek. Geometrizacija ploskovnih

form je vidna v slikah Jožeta Megliča, Branka Simčiča in Roka Slane. Fulvio Juričič, Goce Kalajdziski in Suzanne Kiraly - Moss ustvarjajo svoja dela v poudarjeni otipljivi strukturalizaciji konstruktivno grajene slikovne površine. Dela Franca Mesariča in Toneta Seiferta odražajo konceptualno meditacijo s konstruktivističnim pristopom in vidno slikarsko potezo.

Fluid odprtega barvnega polja izžareva iz slik Žarka Vreza in Milene Gregorčič. Franc Berčič - Berko ostaja zvest »fotografskemu realizmu« predmetnega sveta. Med stvaritve nove ekspresivne figurallike lahko uvrstimo dela slikarjev Berndta Baldusa, Zmaga Jeraja, Silvestra Plotajsa Sicoeja, Vladimirja Makuca in Marija Vrenka, s katerimi so razširili polje tradicionalnega ikonografskega sveta krajine.

Ob razstavi je izšel tudi katalog s teksti Viktorja Žaklja, Franca Obala in Ota Norčiča. Razstava 10 let slikarske kolonije Primoža Trubarja Moravske Toplice bo na ogled do 7. decembra v Galeriji, ki je odprta od torka do petka od 10. do 18. ter v soboto od 9. do 12. ure.

T. K.

Kulturni večer v Beltincih

V beltinskem gradu, ki vse bolj postaja center dogajanja različnih kulturnih in drugih prireditvev, je bil še en zanimiv kulturni večer. Zanj so poskrbeli kulturniki, člani dveh društev iz Lipovca.

Društvo za napredek umetnosti Aquila Lipovci je pripravilo otvoritev razstave umetniških del, nastalih v 13. mednarodni

Nemes, Gorazd Šimenko in Peter Vernik. Razstavo je odprl mag. Franc Obal, direktor Galerije Murska Sobota. Društvo je ob otvoritvi izdalo tudi katalog s podatki o avtorjih, reprodukcijami nastalih del in nekaj urinki iz kolonije.

Na prireditvi so predstavili tudi pesniško zbirko Franca Cigana - Cakija z naslovom Rosenje. Pe-

cij revije Separatio. Spremno besedo oz. strokovno kritiko k zbirki je prispeval Robert Titan Felix, tudi urednik edicije. Poleg nekaj prebranih pesmi iz zbirke so o njej več povedali avtor sam, Robert Titan Felix, mag. Hotimir Tivadar, ki je prireditev tudi povezoval, in Peter Vernik, ki je zbirko oblikoval in naredil izbor izakovnih slik. Na prireditvi je spre-

Udeleženci umetniki na otvoritvi razstave: Goce Kalajdziski, Peter Vernik, Igor Banfi, Dubravko Baumgartner, Irena Čuk, Mira Narobe, Laszlo Nemes in Zdravko Jerkovič.

likovni koloniji Izak Lipovci, ki poteka od 19. do 26. junija v Lipovcih. V koloniji so sodelovali in zlat razstavljajo svoja dela naslednji umetniki: Igor Banfi, Dubravko Baumgartner, Martin Čuk, Irena Čuk, Zdravko Jerkovič, Enver Kaljanac, Goce Kalajdziski, Mira Narobe, Laszlo

niška zbirka je posvečena Izidorju Horvatu - Izaku, pokojnemu slikarju in ustanovitelju lipovske likovne kolonije in je opremljena z njegovimi umetniškimi slikami. Zbirko sta izdala KUD Lipovci in Društvo Aquila Lipovci, kot 23. po vrsti pa knjiga spada v zbirko knjig proze in poezije Edi-

govoril tudi Igor Tršar, direktor Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti. Za dodatni kulturni program za številne obiskovalce so poskrbeli člani otroške folklorne skupine iz Beltincev in člani Moškega pevskega zbora KUD Lipovci.

J. Pi.

Namestnik vodje vladnega odbora za reforme

Naredili smo zelo odkritosrčen predlog

Kaj po bodo reforme prinesle Murini delavki ali fantu v sosesčini, ki že pet let išče prvo zaposlitev?

Dr. Janez Šušteršič je namestnik vodje vladnega odbora za reforme Jože P. Damijana, eden od pomembnih avtorjev Strategije razvoja Slovenije, direktor Urada za makroekonomske analize in razvoj ter soavtor končnega dokumenta, ki ima uradni naziv Predlog konceptov ekonomskih in socialnih reform za povečanje konkurenčnosti slovenskega gospodarstva. Je torej eden ključnih ljudi v vladnem projektu. V pogovoru za Vestnik je odgovoril na nekaj splošnih vprašanj o namenu uvajanja gospodarskih in socialnih reform, s poudarkom na Pomurje.

– Kdaj bomo začeli živeti po novem, torej po reformah?

»Kakšna sprememba bo gotovo že prihodnje leto, torej tista, ki ne zahteva dodatnih proračunov, na primer kakšen sklad za spodbujanje podjetništva z namenom spodbujanja konkurenčnosti. Drugo, kar ljudi najbolj zanima, davčna reforma in socialni transferji, pa nas bo doletelo leta 2007. Tu je le potrebno podrobno preračunati zadeve, saj bi bilo neodgovorno to početi na pamet.«

– Kako bomo živeli ali kaj lahko od reform pričakujemo? Ali so pisane na kožo Pomurja kot specifične regije z najvišjo stopnjo brezposelnosti, delovno intenzivnim gospodarstvom, z najnižjo dodatno vrednostjo na zaposlenega, s povprečno najnižjo plačo ter na drugi strani s starim prebivalstvom, visoko obolevnostjo in umrljivostjo?

»Za regijo je lahko zanimivih kar nekaj stvari. Na področju brezposelnosti predvidevamo aktivnejšo politiko zaposlovanja. Predlagamo veliko več svetovalec kot sedaj, kar pomeni, da bi se lahko z vsako brezposelno osebo ukvarjali zelo individualno in jo naredili bolj zanimivo za delodajalce. Predlaga-

»Mi smo naredili po našem mnenju zelo odkritosrčen sklop predlogov, v katerem smo povedali, v katero smer je potrebno iti in kjer smo tudi povedali, da neke morda koga preveč ščitimo in se gremo navidezno socialo. O vsem pa se da pogovarjati.«

mo sistem agencij za posredovanje dela, torej, da se oseba zaposli pri njej, ta pa potem ponuja njegovo delo različnim delodajalcem. Predlagamo tudi cel kup stvari na področju usposabljanja in izobraževanja, med drugim, da država financira, da se ljudje v podjetju usposabljujejo vsaj za nekaj mesecev, kar je veliko bolje, če nekaj delajo in si pridobijo izkušnje, kot da jih pošljemo na tečaj računalništva. Zanimivi za Pomurje so lahko projekti povezovanja storitvenih dejavnosti, ki jih bomo spodbujali z evropskimi sredstvi, na primer na področju zdraviliškega turizma v povezavi z zdravstvenimi storitvami, kulturno dediščino in zdravo prehrano. In tega, kar bi bilo zanimivo za Pomurje, je še več, čeprav se s samo politiko regionalnega razvoja nismo posebej ukvarjali, saj jo država že ima in te spodbude so.«

– Ali lahko pritrdite, da bo zaradi reform Pomurje postalo konkurenčnejša regija?

»Mislim, da ja, da bodo dane priložnosti za to.«

– Kaj po bodo reforme prinesle na primer Murini delavki ali fantu v moji sosesčini, ki kot agronom že pet let išče prvo zaposlitev?

»Odgovor je za oba isti. Mislim, da bo več priložnosti za delo. Z razvojem podjetništva kot agencij za posredovanje

V reforme smo večkrat zapisali, da se ljudem, ki so danes najšibkejši, z najnižimi dohodki in brezposelnimi, položaj zaradi teh reform ne bo poslabšal, saj so reforme usmerjene v to, da bo gospodarska rast višja.«

začasnih delavcev, in ko študentsko delo ne bo več privilegirano, bomo dobili več možnosti za brezposelne ljudi in za osebe, ki niso študentje, da najdejo delo. Tu pa se na nek način pričakuje tudi sprememba mentalitete. Mi danes velikokrat o službi razmišljamo tako, da je to nekaj za osem ur, več ali manj stalno ter točno na tistem področju, za katerega smo se šolali. Če pa pogledate po Evropi, je takih karier vedno manj. Agronom tako mogoče ne bo našel službe kot agronom, ampak bo z nekim dodatnim izobraževanjem delal nekaj podobnega.

Pomembna je tudi decentralizacija univerz, oziroma to, da bi jih bilo več in da bi jih približali mladim. Pa ne le njim, saj so univerze zanimive tudi za srednjo generacijo.«

– Nam lahko razložite pravičnost šolnin? Vzemimo dva študenta: prvemu šolnino plačajo premožnejši starši, drugi se bo zanjo zadolžil sam. Po končanem študiju bo prvi zaslužke vlagal na primer v nakup stanovanja, drugi za odplačevanje dolga.

»Vsaka šolnina ni nujno pravična, zato mi predlagamo posebni tip šolnine, ki je po našem mnenju pravičen in ki se mu reče odložena šolnina. To je šolnina, ki jo plačuješ, ko že končaš študij. Plačujejo jo samo tisti, ki se zaposlijo in imajo nadpovprečne dohodke. Narejena je tako, da znaša le nekaj odstotkov plače, in to v dosti dolgem obdobju. S tem človek poplača le del stroškov študija, ne pa celotnega. Za uvedbo šolnine sta dva razloga. Prvi je, da ljudje, ki so izobraženi, zaslužijo več, kar kažejo tudi statistični podatki v Sloveniji. S tem ko jim je država dala možnost izobraževanja, jim je torej omogočila višje osebne dohodke, zato je prav, da nekaj od tega tudi povrnejo. To je ta osnovna pravičnost. Druga stvar, pomembna pri šolnini je, da ljudi motivira za resen študij. Najprej

zato, ker si sam plačuješ in ker potem od tehi, ki te poučujejo, več pričakuješ. Če ti na primer profesorji ponujajo izobrazbo, s katero ne boš konkurenčen na trgu dela, se boš vprašal, zakaj pa jih plačuješ. Danes tega ni. Danes se študentje obrnejo na državo in rečejo: 'Dajte nam še to in to ugodnost.'«

– Pri mladih iz Pomurja študij dostikrat ni pot do cilja, ampak sredstvo za pridobitev statusa in tako socialne varnosti. Torej upisujejo se na študij, ne da bi sebe videli v tem poklicu, samo da za nekaj časa preložijo brezposelnost. Kaj bo zanje pomenila šolnina?

»Mi mislimo, da mora biti socialna varnost dosežena na dva načina, tako da se ljudem omogoča lažja zaposlitev, kjer se to ne da, pa s sistemom socialnih transferjev. Namen študija zagotovo ni, da bi bil socialna kategorija. Konec koncev pa, četudi se nekdo odloči za študij, ker po srednji šoli ne najde dela, to še vedno pomeni, da se bo nekaj naučil, mi pa ga le motiviramo, da resno študira. Zaradi učenja in pridobljenega znanja bo svoj socialni problem vendar lažje rešil ali se na delovnem mestu bolje znašel, četudi ne bo opravljal tega, za kar se je šolal in pozneje morda lažje napredoval.«

– Na eni strani tržno gospodarstvo in na drugi strani za blažitev težav socialni transferji. Kaj pa tisto vmes, na primer družbeno ali socialno podjetništvo za marginalne skupine, kar reforme izpuščajo?

»Mogoče bi začel z osnovno idejo pri socialnih transferjih. Tu bi radi dosegli dvojce. Najprej, da pri osebi, ki hoče dobiti denar s transferja, pogledamo njeno celotno stanje, torej vse transferje, ki jih že prejema, ter premoženje. Danes pa je tako, da ko se poteguješ za

»Vsaka šolnina ni nujno pravična, zato mi predlagamo posebni tip šolnine, ki je po našem mnenju pravičen in ki se mu reče odložena šolnina.«

socialna sredstva prineseš napoved dohodnine, kjer pa je zajeta le tvoja plača ne pa tudi drugi transferji. Torej upoštevati želimo vse, kar ljudje dobijo od države in tudi njihovo premoženje. Drugo, kar moramo narediti, je, da transferje oblikujemo tako, da bodo ljudje na boljšem, če bodo aktivni. Torej transferji morajo ljudem zagotavljati preživetje, če pa najdejo zaposlitev, morajo biti na boljšem. Danes ni vedno tako. Poznamo veliko primerov, ko ljudje za majhno plačilo ne želijo sprejeti dela.

Govorimo tudi o tem, da naj bi uradi za zaposlovanje ponujali kakšno delo ali v neprofitnih organizacijah ali v prostovoljnem delu ali socialnih storitvah. Nega na domu je lahko velika priložnost za ljudi z nižjo izobrazbo. Uradi za zaposlovanje bi torej bili ene vrste posrednik za takšno delo, kar bi bila priložnost za razvoj socialnega podjetništva. Možno je tudi, da bi se tistemu, ki bi sprejel tako

»Danes je tako, da ko se poteguješ za socialna sredstva, prineseš napoved dohodnine, kjer pa je zajeta le tvoja plača, ne pa tudi drugi transferji. Torej upoštevati želimo vse, kar ljudje dobijo od države in tudi njihovo premoženje. Drugo, kar moramo narediti, je, da transferje oblikujemo tako, da bodo ljudje na boljšem, če bodo aktivni. Sedaj poznamo veliko primerov, ko ljudje za majhno plačilo ne želijo sprejeti dela.«

r. Janez Šušteršič

delo prostovoljca za mesec ali dva, to poznalo pri njegovih pravicah, torej bi s sistema zavarovanja dobil več.«

– V Pomurju smo z upoštevanjem materialnega premoženja pri socialnih transferjih že imeli slabo izkušnjo, saj so stari ljudje zara-

»Z razvojem podjetništva kot agencij za posredovanje začasnih delavcev, in ko študentsko delo ne bo več privilegirano, bomo dobili več možnosti za brezposelne ljudi in za osebe, ki niso študentje, da najdejo delo. Tu pa se na nek način pričakuje tudi sprememba mentalitete.«

di zemlje, ki pa je sami več niso mogli obdelovati, ostali brez pomoči na domu.

»Strinjam se z vami, da je tu potrebno biti zelo pozoren. Tak problem so tudi stanovanja. Ljudje v glavnem živijo v svojih stanovanjih, ki so jih gradili skozi leta, zato je vprašanje, ali naj ga sedaj prodajo, če je to edino, kar imajo. Pri pravi kriterijev bomo res morali biti pozorni, da ne kaznujemo tistih, ki imajo neko premoženje in se ga dejansko ne da uporabiti, torej ne daje dohodkov.«

– Kdo naj bi pazil za pomursko regijo, ki je vendar v specifičnem položaju, da reforme, ki so načeloma lahko zelo sprejemljive, ne bi povzročile razslojevanja in novih krivic, kar verjetno ni namen reformatorjev?

»Sedaj je bil sprejet le okvir reform, kjer smo povedali, v katero smer je treba iti in kako je potrebno razmišljati. Zelo konkretnih rešitev pa nismo mogli pripraviti, niti za vse nismo imeli pravih strokovnjakov. Sedaj, ko je vlada to sprejela, se začne proces pisanja zakonodaje. Vlada je tudi sprejela sklep, da bo v dialog sprejela socialne partnerje kot vso zainteresirano javnost. To pomeni, da ko se bo pisal zakon o socialnih transferjih, bo ta nekaj časa v razpravi, da bodo ljudje, ki te probleme vidijo, zakonodajalce lahko opozorili nanje. Tudi mediji, kak novinar, sindikat ali kdo drug, torej vsi, ki te probleme vidijo. Nič ne bo prišlo kar tako čez noč, torej, da danes ne bi nič vedeli, jutri pa bi zakon že bil sprejet v parlamentu.«

– Sindikati, mladi, opozicija opozarjajo na pokopavanje socialne države in nam napovedujejo revščino a la Amerika, reformatorji pa obljubljajo blaginjo. Komu naj preprosti ljudje verjamejo?

»Pri nobeni stvari se nismo zgledovali po Ameriki. Velikokrat smo se zgledova-

li po sistemih, ki jih imajo v državah, ki veljajo za socialne. Na primer po Danski glede trga dela, in skandinavskih, ki so naredile veliko reformo socialne države v osemdesetih in devetdesetih letih, ki so se same znašle pred finančnimi problemi. Glede samega podjetništva in učinkovite države smo gledali britanski vzgled, ki je vendar daleč od ameriškega. Tukaj imamo pozitivne zgledne iz Evrope. V nekaterih primerih pa bo morda potrebno pogledati tudi pravice, ki jih imamo, na primer bolniške dopuste. V Evropi je zelo malo držav, kjer dajo sto- ali devetdesetodstotno nadomestilo plače. Vse to so teme za pogovor in nami izbire, ki niso prijetne. Mi smo naredili po našem mnenju zelo odkritosrčen sklop predlogov, v katerem smo povedali, v katero smer je potrebno iti in kjer smo tudi povedali, da neke morda koga preveč ščitimo in se gremo navidezno socialo. O vsem pa se da pogovarjati. Sindikati so se osredotočili na en del ukrepov in zelo ostro reagirali. Vendar če pristanemo v to, da nič, kar imamo, ne bomo spreminjali, ampak samo dodajali, potem ne moremo narediti nobene resne spremembe. Na primer študentsko delo, zaradi katerega se študentje zelo razburjajo, jaz ne razumem, zakaj bi morali biti drugače obravnavano in obdavčeno kot katerikoli drugo delo. Sicer pa je normalno, da študentje razburjajo, saj gre za ugodnost, ki ni upravičena in je ni mogoče socialno utemeljiti. Torej, ker smo mi naredili zelo odkritosrčen predlog, je razumljivo, da so bile reakcije v tej prvi fazi zelo močne.«

– Ali naj ljudje verjamejo, da bodo reforme prinesle več blaginje?

»V reforme smo večkrat zapisali, da se ljudem, ki so danes najšibkejši, z najnižimi dohodki in brezposelnimi, položaj zaradi teh reform ne bo poslabšal, saj so reforme usmerjene v to, da bo gospodarska rast višja. To pomeni, da bomo na koncu imeli več, saj predlagamo, da bi plače rasle tako, kot bo raslo gospodarstvo, produktivnost. Predlagamo tudi udeležbo zaposlenih na dobičku. To so vse kanali, zaradi katerih bodo, če bo gospodarstvo šlo bolje, nekaj od tega imeli tudi zaposleni in ne samo tisti, ki so na koncu delovnih mest. V reformah imamo namreč vrsto ukrepov za spodbujanje podjetništva, tehnološkega razvoja, kar bo spodbudilo odpiranje novih delovnih mest. Zaradi reform bo ljudem bolje, ne prvi dan, ko bodo uvedene, v nekaj letih pa prav gotovo.

Majda Hanec

Nova odločba o zatiranju koruznega hrošča Spoštovanje kolobarja

Letos 12. oktobra je bila izdana nova odločba o razmejitvi območij in ukrepih proti koruznemu hrošču. Odločbo najdete na spletni strani http://www.furs.si/Diabrotica/Diabrotica_ODL_2005okt12.pdf

(6. točka uredbe) se glasi: Na razmejenem območju morajo imetniki koruze za preprečevanje širjenja koruznega hrošča enega od ukrepov:

1. dvoletni kolobar, tako da se koruza prideluje na istem zemljišču enkrat v dveh zaporednih letih, ali

2. kolobar, tako da se koruza prideluje na istem zemljišču dvakrat v treh zaporednih letih, če se ob ustrezni prognozi napovedi drugič seje po obdobju izleganja ličink koruznega hrošča (stniščna setev), ali

3. kolobar, tako da se koruza prideluje na istem zemljišču dvakrat v treh zaporednih letih, če se vsako leto na posevku koruze izvede insekticidno tretiranje odraslih hroščev med obdobjem odlaganja jajčec ob uporabi ustrezne opreme za nanašanje fitofarmacevtskih sredstev oziroma drugo ustrezno tretiranje s podobno stopnjo obvladovanja populacije koruznega hrošča.

Ustreznost kolobarja se ugotavlja od leta prve razmejitve območja po letu 2004.

Po dveh zaporednih posevkih koruze na razmejenem območju je leto ni dovoljeno sejati koruze na istem zemljišču, ne glede na dodatni ukrep iz druge in tretje alineje 6. točke te odločbe.

Kazalaga Sektorja za zdravstveno varstvo rastlin se glasi: Ker ukrepi iz odločbe 2003/766/ES za območja, ki mejijo na razmejeno območje stalitve koruznega hrošča, niso primerni, je bil odbor za zdravstveno varstvo rastlin pri Evropski komisiji na zasedanju 29. septembra 2005 soglašal z izdajo strokovnih navodil za izvajanje ukrepov na območjih ustalitve koruznega hrošča, kamor spada tudi Slovenija. Navodila Evropske komisije med drugim določajo za razmejeno območje kot ustrezen ukrep uvedbo dvoletnega kolobarja, tako da se koruza na istem zemljišču prideluje samo enkrat v dveh zaporednih letih ali pa uvedbo triletnega kolobarja, tako da se koruza prideluje dvakrat v treh zaporednih letih, če se ob ustrezni prognozi napovedi drugič seje stniščna setev ali pa se izvede vsako leto rasti koruze ustrezno insekticidno tretiranje odraslih hroščev med obdobjem odlaganja jajčec oziroma drugo ustrezno tretiranje s primerljivim učinkom, kamor sodi ob nizki stopnji pojavljanja koruznega hrošča tretiranje semen. Odločba z 12. 10. 2005 pravi, da v primeru primeru koruza tretje leto ne sme rasti na istem zemljišču. Ustreznost kolobarja se v skladu z navodili ugotavlja od leta prve razmejitve območja, kjer je bil najden koruzni hrošč, po letu 2004. Nulto leto je torej 2004, če so izvedeni ukrepi uporabe tretiranega semena v (prvem) letu 2005, se v (drugem) 2006 na istem zemljišču lahko uporabi katerikoli ukrep iz 6. točke odločbe, tudi ponovna setev tretiranega semena, v letu 2007 pa na tem zemljišču mora biti premena.

Pripravila: Metka Barbarič, KGZS - zavod Murska Sobota

Zdravčevi - Erjavčevi dnevi Prepletenost znanja in izkušenj

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije - Zavod Murska Sobota je bil že 14. zapovrstjo organizator posvetovanja o prehrani domačih živali, ki so ga poimenovali Zdravčevi - Erjavčevi dnevi. Več kot petindvajset priznanih domačih in tujih strokovnjakov je pripravilo predavanja s širšega področja kakovosti krme in prehrane domačih živali.

Na posvetovanju se na zanimiv način srečujejo in dopolnjujejo na različnih področjih visoka fakultetna znanost ter izkušnje strokovnjakov Kmetijske zbornice ter praktikov iz krogov industrije in trgovine s kmetijstvom. Strokovni nivo predstavljenih referatov in njihov vsebina kaže na sodobne in bodoče smeri razvoja v kmetijstvu, ki jih bo potrebno čim prej uporabiti, znanje pa uvesti v domačo kmetijsko prakso.

Novi predpisi, zahteve potrošnikov in velika konkurenca na vse strani odprli trgih zahtevajo od rejcev domačih živali stalno prilagajanje novim nastalom razmeram. Sodobna biotehnologija zahteva, da se v prehrani domačih živali strokovno izravnani krmni obroki, da so živali čiste, da ni kontaminirana z različnimi ostanki fitofarmacevtskih sredstev, plesnimi in težkimi kovinami.

Glavni je, da so od načina krmljenja živali odvisni tako gospodarski kot tudi kakovost in varnost živil, počutje živali ter posledice posvetovanja o prehrani domačih živali, ki je postalo tradicionalno, je bilo zato namenjeno tej kompleksni problematiki. Področje je bilo zato namenjeno tej kompleksni problematiki. Področje je bilo zato namenjeno tej kompleksni problematiki.

Povezani s kmetijstvom na širšem slovenskem prostoru, je geografsko pokroviteljstvo prevzela Skupina Panvita iz Rakičana.

AVSTRIJA – ODKUPOVALEC KLAVNE ŽIVINE
ODKUPUJE SPITANE KRAVE ZA ZAKOL.
Plačilo takoj, takojšen prevzem, zagotovljena klavna premija.
Informacije po telefonu: 02 757 11 91
Franz A. Kogler
Trgovanje z živino, odkup debelih težkih krav in bikov prvega razreda, odkup po zagotovljeni najvišji dnevni ceni odkupa
Aichberg 120, 8552 Elbisdorf
tel./faks: 0043 34 66/43 503, GSM: 0043/664/46 46 280

Jubilej goriških vinogradnikov

Pred dobrima dvema desetletjema je vino, ki je bilo pridelano na Goriškem, dobilo prvo zlato medaljo na sejmu v Gornji Radgoni. Večina vinogradnikov na Goriškem je to razumela kot spodbudo za naprej. Začutili so potrebo po povezovanju in sodelovanju.

Ustanovili so društvo, ki je v tem tednu obeležilo dvajset let aktivnega delovanja. V tem času so imeli 120 strokovnih predavanj, 70 praktičnih prikazov rezi, spoznavanja bolezni in škodljivcev ter delovanja specialne vinogradniške mehanizacije, 220 članov je uspešno opravilo tečaj za stekleničenje vina, na društvenih ocenjevanjih so ocenili čez 3500 vzorcev, na ocenjevanju vin v Gornji Radgoni pa so bila vina goriških vinogradnikov devetkrat prvaki sort, 25 jih je dobilo velike zlato medalje, 142 pa zlato medalje. Pripravljali so najrazličnejše prireditve, med katerimi je že med tradicionalnimi Praznik mošta, vina in kostanjev v Gerlinčih, kjer vsako leto izvo-

Za aktivno delo v društvu je prejel priznanje Oto Ratkai iz Ivanovca (na fotografiji), z njim pa so se za dolgoletno delo v društvu in promocijo goriških vin zahvalili tudi Antonu Nemcu iz Nuskove.

Za razvoj vinogradništva na Goriškem pa so priznanja prejeli Vlado Smodiš iz Otovca, Matija Gjerkeš iz Fikšincev ter Alojz Grah in Jože Gomboc iz Gerlinec.

lijo vinsko princeso. Ponosni so na svoj Vinogradniški center Goričko v Ivanovcih, v katerega so vložili največ društvenega denarja in kar 3500 ur prostovoljnega dela. Ob jubileju je na slovesnosti v Murski Soboti zbrane nagovoril mag. Anton Vodov-

nik, društvo pa so za uspešnih dvajset let čestitali tudi številni gostje. Za dobro delo in sodelovanje so podelili več priznanj za aktivno delo v društvu in za razvoj vinogradništva na Goriškem ter spominske plakete za večletno sodelovanje z društvom.

Steber društva sta od vsega začetka oče in sin - Ernest Novak st., ki je bil prvi predsednik društva, zdaj pa vodi Častno razsodišče, in Ernest Novak ml., ki je aktualni predsednik Društva vinogradnikov Goričko. Na torkovi slovesnosti v Murski Soboti sta družno podelila jubilejna priznanja, med njimi spominsko plaketo pobratenemu Društvu vinogradnikov Kobilje in njenemu predsedniku Janezu Gašpariču (na fotografiji). Plakete so dobili še PGD Gerlinčci, dva Jožeta Vogrinčiča iz Gerlinec, TD Murska Sobota, Šahovsko društvo Radenska - Pomgrad, Gostilna Flegar Gerlinčci, Izletniški kmetiji Zelko iz Pečarovec in Kozelin iz Gerlinec, Vinotoč Lipič - Passero iz Suhega Vrha, Turistična kmetija Tremel Bokračci, kuharski mojster Branko Časar, Karel Kutoš iz Černelavec, Geza Grabar iz Tešanovec in Podjetje za informiranje Murska Sobota.

Medena penina za sladokusce

Pred štirimi leti je v okviru Čebelarke zveze društev Maribor na željo številnih čebelarjev, ki se aktivno ukvarjajo s proizvodnjo medenih pijač, nastala Sekcija izdelovalcev medenih pijač. Mariborski čebelarji dajejo zelo velik pomen kvaliteti izdelkov, zato so na njihovo pobudo nastala državna ocenjevanja medenih pijač. Številna priznanja, ki so jih prejeli za svoje medene pijače mariborski čebelarji v Sloveniji in v tujini, so bila spodbuda za še kvalitetnejše delo na področju izdelave kot tudi na področju razvoja medenih pijač. Tako se je med mariborskimi čebelarji utrnila zamisel o medeni penini.

Proizvodnje medene penine se je lotilo pet najaktivnejših čebelarskih družin znotraj sekcije: Milena in Marjan Slanič (Maribor), Avgust Sinic (Petanji, Prekmurje), Ida in Milan Lasbaher (Maribor), Marko Cesar (Maribor) ter Alenka in Franc Oder (Zgornja Poljskava). Omenjeni čebelarji so pripravili penino iz različnih vrst medu z različnimi sladkornimi stopnjami (od polsuhe do sladke).

Čebelarji so pripravili 300 steklenic edinstvene penine petih različnih okusov: polsuho penino iz akacijevega medu, polsladko penino iz cvetličnega medu, polsladko penino iz medu lipe, polsladko penino iz kostanjevega medu in sladko penino iz kostanjevega medu.

Medena penina vsebuje od 9 do 11,5 odstotka alkohola ter 22 g/l-53 g/l sladkorja. Postreže se ohlajena na 6-8 °C.

Prva, ekskluzivna, polnitev medene penine je letošnje leto namenjena izključno za promocijo.

Prvo steklenico so odprli na tiskovni konferenci za martinovo v poročni dvorani betnavskega gradu. Preostale steklenice medene penine bodo v kozarce natočili ob izbranih kulturnih in gospodarskih dogodkih ter javnih degustacijah.

Cene krmil in vitaminsko-mineralnih dodatkov v kmetijskih trgovinah

SKZ KLAS Križevci pri Ljutomeru, prodajni center Kmečki dvor

tovarniško ime	pakiranje	MPC v SIT / kg za gotovino
pu-predstarter	10/1	177,65
pu-starter	10/1	98,50
pu starter	40/1	93,43
s-doj	40/1	59,23
bek 1	40/1	55,81
super bek 35	10/1	95,75
super bek 35	40/1	90,56
ti-starter	10/1	74,10
ti-starter	40/1	68,92
ti-pit 1	40/1	48,42
bro-starter	10/1	87,20
bro-starter	40/1	83,72
ns-k (za nesnice)	10/1	69,60
ns-k (za nesnice)	30/1	65,56
krmilo za kunce	10/1	68,95
KZ - krmilo za krave molznice	40/1	58,08
Gov. mol. 32	30/1	75,05
sojine tropine	rinfuza	62,80
pšenični otrobi	40/1	20,15
koruza	rinfuza	25,00
ječmen	rinfuza	27,50
pesni rezanci	40/1	31,80
živinska sol	25/1	32,48
vítaredin	2/1	292,50
kravimin 3 bio Zn	5/1	255,00
kravimin 3 bio Zn	25/1	227,88
pravimin 2	5/1	237,60
pravimin puj	25/1	270,20
pravimin pit	25/1	237,64
mlečni nadomestki:		
ecolacto	25/1	256,00

Obnova vinogradov v Radgonsko - Kapelskih goricah

Čeprav je v zadnjih letih težko prodati vina, se vinogradniki na območju Radgonsko - Kapelskih goric še odločajo za obnove vinogradov. Do začetka maja prihodnjega leta bodo zasebniki tukajšnjega območja obnovili 5 hektarjev površin ter delniška družba Radgonske gorice 12 hektarjev in Kapela Vinogradništvo in vinarstvo 5 hektarjev. Letos na pomlad so obnovili celo nekaj nad 25 hektarjev površin.

Kaže, da bodo prihodnje pomladi predvsem zasebni vinogradniki namenili manj zemljišč za obnovo vinogradov, kot so je v zadnjih nekaj letih. Stroški obnove enega hektarja, od pripravljalnih zemeljskih del do prve rodovitnosti v tretjem letu vzgoje, znašajo okrog 5 milijonov tolarjev. Seveda je višina stroškov odvisna od številnih okoliščin, predvsem od lege in kvalitete zemljišča in tudi od količine posajenih sadik. Na hektar posadijo med 3.500 in 4.000 trsnih sadik, v terasastih nasadih pa precej manj. Prav zaradi tolikih stroškov pa predvsem manjši zasebniki namenijo vse manj pozornosti obnovi. Kaže pa, da se tako v obeh družbah kot posamezni vinogradniki vse bolj odločajo za tako imenovano posajevanje, to je sajenje posameznih sadik tam, kjer je posamezna trta prenehala roditi.

F. KI.

Dobrodelni koncert New Swing Quarteta

V župnijski cerkvi v V. Polani je v soboto Župnijski Karitas Velika Polana organiziral dobrodelni koncert New Swing Quarteta z naslovom Dobro je delati dobro, izkupiček pa bodo namenili zdravljenju bivšega župana Andreja Lebarja.

Dobrodelni koncert je vključeval izbor pesmi Njemu, ki 'ma nas rad, posvečenih Janezu Pavlu II., ki so jih papežu ob gostovanju v Vatikanu in obisku papeža v Sloveniji tudi zapeli. Ob New Swing Quartetu so na prireditvi nastopili še Oktet Belmura in Mešani cerkveni pevski zbor župnije Velika Polana.

Koncertni program vrhunskih vokalistov iz Celja je vključeval med drugim pesmi Our father, Walk in Jerusalem, Why me Lord, Sveti angel, Lepa si roža Marija, Ave Marija, Nobody knows in druge. Organizatorji koncerta so ob tem poudarili besede avtorja knjige o kvartetu Draga Medveda, da je New Swing Quartet s svojim izborom pesmi tesno povezan z veliko moralno dediščino, ki jo je zapustil svetu papež Janez Pavel II. Glasba upanja in vere v človeka in njegovo dostojanstvo je trajno povezala pevce z njim, ki je tudi sam ljubil glasbo, ta božji dar, ki ne pozna meja in ki odpira srca vsem ljudem po svetu.

New Swing Quartet je nastal leta 1968 v Šentjurju pri Celju in še danes, po štirih desetletjih, poslušalcem po Sloveniji in drugod podaja lepoto črnskih in belskih duhovnih pesmi – pesmi vere in upanja. Oto Pestner (tenor), Dare Heing (tenor), Tomaž Kozlevčar (bariton) in Marijan Petan (bas) so tudi tokrat navdušili prepolno cerkev ljubiteljev glasbe v Veliki Polani.

J. Ga.

Na obisku pri Augustini Lorbek iz Stogovec Spekla je več tisoč gibanic

Kot je navada ob jubilejih starejših krajanov, smo s predsednicama KO RK in KS Stogovci Milko Patekar in Majdo Jerebic pred kratkim obiskali tudi Augustino Lorbek iz Stogovec, ki je praznovala 80. rojstni dan. Naš obisk jo je zelo razveselil. Po čestitkah in izročitvi daril smo sedli za mizo in se sproščeno pogovarjali. Ob tem smo zvedeli veliko zanimivega iz njenega življenja.

Augustina Lorbek se je rodila leta 1925 v Lešanah. Tam se je poročila na posest k Viliju Rožmanu, ki ji je leta 1971, pri 52 letih življenja, umrl. Ker ni imela svojih otrok, je posvojila Cvetko Senekovič, ki je pri njej v Lešanah prevzel posest, a je zaposlen v tovarni AUDI v Ingolstadt. Svoj življenjski jubilej je skupaj s sestrami Jožico in Nežo, ki živita v Lešanah, in Marijo, ki živi v Slovenj Gradcu, praznovala v gostilni Anice Fajfar v Apačah. V preteklosti je Augustina tako kot vsi mali posestniki redila živino in svinje.

Sedaj so pri hiši le male živali: kokoši, race, golobi (tudi pismo-noše), pavi, zlati fazani, grlice, papagaji in kuncji. Vsem tem dela družbo psiček Bobi, ki je njen ljubljeneček. Njena hobija sta branje in kolesarjenje. Ob lepem vremenu se s kolesom rada odpelje po opravkih in k maši v Apače.

Bili smo postreženi tudi z nje-no dobroto, kateri se ni mogoče odreči. Postregla nam je namreč s pravimi prleškimi gibanicami ali po domače z *gibancami*. To je njena specialiteta. »Gibance pečem že veliko let. Peči sem se jih naučila, ko sem služila pri Gabrijeli Tropenauer. V svojem življenju sem jih spekla več tisoč. Včasih, ko smo imeli krave, sem pekla z domačo skuto, sedaj jih pečem s kupljeno. Pečem jih za lastne potrebe pa tudi za gasilske veselice. Vedno jih pečem v krušni peči, katero zakurim z nasekanim vejevjem in s *kojnci* koruze. Doslej se mi še ni zgodilo, da bi ne bila katera od doslej spečenih *gibanc* lepo zapečena. »Gibance«, ki smo je bili deležni, je imela lepo rjavo skorjo. Kot pravi, mora biti dobro zapečena z obeh strani. In to ji tudi vedno uspe. Tudi ob našem obisku je šla mešiti testo, da ga je dala počivat. Kot je povedala, je *gibance* spekla za tiste, ki jo bodo obiskali ob praznovanju farnega žegnanja. Naj še omenimo, da je kljub dežev-

Augustina Lorbek ob 80-letnici življenja

nemu letu še vedno brez vode v domačem studencu. Prav tisti dan ji je 2000 litrov pripeljal sosed. Zanimivo, da smo za to zvedeli, ko smo odklonili kozarec

vina. Tedaj je potožila: »Voda pa vam ne morem dati, saj je za me predraga.«

Besedilo in foto: Ludvik Kramberger

Jože Horvat iz Zenkovec se je ustalil v Kopru Ima dve veliki ljubezni

Pred približno dvesto leti so se v Zenkovcih začeli legalno naseljevati Romi. In tam je pred triinšestdesetimi leti zagledal luč sveta tudi Jože Horvat, ki ima za sabo zanimivo življenjsko pot, ki ga je leta 1949 odpeljala iz rodnega kraja. Te dni se nam je oglasil in sporočil, da bi ga zelo razveselili, če bi objavili njegovo razmišljanje o stiskah Romov, še zlasti romskih otrok. Mi pa smo želeli, da nam pove še kaj o sebi.

On je očitno uspel v svojem življenju. Iz Prekmurja ga je pot najprej zanesla v Velenje, kjer je končal nižjo glasbeno šolo, v Mariboru pa mu je uspelo končati še srednjo glasbeno šolo. Njegov instrument številka ena je bila ves čas in je še vedno violina. Igral jo je v šoli, doma in na raznih prireditvah. Leta 1963 je dobil stalno zaposlitev na glasbeni šoli v Kopru, kjer je poučeval kot profesor polnih petinšestdeset let. Na to, da je bil profesor, je še posebno ponosen, kajti to uspe le malo komu med Romi. Znan je bil tudi kot vodja ansambla Jožeta Horvata, s katerim je nastopal doma in v tujini – v Švici, Avstriji, Nemčiji in celo v Afriki. Zdaj je sedmo leto v pokoju, in čeprav so za njim že leta, še vedno vsak dan po več ur igra na violino. Svoje izkušnje po svojih močeh in z veseljem prenaša tudi na mlade. Poleg violine je njegova velika ljubezen tudi tretja žena Dasya, ki ga je prvič videla in slišala igrati na violino pred štiriindvajsetimi leti v izolskem Parangalu, vzela pa sta se pred petnajsetimi leti.

»Ljubim jo kot še nobene druge, pri njej sem našel svojo srečo, ker ima rada Cigane in cigansko dušo. Zaljubila se je vanje, ker sem ji priznal, da sem Cigan, in ker tudi ona obožuje violino.«

Zdaj, ko je Jože veliko doma, pogosto razmišlja tudi o svojem poreklu in še zlasti o otroških

letih, ki se v mnogočem razlikujejo od vrstnikov Neromov.

»Romski otrok je vzgojen v romskem stilu in duhu. Preden začne obiskovati slovensko osnovno šolo, vsak dan gleda in opazuje svoje starše, brate, sestre, babico, dedka in sorodnike, kar je dovolj, da postane karakteristični Rom. Potem pride

čas, ko mora v slovensko osnovno šolo. Tam ima drugačno vzgojo in govoriti mora v drugem jeziku. V takem okolju je tujec in izgubljen. Šola mu prinese velike težave, kar se pokaže v slabem učnem uspehu. Dejstvo pa je, da so romski otroci enako inteligentni kot vsi drugi otroci. Vsak drugi je muzikalen, ima zelo dober posluš in dober čut za ritem. V šoli pa niso sproščeni, ker se bojijo ali pa imajo občutek manjvrednosti. Večina se jih sprašuje, zakaj sploh morajo biti v šoli, zakaj se ne bi doma igrali, ker se itak ne bodo ničesar naučili.«

Jože Horvat pa se spominja, da je šolo jemal zelo resno in se trudil, kolikor se je dalo. Tako je tudi uspel. In to je njegov recept za vsakega drugega. Po njegovem bi bilo koristno, če bi se romski otroci že doma v družini naučili tudi slovenski jezik, malo več pa naj bi zanje storile še varuške v otroških vrtcih. Vse drugače pa bi bilo, pravi Jože, če bi imeli Romi svojo matično državo. Toda vprašanje je, katera država naj bi bila to.

J. G.

Pred leti je imel v rokah tudi violino slavnega violinista Tartinija, da jo je preizkusil in »naštimal« za koncert ob Tartinijevi 300. obletnici. Na to je prav tako posebej ponosen.

Program Živimo zdravo na Hotizi

Projekt Živimo zdravo bo to jesen zaživel tudi na Hotizi v prostorih stare šole. Srečanja bodo vsak torek ob 18. uri do pomladi. Vabljeni so vsi vaščani, mladi, manj mladi, moški in ženske. Nosilec programa je Zavod za zdravstveno varstvo Murska Sobota, sofinancira pa ga Ministrstvo za zdravje RS.

Vodja projekta je prim. mag. Branislava Belović, koordinatorka programa pa Ema Mesarič, dipl. med. sestra. Udeleženci programa naj bi se naučili, kako izboljšati zdravje ter preprečiti ali upočasniti pojav dejavnikov tveganja in kroničnih nenalezljivih bolezni, zmanjšati umrljivost, obolevnost in invalidnost zaradi omejenih možnosti ter podaljšati življenjsko dobo.

Program bo zelo pester, saj bodo sodelovali strokovnjaki iz različnih področij. Pripravili bodo zanimiva strokovna predavanja, razne praktične prikaze, merjenje krvnega tlaka in dlorja v krvi, prikaz zdravega kuhanja ter še mnogo zanimivih poučnih tem. Cilj projekta je, da bi se začeli sami zavedati, kako pomembna sta zdrava prehrana in gibanje. Program bo v času potekal še v Lendavi, Gornji Radgoni, Bunčanih, Salovcih, Kuzmi, Nemčavcih (Markišavcih), Bodoncih, Tešanovcih in Krngu. V 38 lokalnih skupnostih pa se je ta program v preteklih šestih letih že končal.

Poležavanje pred televizorjem in uživanje nezdrave hrane lahko le škodi, zato vzemimo zdravje v svoje roke in obiščite program Živimo zdravo v eni od naštetih lokalnih skupnosti.

Milan Vek

Kje je Fazanerija – v Beogradu ali Bolgariji?

Zdaj smo pa nekoliko zmedeni. Doslej smo mislili, da je učno-sprehajalna pot Fazanerija v glavnem mestu Pomurja, prejšnji teden pa je nekdo popravil našo misel in na informativni tabli na začetku poti označil, da je Fazanerija v BG-ju. Zanimivo, da je učna pot z enakim imenom kot v Murski Soboti tudi v Beogradu. Hej, čakajte malo, kaj pa, če je mislil na Bolgarijo? Saj so tudi to registrske oznake za to vzhodnoevropsko državo! Fazanerija kar na treh mestih Evrope – v Murski Soboti, Beogradu in Bolgariji? Lahko bi kar ustanovili zvezo evropskih mest, ki imajo Fazanerijo. Ampak dovolj, šalo na stran, vemo, da je svojo grafično umetnost pokazal nekdo iz navijaške skupine Black Gringos ob pohodu na zadnjo domačo Murino tekmo. Znano je navdušenje Prekmurcev za vse, kar se tiče nogometa, malo manj navdušeni nad to in še drugimi »poslikavami« v bližini pa so tisti, ki so učno-sprehajalna pot Fazanerija pred časom »postavili na noge«. T. K., foto: T. K.

Hofer

sporoča

Najnižje cene

Hofer kupuje zgolj pri skrbno izbranih dobaviteljih in to v velikih količinah, kar pomeni nizko nabavno ceno. Premišljena logistika omogoča manj skladiščenja, trgovine so opremljene brez nepotrebnih dodatkov. Vse to znižuje stroške, zato lahko kupci v Hoferjevih poslovalnicah kupujejo po izjemno nizkih cenah.

! Najvišja kakovost

Poleg Hoferjevega internega nadzora vse izdelke redno testirajo tudi neodvisni inštituti po najzahtevnejših merilih. Osredotočanje na lastne blagovne znamke pomeni nespremenjene standarde kakovosti, na katere se kupci vedno lahko zanesejo.

🕒 Vedno sveža ponudba

Premišljena logistika in kratke dobavne poti zagotavljajo hiter pretok blaga. Dnevne dobave zagotavljajo vedno sveže izdelke. Tako se dragoceni vitamini v hitro pokvarljivi zelenjavi in sadju ohranijo. Tudi drugi artikli, kot npr. mlečni in mesni izdelki ter kruh, so sveži, kot bi prišli direktno s kmetije.

🏠 Regionalni proizvodi

Hofer najraje kupuje pri izbranih slovenskih proizvajalcih in dobaviteljih. V podjetju Hofer delajo Slovenci za Slovence, ki natančno vedo, kaj je sonarodnjakom pomembno in kaj imajo radi. To ustvarja in ohranja delovna mesta in krepi domače gospodarstvo.

📅 Dvakrat tedensko posebna ponudba

Vsak ponedeljek in vsak četrtek Hofer ponuja premišljen izbor približno 25 izdelkov po posebno ugodnih cenah. Tako lahko Hoferjevi kupci vse leto ugodno kupujejo izdelke za svoja gospodinjstva, od zabavne elektronike, računalnikov, delovnega orodja, tekstila do artiklov za šport in prosti čas ter živil.

NAŠI NOVI DISKONTNI SUPERMARKETI
že decembra
TUDI V SLOVENIJI

www.hofer.si

V Strehovcih postavili »cimpračo« iz leta 1868

Ob letošnjem martinovem so v Društvu vinogradnikov Strehovci izpeljali doslej največji projekt. Ob vznožju Strehovskih goric so postavili obnovljeno »cimpračo« vinogradniško klet, kakršne so bile nekoč značilne za ta del goric.

Nova lepota ob vznožju Strehovskih goric

Za projekt so se odločili predvsem z namenom, da se nekdanja arhitektura iz leta 1868 ohrani za poznejše rodove. Vinska klet pa bo v veliki meri še bolj pripomogla k večji promociji vinogradniškega turizma v občini Dobrovnik. Gre za klet, pri kateri bodo imeli vinogradniki različne prireditve, kot so krst mošta, postavitve klopota in vinski pohod. Vrednost naložbe znaša okrog pet milijonov tolarjev. Vinska klet je pokrita s trstiko, s katero so jo pokrivali krovi iz Madžarske. Ob kleti je postavljena tudi vinska lesena stiskalnica, stara čez 57 let. Notranjost kleti je urejena po starem načinu. Društvena vinska klet (»cimprača«) bo odslej na ogled vsem, ki jih bo to mimo peljala pot, predvsem pa zanamcem in turistom, ki si bodo lahko ogledali, kakšne so bile nekoč vinske kleti v Strehovskih goricah.

Pri projektu je v veliki meri pomagal Ernest Gerenčer, ki je klet podaril in tako omogočil, da se ohrani v prvotni obliki. Pri postavitvi vinske kleti je sodeloval zidarSKI mojster Janez Raduha, Alojz Felbar je naredil celotno ogrado za streho, pomagali pa so še podjetje Nograd s Hotize, Zidarstvo in fasaderstvo Horvat Filovci, Pleskarstvo Berden Filovci in krovi iz Madžarske. Po finančni plati pa so priskočili na pomoč Občina Dobrovnik in številni donatorji. Vinogradniško pridobitev v Strehovcih so počastili prekmurska vinska kraljica Petra Camplin, rojak župnik Dejan Horvat, župnik župnije Markovci in Gornji Petrovci, ki je novo vinsko klet tudi blagoslovil, Stane Šoster, podpredsednik Združenja vinogradnikov Slovenije, vinogradniki iz Železne županije ter številni donatorji, ki so finančno in materialno ter z delom pomagali, da so staro vinsko klet iz Strehovskih goric »prenesli« na vznožje goric in jo predali svojemu namenu.

Dodajmo še to, da je iz Dobrovniških goric peljal na prizorišče v Strehovskih goricah poseben Martinov vlak, na njem pa so bili vinogradniki, muzikanti in člani konjenice, ki so spremljali svetega Martina. Le-ta je iz mošta ob vinski kleti naredil dišeče, bistro in dobro mlado vino. Kulinarčne dobrote so pripravile strehovske gospodinje. Trak sta ob otvoritvi prerezala predsednik Društva vinogradnikov Strehovci Alojz Slepč in župan Občine Dobrovnik Marjan Kardinar.

Besedilo in foto: J. Ž.

Blagoslovitev Martinove povorke

Župnik Franc Režonja je pri cerkvi sv. Jakoba v Dobrovniku v nedeljo takole blagoslovil Martinovo povorko, ko se je ta odpravila proti goricam Paphegy. Povorka je bila le ena izmed »točk« letošnjega martinovanja v občini Dobrovnik, ki se je začelo že v četrtek s krstom mošta v vaškem domu v Žitkovcih. Prireditve so pripravili Turistično društvo Dobrovnik, Zavod za turizem Dobrovnik ter društvi vinogradnikov iz Strehovci in Dobrovnika. T. K., foto: T. K.

Olga popestrila Martinovo Gornjo Radgono

Ob zvokih Slovenskogoriškega kvinteta so se zavrtili tudi turisti, med katerimi ni manjkalo tistih z druge strani meje.

Veliko tradicionalno martinovanje se je v Gornji Radgoni v soboto zvrstilo že enajstič po vrsti. Že od 10. ure dalje so se pred kletjo Radgonskih goric v Jurkovičevi ulici začeli zbirati prvi obiskovalci, ki so ta dan imeli na voljo veliko programa in zabave. V pozdravnem nagovoru so jih v uvod prireditve popeljali župan občine Anton Kampuš, šampanjski vitez Alojz Filipič in društvena vinska kraljica Andreja Zrnič. V kulturnem programu so nastopili pihalni orkester, folkloristi, saksofonisti in harmonikarji. Za veliko smeha je poskrbel Vinko Šimek – Jaka Šraufciger, za zabavo pa Slovenskogoriški kvintet s pevko Olgo. V glav-

nem dogajanju so sledili izbor veselega Martina 2005, razglasitev 5. društvene vinske kraljice in krst mošta v vino. V Martinovi ponudbi so obiskovalci lahko poskusili mošt in vino iz radgonskih kleti, Mirove domače specialitete, pečene kostanje, dobrote iz krušne peči, na voljo so bili turistični spominki, drobne pozornosti in še kaj. Ves čas prireditve je med goricami vozil tudi turistični vlak, nastopila pa je tudi radenska konjenica. Martinovanje so pripravili Društvo vinogradnikov Radgonsko-Kapelskih goric, Podjetniško razvojna agencija Gornja Radgona in domače turistično društvo. T. K., foto: T. K.

Prireditve v Gornji Radgoni je bila zelo dobro obiskana.

Vinske kraljice pri trgatvi potomke

V Dobrovniških goricah oz. Paphegyu so se trgatvi potomke najstarejše trte na svetu, ki stoji pri kapelici sv. Urbana, pridružile tri prekmurske vinske kraljice: Petra Camplin, Milena Toplak Kovač in Simona Vida. Po trgatvi žametne črnine, potomke stare vinske trte z mariborskega Lenta, je sledil še krst mošta Društva vinogradnikov Dobrovnik pri društvenem ampelografskem vrtu. T. K.

Maja Bratušek je nova vinska kraljica

Glavni trg v Ljutomeru je bil prizorišče dvodnevne martinovanja, ki so ga organizirale družbe Zvezda - Diana Murska Sobota, Ljutomerčan Ljutomer in Reča Ljutomer. V petek so skrbele za zabavo skrbele Vesele Štajerke, pridružil pa se jim je še Malibu.

Maja je postala kraljica Martina XI.

V soboto sta nastopila hrvaška skupina Posodi mi jürja. Pred tisoč obiskovalci so v petkovem večeru opravili tudi krst mošta ter krunanje vinske kraljice Martine XI. Krst so izvedli (humoristi) »virt« Vincent Korl in Pepek, ki so obiskovalce predstavili tudi delo v vinogradniški vinski kleti. Vinska kraljica je postala 22-letna študentka Maja Bratušek iz Stare Ceste v občini Ljutomer. Martin XI. je posebna komisija Ljutomerskega Društva vinogradnikov in prijetelj vina izbrala preko javnega razpisa, Maja Bratušek pa je pokazala najboljšo poznavanje vinogradniške dejavnosti in področje pridelovanja vin. Nova vinska kraljica Ljutomera bo naslednje leto zastopala Ljutomerska vina in sodelovala na vseh prireditvah, povezanih s promocijo občine Ljutomer.

»Upam, da bom dobro opravila to nalogo, predvsem pa želim s sodelovanjem pri promociji znova povzbuditi Ljutomerska vina v sam vrh ne samo slovenskih, temveč tudi evropskih vin,« je dejala Bratuškova. V Ljutomeru so sicer vinsko kraljico prišli izbirati že leta 1986 ter bili prvi na območju takratne Jugoslavije, ki so se odločili za ta izbor. Prva vinska kraljica Ljutomera je bila Sonja Lipič, za njeno mesto so se zvrstile Marina Rajh, Milena Čerman, Jerneja Bratuša, Marija Šebuc (dvakrat), Andreja Županec, Ksenija Vrbnjak, Mihaela Lipovec in Sabina Germšek, ki skupaj z novo vinsko kraljico tvorijo Klub Martina – klub vinskih kraljic Ljutomera.

Martinovanje v starem mestnem jedru Lendave

Dan sv. Martina, ko se mošt spremeni v vino, so proslavili tudi ob vznožju Lendavskih goric v starem mestnem jedru Lendave. S programom so začeli že v popoldanskih urah, ko so za pijačo in jedajo poskrbeli domači gostinci. V ospredju je bilo seveda mlado vino, obiskovalci pa so se ob nekoliko hladnem vremenu lahko ogreli tudi ob kuhanem vinu. Za dobro vzdušje pa je ves čas skrbel ansambel Strici. Obiskovalce je brezplačno vozil po Lendavi in njeni okolici turistični

vlak. Osrednji dogodek pa je bil krst mošta s kulturnim programom, pri čemer so ob lendavskem vinogradniškem društvu sodelovali še člani Kulturnega in Vinogradniškega društva Bistrica. Martinovanje je po Bogračijadi, Vinskem festivalu in nekaterih drugih prireditvah še ena prireditev v okviru prizadevanja Turizma Lendava za oživitve dogajanja v tem delu mesta, na Glavni ulici, v prihodnje pa bi organizatorji želeli pri tej prireditvi še bolj vključiti Lendavske gorice. J. Ga.

Nova, »krvava« družinska tragedija v Pomurju

Ubil partnerko, nato spil kislino

V Vratji vasi blizu avstrijske meje in mejnega prehoda Trate se je zgodila še ena družinska tragedija. Enainšestdesetletni Vili Eger je s kuhinjskim nožem umoril zunajzakonsko partnerko, štiriinpetdesetletno Marico Krepek. Nato je storil samomor, tako da je spil kislino. Še prej si je z nožem prerezal grlo.

Prizorišče zločina

Kriminalistični preiskovalci so zato v noči na soboto, 12. novembra, v njuni stanovanjski hiši našli na krvave slike.

V takih primerih preiskovalci in forenziki veliko informacij dobijo na samem kraju dogodka. Drugače jim ni potrebno mnogo raziskovati. Naredijo še razgovore s sorodniki in so-

sedi. Ker so vaščani par nazadnje videli v sredo, je možno, da je do tragedije prišlo pred soboto. Natančen čas smrti pa bo pokazala obdukcija. Slednja tudi ovzre ali potrdi domneve preiskovalcev. Na koncu se na tožilstvo pošlje poročilo.

Kakor smo še izvedeli, je bil Eger upokojeni zidar. Iz prvega zakona je

imel sina in hčer. Po razvezi od žene se je spoprijateljil s Krepkovo. Tudi ona je po rodu iz Vratje vasi; iz prvega zakona je imela dve hčerki in sina. Pred upokojitvijo je bila zaposlena na farmi v Ihanu. Skupaj sta si ustvarila novo domovanje. Da bi se jima lahko kaj zgodilo, so preiskovalcem sporočili sosede in vaščani. Veljala sta za dobra, nepro-

blematična in prijazna človeka. Zmeraj sta bila pripravljena pomagati, so še povedali. Je pa bil Eger na zdravljenju zaradi alkoholizma. Po zdravljenju ni več popival. Ker naj bi imel še druge zdravstvene težave, je moral uživati tablete za pomirjevanje.

Podobna tragedija se je zgodila 2. junija v Godemarcih pri Mali Nedelji.

Takrat je 49-letni moški najprej v postelji z nožem in kladivom ubil dve leti mlajšo ženo, nato se je obesil. Sicer pri kaznivih dejanjih znotraj družine storilec prvo naredi kaznivo dejanje, ko pa vidi posledice le-tega, si sodi sam. Največkrat je motiv ljubosumje.

A. B.

Zloženka avtoserviserjev

Za vaše vozilo v Prekmurju poskrbijo

Sekcija avtoserviserjev pri Območni obni zbornici Murska Sobota šteje 78 članov, ki opravljajo avtoservisne remonte dejavnosti: avtomehanika, avtokleparstvo, avtopravilništvo, avtoelektrika, vleka vozil, pomoč vozilom na cesti, vulkaniziranje, avtopralnica in popravilo kmetijske mehanizacije in traktorjev. Sekcija je pred zimo izdala zloženko z naslovom Za vaše vozilo v Prekmurju poskrbijo. V zloženki, ki je izšla v nakladi pet tisoč izvodov, je predstavljenih osemnajst članov, ki so se odločili predstaviti. Med sedem predsednika sekcije Karla Šoša je namen zloženke seznaniti s potrebnimi informacijami voznike, turiste, potrošnike, podjetja in vse, ki povprašujejo po do- denih storitvah. Zloženko so načrtovali že dalj časa. Na priložnostni okrogli mizi so razpravljali na prihajajoče razmere na cestah in seveda na zimo. Poudarili so, da je do- ber, če opravimo zimski pregled vozila. Pregled je razdeljen na štiri sklope: električni sistem in svetlobna telesa; motor in agregati; grete notranjosti, gume in obvezna oprema: podvozje, zavore, krmilni mehanizem in izpušni sistem. - A. B.

Sektor soboške kriminalistične policije: 2223 kazenskih ovadb

Razkrinkali preprodajalce mamil

Že od konca lanskega leta so kriminalisti Policijske uprave v M. Soboti ugotovili, da se je v Pomurju, predvsem na območju upravne enote Gornja Radgona, povečala ponudba tabletk ekstazi. V sodelovanju s tožilstvom so sprožili preiskavo.

Drago Ribaš, vodja soboških kriminalistov

»Z uporabo klasičnih in posebnih policijskih metod smo prišli na sled organizirani združbi, ki je imela »grosistična« centra v Mariboru in Ljubljani, ter skupino, ki je mamila prodajal na terenu. Septembra smo naredili osem hišnih preiskav – šest na gornjeradgonskem območju, po eno pa v Mariboru in Ljubljani. Zasegli smo 582 tabletk ekstazija, 350 g konoplje in 30 g kokaina,« je po uspešno končani preiskavi izjavil prvi soboški kriminalist Drago Ribaš.

Na »trgu« tabletk ekstazija stane do 1500 sit. Gram konoplje je vreden najmanj šesto dolarjev. Cene za gram kokaina se gibljejo med 12 in 15 tisočaki. Po preiskavah so za 48 ur odvzeli prostost

25-letnemu D. M. z območja G. Radgone, 21-letnemu Š. L. in 23-letnemu R. L. z območja M. Sobot, 24-letnemu M. T. z območja Maribora in 20-letnemu N. L. z območja Ljubljane. Proti njim so spisali enajst ovadb zaradi kaznivih dejanj neupravičene proizvodnje in prometa z mamili.

Ribaš je spregovoril tudi o smrtnih primerih uživalcev mamil. Letos so bili že trije. Lani celo leto le eden. V vseh letošnjih primerih je šlo za »predoziranje« s heroinom. Dve osebi sta bili z lendavskega območja, ena s soboškega. Pred kratkim so zadnjo žrtev našli v sanitarijah pivnice v

Sektor kriminalistov na soboški policijski upravi je v prvih desetih mesecih obravnaval 3079 kaznivih dejanj. Na tožilstvo so poslali 2223 ovadb in 856 poročil. Številke so nekoliko večje kot lani. Kot je še povedal Drago Ribaš, so dijo po raziskanosti med tri najboljše kriminalistične službe v Sloveniji.

središču mesta. »Gre za t. i. zlati šus. Vsi trije so bili uživalci in so zadnja leta redno uživali mamila. Težko pa je narediti povezavo s tistim, ki jim je omogočil uživanje mamil. To smo odkrili le v enem primeru. Zoper storilca smo podali ova- dbo,« je pojasnil Ribaš.

A. B.

Da vas zima ne bo vrgla iz tira,

ponuja BHS, hitri servis, oprijemljive rešitve! Bogato ponudbo pnevmatik različnih cenovnih razredov, s katerimi boste lažje zvozili letošnjo zimo. Ker je 15. november vse bliže, nas obiščite v enem izmed servisnih centrov širom Slovenije. Z veseljem vam bomo pomagali!

PNEVMATIKE • REZERVNI DELI • DODATNA OPREMA • HITRI SERVIS

B.H.S. HITRI SERVIS

Integral Lendava d.d., Industrijska ulica 1, 9220 Lendava; Vulkanizatorstvo Režonja, Dolga ulica 6, 9226 Moravske Toplice; TRNJAR Mehanično storitve Franc Šadi s.p., Gornji Slaveči 26, 9263 Kuzma; Avtomaterial d.o.o., Prešernova 25, 9240 Ljutomer; Pnevmatic center Zorman Marjan s.p., Lomanoše 6b, 9250 Lomanoše

Po naših znanih poteh

Turistične prireditve

Lendava – V soboto, 19. novembra, ob 10. uri se bo pred kulturnim domom v Lendavi začel pohod z naslovom S pohodom proti zasvojenosti, ki ga pripravljajo Planinsko društvo Lendava, Policijska postaja Lendava in Občinski svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Potekala bo po Lendavskih in Dolgovaških goricah s ciljem na dvorišču Dvojezične osnovne šole I Lendava. Pohod, dolg osem kilometrov, so organizirali z namenom, da opozorijo na zdrav način življenja in da so narkomanija, alkoholizem in odvisnost od nikotina zdravju izjemno škodljivi.

Murska Sobota – V soboto, 19. novembra, organizira Planinsko društvo Matica Murska Sobota pohod po Pomurski poti na relaciji Gornji Moravci–Murska Sobota.

Dobrovnik – V okviru tedna vseživljenjskega učenja bo v torek, 22. 11., v kulturnem domu v Dobrovniku lončarska in tkalska delavnica. Lončarja Horvath Csaba iz Zalaegerszega in Danilo Tkalec iz Petišovca bosta izdelovala izdelke iz gline, tkalsko delavnico bo vodila Imrene Hacska iz Lentija, po delavnici pa bo ogled narejenih izdelkov in spominske sobe.

Velika Polana – V sredo, 23. 11., ob 16. uri bodo v avli OŠ Miška Kranjca v okviru tedna vseživljenjskega učenja različne delavnice. Oblikovalsko delavnico pletenja bo vodila Marija Laki, peke peciva Bernarda Raščan, Zadruga za razvoj podeželja Pomelaj, izvirne polanske plesne pa bo učila Andreja Prša. Zaključek tedna vseživljenjskega učenja bo v istem prostoru ob 18. uri, sodelovali pa bodo učenci OŠ Miška Kranjca Velika Polana in skupine iz sodelujočih krajev v tednu vseživljenjskega učenja.

J. Ga

Za Terme 3000 vrsta nagrad

Med dobitniki nagrad na letošnjem 52. Gostinsko-turističnem zboru, ki je bil v Portorožu, je bilo v različnih tekmovalnih panogah precej nagrajencev tudi iz Naravnega parka Terme 3000 Moravske Toplice.

Tako je zlato medaljo dobila Milena Horvat v tekmovalni panogi slaščičarstvo, srebrne medalje so prejeli Marjana Rac in Simon Smej za panogo dieta, Simon Sukič za kulinariko A, Dušan Kociper za jedi po naročilu, Anita Krpič in Franc Dominko za mešanje pijač, Simon Wolf za pripravo in postrežbo kave in Gabrijela Feher za tekmovalne receptore. Bronaste medalje so prejeli Tanja Nemet za jedi v ponvi in vinski svetovalec Boštjan Konkolič, Simon Jerebic in Andrej Jandrašič za pripravo jedi pred gosti ter Nada Škrilec in Aleksandra Gerendaj za tekmovalne sobarice. Priznanji pa sta prejela vinski svetovalec Andrej Jandrašič in Marija Podlessek za tekmovalne receptore.

Del številčne ekipe Term 3000, ki je sodelovala na Gostinsko-turističnem zboru v Portorožu

Viktor Vlaj, ki je vodil ekipo Term 3000, je povedal, da so z letošnjimi rezultati zadovoljni in da potrjujejo kakovost gostinsko-turistične ponudbe tako v njihovem podjetju, kakor tudi v celem Pomurju.

»Konkurenca na tekmovalnem je zelo močna in ves čas vključujemo v ponudbo Naravnega parka Terme 3000 tudi novosti. Med njimi je v zadnjih letih prizadevanje, da bi tekmovalci čim več delali pred publiko in gosti, vse več pa se tudi vključujejo diete kot panoge tekmovalja, vendar pa je za zdaj tu manj tekmovalcev, saj je ocenjevanje pri dietni hrani precej zahtevno, natančno.»

Milena Horvat, ki je dobila zlato medaljo za slaščičarstvo, je povedala, da je bila že večkrat na tekmovalnem Gostinsko-turističnem zboru. Slaščice je sicer naredila doma in jih prinesla tja. Pri kriterijih pa je pomembno, da je lepa, natančno narejena, barvno usklajena, da torej tudi na zunaj pritegne; potrebna je natančnost in izkušnost.

Marjana Rac je srebrno medaljo dosegla v kategoriji dieta. Pred komisijo je kuhala še z enim kolegom, in sicer jedi za shujševalno dieto. Letos je sodelovala drugič, lani pa je osvojila zlato medaljo. Dodala je še, da je v gostinstvu vse pomembnejša diurna kuhinja, je pa tudi precej zahtevna, z natančnimi izračuni vsebine.

Franc Dominko je sodeloval v mešanju pijač, kjer je dobil srebrno medaljo. Tekmovalje je sestavljeno iz teoretičnega in praktičnega dela. V teoretičnem delu je potrebno napisati recepturo izžrebanega koktajla in odgovoriti na tri vprašanja. Konkurenca je bila precejšnja, saj je sodelovalo kar 19 tekmovalcev. Pripravil je koktajl, dolgo pijačo z imenom Livada.

J. Ga.

Gederovci–Laafeld/Potrna–Cankova

Pohod ob meji

Ravninsko mejno območje ob Kučnici je zelo zanimiv poligon za pohode. Ne preveč težak teren, prijetno naravno okolje ter kulturno precej enovito a hkrati nacionalno mešano območje je lahko zelo privlačno tako za domače kot tuje obiskovalce. Teh zanimivosti se zavedajo tudi v Cankovskem športnem društvu Studenec, zato so tokrat že tretjič, skupaj z občinama Cankova in Tišina na slovenski strani ter občino Bad Radkersburg Umgebung na avstrijski strani, priredili evropski pohod ob meji.

Kljub temu da je bilo vreme precej hladno, se je na startu ob gederovskem vaško-gasilskem domu zbralo več kot 120 pohodnikov. Prišli so iz različnih krajev Pomurja, drugih območij Slovenije ter Avstrije. Po krajših pozdravnih govorih županov vse treh omenjenih občin so se pohodniki podali na več kot dvajset kilometrov dolg pohod. Tudi sami smo si ogledali traso pohoda, ki se sicer vsako leto malo spremeni, vendar kraji, skozi katere gredo, ostajajo enaki. Mejo smo prestopili na mednarodnem mejnem prehodu v Gederovcih in pot nadaljevali skozi majhno urejeno vas Žetinci/Sicheldorf. Nato nas je glavna krajevna cesta po nekaj minutah pripeljala do Potrne/Laffelda. Tukaj je bil prvi postanek z okrepčilom za pohodnike. Potrna je najbolj znana po kulturnem centru Pavlova hiša. Avgust Pavel je bil jezikoslovec, etnograf, pesnik in še kaj. Rojen je bil konec 19. stoletja na Cankovi, deloval predvsem na Madžarskem, njegova družina pa je živela v Potrni. Tako razpet med tremi deželami je bil in velja še

danes za ikono multikulturnega življenja, ki je tako značilno za to območje. Hiša njegove družine je pred leti postala hiša kulture za živečo slovensko manjšino na avstrijskem Štajerskem in prostor namenjen različnim srečanjem in razstavam.

Iz Potrne je vodila trasa vse do obrobja mesta Radgona/Bad Rad-

Pavlova hiša v Potrni/Laafeldu je pomemben kulturni center slovenske manjšine na avstrijskem Štajerskem.

Pohodniki prečkajo most na mejnem prehodu Korovci – Goritz.

Stara železniška postaja v avstrijski Radgoni/Bad Radkersburgu

kersburg, katerega center je zgodovinsko zelo zanimiv in lepouurejen, vendar so se ga pohodniki izognili in pot nadaljevali po

severni strani mimo stare železniške postaje. Ljudem iz bližnjih slovenskih vasi je ta železnica bila ena najbližjih povezav z zveznim avstrijskim železniškim omrežjem. Od tod jih je nekdo vedel, da so se lahko potovali v »nemški svet« in se kat delo. Te postaje se tako spominjajo kateri še danes spominjajo kot na stara žalosti in veselja hkrati.

Cesta nas od tod naprej ponovno vodila med njivami do vasi Gorica/Goritz. Tukaj v središču vasi zavili desno na stranko cesto, ki nas je pripeljala do maloobmejnega prehoda Korovci na slovenski strani. Koč zelo zastražen prehod je bil nes prazen, pešci pa kljub splošni zapornosti lahko gredo na drugo stran. Za lokalni promet pa obratuje le v poletnih mesecih. Na mostu potoka Kučnica, ki vse od svojega izvira pa do v Muro tvori mejo, je bil za pohodnike pripravljen še drugi postanek namenjen okrepčilu. V sklopu šemu kulturnemu programu katerem je nastopil Cankovska mešana pevski zbor.

Pot je nato resnično tekla čisto ob meji vse do izletniške kmetije Kozelinovi v Gerlincih, kjer v kratkem počitku sledilo vračanje po gozdni učni poti Fuks grška skozi Korovce do gostišča na Cankovi. Tam je bil za pohodnike ležence pohoda pripravljen pel obrok, pripravili pa so tudi zabavni in kulturni program.

Besedilo in foto: C. K.

Nova kolesarska steza v Martjancih

V soboto so ob začetku šestega Martinovega pohoda na relaciji Martjanci–Moravske toplice–Jelovškov breg v Martjancih pripravili prevzem novega dela kolesarske steze in mostu.

Ob otvoritvi je podpredsednik KS Martjanci Jože Trajber poudaril pomen kolesarske steze tako za krajanje Martjanec in sosednjih krajev ter njihovo varnost v prometu, kakor tudi za turiste. Župan Občine Moravske Toplice Franc Cipot je povedal, da so za kolesarsko stezo v Martjancih doslej vložili že nekaj čez sto milijonov tolarjev, odsek z mostom, ki so ga prevzeli sedaj, pa je stal 22 milijonov tolarjev. V občini stavijo na turizem, pomemben del turistične ponudbe pa so tudi kolesarstvo, pohodništvo in podobne dejavnosti, ki pestrijo turizem. Sedaj je ostalo le še kakih 300 metrov do Nemčavec, da bi bila od Murske Sobotice pa do Moravskih Toplic kolesarska steza narejena v celoti. Upajo, da bo ta manjši del sosednja občina Murska Sobota kmalu naredila in se s tem (od trgovskega središča) povežala s turističnim središčem Moravske Toplice.

Pohoda od Martjanec do Jelovškovega brega se je udeležilo več kot 300 pohodnikov.

V kulturnem programu so ob otvoritvi nastopili člani KUD Martin Martjanci, potem pa se je okrog 300 pohodnikov in ljubiteljev nordijske hoje podalo na pot proti Moravskim Toplicam, kjer so se jim pridružili še pohodniki pred tamkajšnjim TIC-em. Množico pohodnikov so na poti

pričakali ponudniki vina, mošta in domačih dobrot, kot so Vinotoč Lipič – Passero, Vinotoč pri Nadi, Vinogradniška kmetija Erniša, Vino Šumak, Kovaštvo Solar, Vinski hram Erniša, Medičarstvo Jožice Celec in drugi. Pripravili so tudi turistično tržnico in krst mošta, za dobro vzdušje pa so

skrbeli domači muzikanti ter žanri kulturnih in turističnih društev, vsak pohodnik pa je dobil tudi ročno izdelan glineni kozarec.

Organizatorja pohoda sta bili Občinska športna zveza Moravske Toplice in Turistično informativni center Moravske Toplice.

J. Ga.

Štirideset let uspešnega delovanja NTK Sobota

V skromnosti si niso privoščili praznovanja

Namiznoteniški klub Sobota iz Murske Sobotice praznuje letos 40-letnico uspešnega delovanja. Zacetki so bili nadvse skromni. Klub se je v bistvu nastal v bližnjih Nemčavcih, kjer je bil pobudnik igranja z belo žogico profesor na visoki ekonomski šoli v Mariboru Janez Nemec. Tako se je praktično začelo igranje namiznega tenisa v pomurskem središču. Tradicija se je nadaljevala vsa ta leta, ni nič čudnega, če soboški klub danes uvrščajo med najbolj množične, dejavne in uspešne klube v Sloveniji. Za njimi je bogata zgodovina velikih dosežkov, katere so še posebej ponosni. Iz njihovih vrst so izšli številni reprezentanti, ki so dosegli odmevnejše rezultate tudi v nekdanjem jugoslovanskem prostoru. Imeli so kopico uspešnih igralcev namiznega tenisa, od pionirskih mladinskih in članskih selekcij, kakor tudi številne državne prvake.

Sicer pa igralci NTK Sobotice še danes igrajo vodilno vlogo v slovenskem mladinskem namiznem tenisu, ker so praktično brez

večje konkurence. Tomaž Roudi, Tim Fridrih, Tonček Ropoša, Jan Žibrat in drugi so na najboljši poti, da nasledijo svoje starejše kolege. To je nedvomno tudi zasluga vztrajnega trenerja Miran Močana.

»Tu je zibelka slovenskega namiznega tenisa«

Tako rad pravi zdajšnji predsednik NTK Sobotice Slavko Kocuvan, ki je pred štirimi leti prevzel to odgovorno funkcijo, že od

nejšnji stroški za potovanja,« pravi Slavko Kocuvan.

»Vsako leto pridejo iz našega kluba po eden, dva ali trije boljši igralci, ki se razpršijo po Sloveniji ali pa nastopajo v moštvi iz Murske Sobotice in Prekmurja. Mislim, da ravno Prekmurci zastopamo kar precejšen del namiznega tenisa v Sloveniji. Če pogledamo samo sosednji klub Kemo iz Puconec, opazimo, da je praktično trideset igralcev iz naših vrst. To so trener Mirko Unger ter igralci Kovač,

malno delovanje. Vsa sponzorska sredstva in dotacije mestne občine vlagamo nazaj v klub, da v prvi vrsti poravnamo vse stroške, povezane s tekmovanji v 1. in 2. ligi ter z nastopanjem mlajših selekcij, s potovanji in tekmovanji drugje. Mislim, da smo vložili precej truda v to, da klub tako dolgo časa že obstaja. Za to je zaslužen tudi podpredsednik kluba Viktor Šbul, zaposlen v NLB, ki nam pomaga po svojih močeh. Prav tako ne gre pozabiti na Zavarovalnico

Na posnetku so (od leve): predsednik Slavko Kocuvan, igralci prve ekipe Gregor Kocuvan, Jure Koščak in Bojan Ropoša ter trener Miran Močan.

prej pa je bil vpet v namiznoteniška dogajanja v Murski Soboti. Sprva je bil član kluba, ko pa je pokazal precej volje za delo in zagnanosti, so mu zaupali predsedniško mesto. »To je v današnjem času zelo velika odgovornost v tem klubu, ki ima na voljo le 12 milijonov letnega proračuna. Šestčlanski upravni odbor se zato o klubskih zadevah odloča soglasno. Skušamo namreč po svojih najboljših močeh premagati težave, ki se pojavljajo zaradi pomanjkanja denarja za številne dejavnosti. Nastopamo na raznih domačih in mednarodnih tekmovanjih, s čimer so povezani pre-

Horvat in Smodiš, ki bi lahko skupaj z našimi igralci tvorili zares močno ekipo. Trenutno nastopamo v 1. in 2. slovenski ligi. V nižjem rangu tekmovanja se kalijo naši mlajši igralci, predvsem mladinci, ki so tudi v tej konkurenci dokaj uspešni,« dodaja Kocuvan.

Katere pa so največje težave, s katerimi se ubada vaš klub?

Dosedanji predsedniki kluba so bili: Jože Žekš, Emerik Zver, Drago Kolmanič, Milan Erjavec, Jože Kovač, Alojz Režonja, Viktor Šbul in Slavko Kocuvan.

Slavko Kocuvan: »Tako kot vsi klubi v tem prostoru in nasploh v Sloveniji, imamo probleme z zagotavljanjem financ, s čimer je tesno povezana naša dejavnost. Moram priznati, da je Mestna občina Murska Sobotica vendarle bila pripravljena pomagati in nam tudi v 15 letih, odkar imamo novo državo, vedno stoji ob strani. Zato klub lahko nemoteno deluje. V tem času se je menjalo precej klubskih predsednikov. Danes je to delovanje drugačno kot v prejšnjem času, ker je zdaj potrebno znatno večje vlaganje in zagotavljanje denarja za nor-

Triglav in na druge manjše sponzorje. Vsi ti nam omogočajo, da se lahko udeležimo različnih tekmovanj na mednarodnem prizorišču.

Po sklepu upravnega odbora smo se tudi odrekli večjemu praznovanju obletnice našega kluba, ker bi bilo to povezano z visokimi stroški. Presodili smo, da ta sredstva, ki bi jih porabili za organiziranje slavnostne seje, pogosti-

ve in izdaje biltena, raje vložimo kot nagrado mlajšim selekcijam namiznoteniških igralcev.«

Kakšni pa so načrti?

Slavko Kocuvan: »Z igralci, ki jim imamo, želimo ostati vsaj na tem nivoju, kot smo zdaj. Vse, kar bo boljše od tega, pa bo le potrditev našega vztrajnega dela in uspehov. Prepričan sem, da bomo še nekaj časa krojili usodo slovenskega namiznega tenisa. Vseskozi pa se trudimo, da po svojih najboljših močeh obdržimo klub na zdajšnji ravni.«

Milan Jerše, foto: N. J.

Glasovnica za športnika Pomurja 2005

Moški	1. mesto
	2. mesto
	3. mesto
Ženske	1. mesto
	2. mesto
	3. mesto
Ekipe	1. mesto
	2. mesto
	3. mesto
Ime in priimek:	
Naslov:	

Šahovski kotiček

Zmaga proti velemojstru Planincu

Tokratni gost naše rubrike je 46-letni mojstrski kandidat Igor Kos. Šah je začel igrati že v zgodnjih otroških letih, zanj pa ga je navdušil oče Alojz kot aktiven šahist.

Že kot 16-letni mladenič je postal stalni član prve ekipe ŠD Radenska - Pomgrad. Srednješolsko obdobje je končal z uspešnim nastopom na mladinskem republiškem prvenstvu leta 1978, ko je zasedel visoko tretje mesto. Naslednje leto je prvič postal društveni prvak v počasnem šahu. Na tem turnirju je osvojil tudi naslov mojstrskega kandidata. Nato je začel nastopati za člansko ekipo v republiški ligi. Hkrati se je posvetil tudi mentorskemu delu z mladimi šahisti in šahistkami po osnovnih šolah v Bakovcih, Beltincih in Murski Soboti, kasneje pa še organizacijskemu delu. Med drugim je skoraj 12 let vodil društvo kot njegov predsednik. Leta 1999 mu je Športna zveza Murska Sobotica podelila priznanje – plaketo za dolgoletno uspešno organizacijsko delo v ŠD Radenska - Pomgrad. Trenutno je v društvu dejaven kot tajnik in blagajnik.

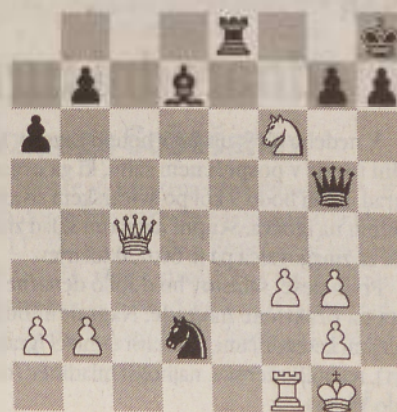
Simultanke mu očitno »ležijo«

Pričujoča šahovska partija je bila odigrana 14. februarja 2004 na simultanki z madžarsko velemojstrico Szidonio Vajda. Simultanka je način tekmovanja, pri katerem en igralec igra z več nasprotniki hkrati, običajno število je nekje do 30. V knjigi Soboški šah je omenjeno, da so bile prve simultanke v Murski Soboti odigrane po letu 1930, in sicer v organizaciji takratnega študenta Janeza Nemca. Tradicija igranja simultank se je nadaljevala po drugi svetovni vojni, ko so npr. v letih 1947/48 nastopili takratni vrhunski jugoslovanski velemojstri Andrija Fuderer, Borislav Ivkov in Dragoljub Janošević, nekoliko kasneje, leta 1960, tudi najboljši jugoslovanski velemojster Svetozar Gligorič, leta 1966 slovenska velemojstra Bruno Parma in Vasja Pirc, nekaj let kasneje, to je leta 1981, še Albin Planinc.

»Ta simultanka mi je ostala v posebej dobrem spominu, saj sem prvič v življenju premagal velemojstra. V 90. letih prejšnjega stoletja sta sledili simultanke z velemojstroma Ivanom Faragom in Krunoslavom Hulakom, v novem tisočletju pa so bili naši gostje madžarski igralci Zoltan Ribli, Szidonio Vajda in letos še Robert Ruck. Na večini teh simultank smo člani društva dosegli nadpovprečne rezultate, saj predstavlja velik uspeh vsaka posamična zmaga in običajno velemojstri prepustijo amaterjem le nekaj remijev.«

Szidonio Vajda : Igor Kos

1. e4 e6 (Črni odgovarja s potezo, ki so jo prvič uporabili francoski šahisti v radijskem dvoboju London : Pariz leta 1834, zato je otvoritev dobila ime francoska obramba. Za njo je značilno, da vodi k zapleteni manevrski borbi, kjer dobi poseben pomen vsebinsko razumevanje strategije in pozicijski občutek.) 2. d4 d5 3. Sd2 Sf6 (Tretja poteza belega, ki jo je uvedel v prakso dr. Tarrasch, veliki nemški igralec na prehodu iz 19. v 20. stoletje, učitelj mnogih generacij šahistov, vodi praviloma k mirni pozicijski igri. Odgovor črnega dopušča blokado centra in je značilen za dinamičen pristop k reševanju problemov, s katerim so igralci v 80. letih prejšnjega stoletja uspeli pokazati, da je možno z nepričakovanimi taktičnimi udari dokazati slabosti prehitro in predaleč napredovalih kmetov.) 4. e5 Sf7 5. Ld3 (Najpopularnejša je Tarrascheva varianta, kjer se beli za razliko od poteze 5. f4 ne trudi, da bi zadržal močno kmečko središče. Namen je, da s hitrim razvojem kraljevega krila išče svojo priložnost v aktivnih operacijah, usmerjenih proti nasprotnikovi rokadi in v igri na zaostalega kmeta e6.) 5....c5 6. c3 Sc6 7. Se2 cd4; 8. cd4: f6 9. e6f6: (Druga možnost je poteza 9. Sf4, ki predstavlja eno od variant francoske obrambe, kjer poskuša beli z napadom na kraljevo krilo nevtralizirati rušenje močnega kmečkega klina.) 9....Sf6: (S to potezo je črni zaokrožil svojo strateško zamisel. Razbil je vrh klina, zagotovil je svojim lahkim figuram udobna polja f6 in d6 in odprl je f-linijo za protigrigro na kraljevem krilu. Kot povračilo pa mu je ostal slab kmet na e6 in pasiven »francoski« lovec Lc8.) 10. 0-0 Ld6 11. Sf3 Dc7 12. Lg5 0-0 13. Lh4 (Poteza, ki jo je v prakso uvedel bivši svetovni prvak Karpov, eden od največjih mojstrov pozicijske igre. Ideja poteze je zamenjava čmopoljnih lovcev, ki predstavljajo za črnega dušo pozicije zaradi potencialnih slabosti po črnih poljih.) 13....Ld7 14. Sc3 a6 15. Te1 Tae8 (Otvoritvene razvojne poteze so končane in začenja se glavna bitka, usmerjena na točko e5.) 16. Tc1 Db8 17. Lg3 Lg3: 18. hg3: e5 (Kritična pozicija v partiji. Tako beli kot črni sta dosegla svoj osnovni cilj, beli je uspel zamenjati čmopoljne lovce in črni je končno odigral osvobajajočo potezo e5. Prava borba se šele zdaj začne. Kdo bi si mislil, da bo čez 10 potez že vsega konec.) 19. de5:?! (Poteza ni najboljša, je pa logična in pričakovana za igro na simultanki. Igralec, ki igra več partij naenkrat, se praviloma izogiba zapletenim pozicijam, ki zahtevajo ogromno koncentracije in predstavljajo veliko tveganje. Beli bi moral igrati Db3.) 19....Se5: 20. Se5: Te5: 21. Te5: De5: 22. De2 Dg5! (Zadnja poteza belega izgleda logično, predstavlja pa napako zaradi odgovora črnega. Beli je verjetno pričakoval zamenjavo kraljic z igro črnega na remi. Sam pa sem se spomnil podobne pozicije iz mladinskih let, ko sem zamenjal kraljico z mislijo na remi. Čez nekaj potez sem začel v težave in nato v izgubljeno pozicijo, ki pa sem jo uspel z vztrajno igro ob pomoči nasprotnika pripeljati do remi pozicije, vendar sem jo v skladu z znanim šahovskim rekom, da zmaga tisti, ki predzadnji naredi napako, izgubil v 83. potezi.) 23. Tf1? (Odločilna napaka kot posledica očitno nepričakovane zadnje poteze črnega. Boljše je bilo postaviti napadeno trdnjavo na polji d1 ali c2.) 23....Sg4 24. f3 (Izsiljena poteza zaradi pretnje Dh5 z neubranljivim matom.) 24....Te8 25. Le4 (Žalostna izbira, vendar v primeru umika kraljice sledi De3+ s hitro zmago.) 25....Sf6 26. Sd5: Se4: 27. Dc4 Sd2 28. Sf6+ Kh8 in bela je položila orožje. Milan Jerše

Šah

Ponovile lanski uspeh

V nadaljevanju državne ženske lige na Bledu je ekipa Radenske - Pomgrad v 6. kolu z 2 : 1 premagala mariborski Lancom. Zmagala je Vajda, remizirali pa sta Hočvarjeva in Vučkova. 7. kolo: Tomo Zupan Kranj - Radenska - Pomgrad 1 : 2 (zmaga Vajdove in Hočvarjeve); 8. kolo: Radenska - Pomgrad - Vele Domžale 0 : 3 (zmage Vajdove, Hočvarjeve in Vučkove); 9. kolo: Triglav Krško - Radenska - Pomgrad 2 : 5 : 0,5 (na prvi deski je Vajdova remizirala z Muzičukovo). Končni vrstni red: 1. Nova Gorica 23, 2. Triglav Krško 19,5, 3. Radenska - Pomgrad 18, 4. Lancom MB 14,5, 5. Metalka Trgovina LJ 13 itd. Na prvi deski si Szidonio Vajda deli prvo mesto z Ano Muzičuk (obe po 8 točk iz 9 partij ali 89 odstotkov), na drugi deski je Maja Hočvar tretja (5/9), na tretji pa Maja Vučko četrta (5/9).

Denis Gjuran tretji

V Monoštru je bil že tradicionalni mednarodni turnir, ki se ga je udeležilo 68 šahistov iz Avstrije, Hrvaške, Slovenije in Madžarske. Po 9. kolu švicarskega sistema v pospešenem šahu sta bila na vrhu lestvice Zoltan in Csaba Csiszar iz Zalaegerszega, ki sta zbrala po 7,5 točk. Odlični tretji je bil Denis Gjuran s 7 točkami, kolikor jih je imel tudi 5. Boris Kovač. Solidna sta bila tudi 12. Mitja Kovač (6) in 14. Jernej Buzeti (5,5), najboljši prvokategornik. V ekipni konkurenci je zmagal Monošter (26,5) pred Zalaegerszegom (26) in Radensko - Pomgradom (25,5).

Slabše Lendavčani

V 7. kolu 2. slovenske lige vzhod je drugo moštvo Radenske - Pomgrad na gostovanju v Trbovljah premagalo Rudar s 4 : 2. Zmagali so D. Hani, M. Kovač, Radosavljevič in Buzeti. Pred zadnjima dvema koloma Sobočani prepričljivo vodijo na lestvici in so si praktično že zagotovili napredovanje v 1. slovensko ligo vzhod. Igralci ŠD Lendava pa so se v nadaljevanju tekmovanja v 3. ligi vzhod odrezali slabše. Kar dvakrat so izgubili, in sicer proti Šmartnemu 2,5 : 3,5 (zmaga Žalika remiji Vučka, Gabra in Baše) in 1,5 : 4,5 z Brezicami (remiji Gabra, Žalika in Baše), premagali pa so Branik II s 4 : 2 (zmaga Žalika in Gabra, remiji Lonca, Žalika, Baše in Varge).

M. J., F. H. M.

Karate

Halec zmagovalec

Na mednarodnem turnirju v hrvaškem Poreču so nastopili tudi tekmovalci ljubljanskega Partizana. Boštjan Halec je zmagal v borbah med kadeti nad 75 kilogramov, tretji mesti sta osvojila Dejan Halec v borbah mlajših kadetov do 53 kilogramov in Janko Halec med veterani v borbah absolutno, Martina Ščavničar pa je bila peta v konkurenci članic nad 60 kilogramov.

N. Š.

Karate

Novi soboški mojstri

Karate klub Murska Sobota je organiziral seminar in polaganje izpitov za mojstre karateja, ki jih je vodil Ciril Klajnšček, mojster karateja 5. dan. Ispite za mojstre karateja 1. dan so opravili: Kristijan Pertoci, Luka Peroš, Mateja Gabor in Damjana Hajdinjak, letošnja trikratna državna prvakinja v športnih borbah v kategoriji do 16 let, med kade-
tinjami in ekipno do 16 let. Mojster karateja 2. dan je postal Tomaž Mlinarič. Sicer pa je v klubu registriranih 20 mojstrov karateja.

M. J.

Soboški mojstri karateja

Odbojka

Sobočani znova drugi

V 9. krogu 1. DOL za moške so igralci Pomurja Galexa Mira dosegli zelo pomembno zmago na gostovanju v Prvačini. Zmagali so namreč s 3 : 1 (17, 19, -28, 23) in spet prevzeli drugo mesto na prvenstveni lestvici. **Pomurje:** Dacović, G. Horvat, Flisar, Bo. Marič, Čeh, Novitović, P. Horvat, B. Grut – libero, A. Grut, Kovačec. Ostala izida: Fužinar Metal Ravne – Calcit Kamnik 3 : 1, Prevent gradnje IGM – Salonit Anhovo 2 : 3. Derbi naslednjega kroga bo v M. Soboti med vodilnim Preventom in Pomurjem. 6. krog 3. DOL vzhod za moške: Ljutomer – LIP Poljčane 2 : 3 (24, -22, 16, -22, -10), Beltinci – Vuzenica 3 : 0

(22, 13, 23), pri čemer pa na tekmi ni bilo sodnikov. 6. krog 3. DOL vzhod za ženske: Nova KBM Branik II – DŠR Murska Sobota 3 : 0 (9, 17, 20), Sonimex Radenci – Dravograd 0 : 3 (-16, -19, -13), ŽOK Puconci – Vuzenica 2 : 3 (-23, 20, -17, 23, -12). Vodi Kajuh Šoštanj z 18 točkami, 6. Puconci, 7. Murska Sobota (oboju po 9 točk), 10. Radenci 4.

Prevent	9	8	1	23
Pomurje	9	7	2	19
Salonit	9	7	2	19
Prvačina	9	4	5	13
Kamnik	9	3	6	10
Krka	8	3	5	9
Fužinar	9	2	7	6
Olimpija	8	1	7	6

Milan Jerše

Namizni tenis

Sobočani in Žibrat četrti

Na 35. odprtem mednarodnem kadetskem prvenstvu Varaždina je nastopilo 390 igralcev in igralk iz 71 klubov šestih držav. Pomurci so bili zastopani z 19 igralci in igralkami iz Sobote, Keme, Ljutomer in Cvena; v teh klubih dobro delajo z mladim naraščanjem. Ekipno so bili uspešni Sobočani (Žibrat, Nerat, Kokol), ki so v četrtfinalu premagali najboljšo ekipo BiH Vitez s 3 : 1. Odlično je zaigral Nerat in dosegel dve zmagi. V polfinalu so z 0 : 3 izgubili z zmagovalno švedsko ekipo Sparvagen. V borbi za 3. mesto pa so z 1 : 3 klonili proti najboljši hrvaški ekipi Večernji list. Pucončani so osvojili deveto mesto; prav tako tudi njihovi najmlajši kadeti.

Med posamezniki je bil odlični Jan Žibrat, ki je že v osmini finala premagal odličnega Šveda Erikssona s 3 : 2, v četrtfinalu Sinčiča (Večernji list) s 3 : 1, v polfinalu pa izgubil s Švedom Tranom 2 : 3. Po vodstvu 2 : 1 v setih in prednosti 7 : 4 v četrtem nizu žal ni izkoristil ponujene priložnosti. V borbi za 3. mesto ga je premagal hrvaški reprezentant Kojić s 3 : 0. Tomaž Pelcar je se uvrstil med najboljših 16, kar je pri najmlajših kadetih uspelo tudi Patriku Sukiču (oba Kema).

M. U.

Šah

Mednarodni turnir v Diani

V nedeljo ob 9. uri bo v hotelu Diana v Murski Soboti 16. mednarodni turnir v pospešenem šahu, ki ga organizira ŠD Radenska - Pomurje. Igrali bodo 9 kol po švicarskem sistemu s časom razmišljanja 15 minut na igralca. Skupni nagradni sklad znaša 266.000 tolarjev, nagrada za zmagovalca pa je 60.000 tolarjev.

Prvih deset šahistov bo dobilo denarne nagrade, od 11. do 15. mesta pa praktične nagrade. Nagrajeni bodo tudi najboljši igralci z nižjimi kategorijami, najboljši domači igralec, najboljši senior (nad 60 let), najboljša ženska, najboljši mladinec (do 20 let) in najboljši pionir (do 15 let).

M. J.

Karate

Žoharjeva in Hüllova najboljše

Z množičnega tekmovanja v Rogašovcih. Foto: J. Z.

S. K. I. zveza Slovenije je v soboto organizirala finalni turnir državnega prvenstva v dogovorjenem kumiteju za vse starostne kategorije. Tehnično izvedbo turnirja, na katerem je nastopalo 107 tekmovalcev in tekmovalk iz 15 ekip, so zaupali Tromejniku Kuzma. Na tekmovanju, ki je potekalo v telovadnici OŠ Sveti Jurij (občina Rogašovci), so imeli največ uspeha člani kluba Atom Domžale pred Tromejnikom

Kuzma in Taborom Maribor.

Rezultati pomurskih predstavnikov, **kihon-ippō kumite**, **ml. dečki**: 2. Jaka Šafer (Kuzma); **ml. deklice**: 1. Nuša Žohar (Kuzma); **st. dečki-od belega do vijoličastega pasu**: 2. Mitja Čerpnjak, 3. Goran Farič (oba Kuzma); **st. deklice**: 1. Nuša Žohar (Kuzma); **dyu-ippō kumite**, **st. dečki-modri in rjavi pas**: 3. Tilen Solar (Kuzma); **mladinke-modri, rjavi in prvi**

črni pas: 4. Urška Kavaš (Kuzma); **mladinke**: 4. Denis Čerpnjak (Kuzma); **članice-modri, rjavi in črni pas**: 1. Polonca Hüll (Kuzma); **članice**: 4. Marko Bunderla (Kuzma); **kihon-ippō kumite, ekipno, ml. dečki/deklice**: 1. Tromejnik Kuzma; **st. dečki/deklice**: 2. Tromejnik Kuzma; **mladinke**, **mladinke/članice**, **članice**: 2. Tromejnik Kuzma A, 3. Tromejnik Kuzma B. Milan Jerše

Judo

Lendavčanom trije državni naslovi

Na državnem prvenstvu dijakov slovenskih srednjih šol v Ljubecni pri Celju je tekmovalo 140 judoistov iz 55 šol. Lep uspeh so dosegli lendavski tekmovalci, saj so ob kopici visokih uvrstitev osvojili tudi tri naslove državnih prvakov; dve prvi mesti sta pripadli JK Lendava, eno pa KBV Lendava.

Zmagali so Andrej Pohajda (do 55 kg) in Blaž Mlinarič (do 100 kg), oba gimnazijca v Lendavi, hkrati člana JK Lendava, ter Sanja Jaklin (do 70 kg) iz športnega oddelka Gimnazije Murska Sobota, članica KBV Lendava.

Tretji so bili Tadej Časar, Sendi Lešnjak, oba Srednja dvojezična šola Lendava, in Goran Varga, Srednja elektro in računalniška šola Maribor, peta pa Dominik Dominko in Andrej Brda, oba Gimnazija Ljutomer.

F. B.

Rokoborba

Pet Pomurcev na najvišji stopnički

V Gradcu je bilo odprto prvenstvo avstrijske Štajerske v rokoborbi grško-rimskega sloga za dečke, kadete in člane. Sodelovalo je 39 tekmovalcev iz Avstrije in Slovenije. Ekipno je bil Ljutomer prvi, Murska Sobota pa četrta. Od Ljutomerčanov sta zmagala Niko Horvat (do 85 kg) med člani in dečki Uroš Hiebec (do 42 kg), druga sta bila Marcel Kolar, Rok Perc in Milan Plemeniti, tretji pa

Sergej Kolar, Sašo Smolkovič in Marko Horvat.

Od 5 rokoborcev RD Sobota so trije zmagali, in sicer člana Jure Kuhar (do 96 kg) in Mitja Sedmak (do 120 kg) ter kadet Andrej Fajs (do 54 kg). Kadet Mitja Fajs je bil drugi, dečko Danijel Kočar pa tretji. V Petrinji na Hrvaškem pa je bil 4., zadnji krog slovensko-hrvaške kadetske lige v rokoborbi grško-rimskega sloga. Sodelovalo

je 60 tekmovalcev, med njimi tudi štiri soboški. Najbolje se je z drugim mestom odrezal Mitja Fajs (do 50 kg). Andrej Fajs (do 54 kg) in Filip Bartus (do 100 kg) sta bila druga, medtem ko je Dominik Vogrinc (do 63 kg) izpadel. Med 18 ekipami je zmagal Gavrilovič Petrinja pred Metalcem Zagrebom in Sesvetami, Rokoborsko društvo Sobota pa je bilo osmo.

Milan Jerše

Rokomet

Nepričakovan poraz Arconta

8. krog 2. DRL za moške ni bil srečen za rokometne radgonskega Arconta, saj so doma z 28 : 32 (14 : 10) izgubili z ekipo Šmartno 99. Čeprav so domačini povedli s 3 : 0, so jih gostje hitro ujeli. Kljub velikim napakam obeh ekip so Radgončani uspeli oditi na odmor s štirimi zadetki prednosti. Na začetku drugega dela pa so bili gledalci priča popolnemu razpadu igre domačinov in gostje so z delnim izidom 10 : 2 povedli za 4 zadetke, ki so jih obdržali do konca tekme. Strelci: Žinkovič 7, Petraš 6, Zorko in L. Klun po 5, N. Klun 3, Đukić in Karpet po 1.

Preostala izida: Radeče – DRŠ Aleš Praznik 37 : 23, Drava – MRD Branik Maribor 27 : 38. Vodi Radeče s 14 točkami, sledijo pa Maribor Branik, Črnomelj in Šmartno 99 po 8, Arcont in Aleš Praznik po 4, Drava 2. V naslednjem krogu Radgončani go-

stujejo pri ekipi Aleš Praznik.

Rokometiške Millenniuma pa so v 9. krogu 1. B slovenske lige gostovale v Novem mestu in izgubile s Krko s 25 : 38 (11 : 19). Tekma je bila odločena že v prvem

polčasu, v drugem pa so bile gostje dokaj enakovredne. Strelke: Sever 7, Šijanec 5, Rajh in Kurbus po 4, Neubauer 3 in Ajlec 2. V naslednjem krogu bodo doma igrale z ekipo Sežane. N. K., T. G.

S tekme Radgončanov v Apačah. Foto: J. Z.

Kegljanje

Radenska klonila v Trbovljah

V 7. krogu 1. A moške lige so kegljači Radenske gostovali pri Rudarju Trbovlje in izgubili z 2 : 6 (3172 : 3386). Zmagala sta Kovačič (541) in Harec (570). V naslednjem krogu gostujejo v Litiji.

Neuspešne so bile tudi kegljačice Radenske, ki so v 7. krogu 1. B lige doživele visok poraz z 1 : 7 (2749 : 2946) proti ekipi Avia team. Edino zmago je dosegla Kaučičeva (467). Člani Radenčanov je rešila druga moška ekipa v 7. krogu 3. lige vzhod. S 6 : 2 (3338 : 3224) so odpravili Agorruše. Zmagali so Gergelj (541), Šalamun (569), Lesjak (560) in Marinič (598).

Kegljaki lendavske Naftes so v 7. krogu 2. slovenske lige vzhod osvojili pomembno točko v Slovenskih Konjicah. Izšli Konjice – Nafta 4 : 4 (3097 : 3067). Zmagali so Radakovič (513), Š. Horvat (511), Simon (513) in Matjašič (537). Kegljake Naftes so bile tokrat prosce.

M. J., F. B.

Kegljanje

Magdičev memorial Borovnjaku

Na kegljišču Vikenda v Račevcih je sedem ekip iz vse Slovenije nastopilo na 11. memorialu Jožeta Magdiča v kegljanju za paraplegike in tetraplegike. V ekipni konkurenci so tekmovalci Medobčinskih društev paraplegikov Trbovlje in Prlekije iz Murske Sobotice zasedli tretje mesto. Dobra bro so se odrezali tudi v posamični konkurenci. V kategoriji veteranov je pri paraplegikih zmagal Franc Borovnjak, v tetraplegikih pa Vlado Horvat pa tretji. V ženski konkurenci je bila Marta Jančič druga. Med tetraplegiki je bil Slavko Dunaj drugi.

T. G.

Pikado

Prvenstvo v polnem razmahu

Z državnim prvenstvom so začeli tudi igralci pikada v ligi center A, kjer nastopa Top Gun iz Grlave, edini pomurski predstavnik. Ta je v 1. kolu doma premagal Bar gring s Ptuja z 10 : 6 (23 : 17 v setih). Preostali izidi: PK Strela II (Velenje) – SD Kobansko 9 : 7 (22 : 17), PK Strela I – SD Kobansko 13 : 5 (17 : 9) in Pinocchio (Ivanjci) – Gomes (MB) 11 : 5 (24 : 13).

2. kolo lige vzhod A: SD Biser (GR) – Country (Motovila) 11 : 5 (22 : 12), Škorpiljon (Tišina) – Goričanka (Radovci) 8 : 8 (19 : 20), Tropic bar (Lomane) – Siko pikado team (Podgradje) 8 : 8 (20 : 19), Bar Maša (Gib) – Bandoleros (Črnelavce) 9 : 7 (20 : 17), F1 Dokležovje I – F1 Dokležovje II 15 : 1 (31 : 7). Vodi F1 Dokležovje pred ekipo Bar Maša (obe 6 točk), Siko pikado team in Tropic bar po 4, Country in SD Biser po 3 itd.

M. J.

Nogomet Cipot že z žogo!

Po hudi poškodbi se reprezentant Fabijan Cipot vrača na nogometno igrišče. Počuti se odlično, z maksimalnimi napori pa naj bi pričel že v začetku decembra, tako da bo, kot trdi, nared že na začetku spomladanskega dela sezone. Dnevno prevozi s kolesom do 30 km, pa tudi tek navkreber mu ne dela več težav, kar je pomembno pri krepitvi muskulature. Tudi občutki z žogo se polagoma vračajo, saj Fabi že žonglira, radi vodenje žoge, a se iz preventivnih razlogov še izogiba močnejšim udarcem z žogo. Kar zadeva nadaljevanje njegove nogometne poti, omenjal je namreč Maribor, je to, kot pravi, najbližja opcija in v tej smeri so potekali že določeni pogovori. Do konca sezone bi Cipot igral v vrstah vijoličastih, potem pa bi se, v dogovoru s klubom, odločil, kako dalje.

F. B.

Ženski nogomet V derbiju pokleknile

V derbiju 9. kroga 1. SNL za ženske so aktualne prvakinja, Galke Krke iz Novega mesta, na igrišču v Krškem s 3 : 1 (2 : 0) premagale Pomurje Davidov. V odprti igri z obilo priložnostmi na obeh straneh so zmagale Krkašice. Te so po polčasu vodile z 2 : 0; po lepem lobu Vaisove in natančnem strelu Krznaričeve z 20 m. V nadaljevanju je veteranka Vaisova, prvo ime derbija, povišala na 3 : 0. Prekmurke pa so preko Žunkovičeve uspelo poraz le ublažiti. Krka je na prvenstveni lestvici znova prehitela Pomurje DH in ima točko naskoka.

Rezultati izida: Slovan – Senožeti-VODE 3 : 1 (1 : 1), Kamen Jerič – Slovanj Gradec 3 : 1 (0 : 1). Pari 10. kroga: Senožeti-VODE – Kamen Jerič, Slovenj Gradec – Krka, Pomurje Davidov hram – Slovan.

Krka	9	7	2	0	33	3	23
Pomurje	9	7	1	1	41	7	22
Slovan	9	4	1	4	16	22	13
Kamen Jerič	9	2	2	5	7	22	8
Slovanj Gradec	9	2	0	7	7	28	6
Pomurje Davidov	9	1	2	6	8	30	5

M. J.

Mladinski nogomet – Polovični izkupček Arconta

14. krog 1. mladinske lige: Mura 05 – Svoboda 1 : 3. Vodi Triglav (14). Mura 05 (5).
14. krog 1. kadetske lige: Mura 05 – Svoboda 05 1 : 2. Vodi Maribor (38). Mura 05 (4).
14. krog U-14 vzhod: Dravograd – Mura 05 1 : 0, Rudar – Radgona 2 : 1, Drava – Nafta 5 : 1. Vodi M. (40). Mura 05 (19), Radgona (10), 13. Nafta (9).
14. krog 2. SML: Arcont Radgona – Slovenj Gradec 7 : 2. Vodi Dravograd (36), 7. Nafta (18), 10. Arcont Radgona (16).
14. krog 2. SKL: Arcont Radgona – Slovenj Gradec 2 : 3. Vodi Dravograd (37), 2. Nafta (30), 7. Arcont Radgona (18).

Hokej na ledu – Ničla pred odmorom

V 5. kolu mariborske hokejske lige so Ledene strele z 1 : 5 izgubile proti ekipi Transport Rojko. Edini strelac za Sobočane je bil Grabič. Naslednje kolo bo šele 26. novembra.

U-12 Mura 05 na Allianz Areni!

Nogometaši selekcije U-12 ND Mura 05 so si na najsodobnejšem stadionu na svetu, Allianz Areni, ogledali prvenstveno srečanje nemške prve lige med Bayernom iz Münchna in Werderjem iz Bremna, ki se je končala z zmago

domaćinov s 3 : 1. Mlade igralce so spremljali člani strokovnega vodstva, uprave, trenerji in dva nagrajenca z ene od Murinih članskih tekem.

Mladi nogometaši so bili navdušeni nad srečanjem v Münch-

nu in nad stadionom, ki sprejme 66 tisoč gledalcev (v kratkem bodo povečali kapaciteto na 70 tisoč) in kjer bodo naslednje leto tekme svetovnega prvenstva.

T. K., foto: Z. Ž.

Mladi »muraši« s spremljevalci na tribuni Allianz Arene

Allianz Arena zvečer sveti rdeče, ko tekme igra prvoligaš Bayem, in modro, ko igra drugoligaš 1860 München.

Tenis

Geotim upravičil pričakovanja

V TC Radenci je bilo v soboto 2. kolo PŠZTL v rdeči in modri skupini. V primerjavi z lanskimi rezultati je v rdeči skupini edino le Geotim upravičil vlogo favorita, medtem ko so ostale ekipe enakovredne. V modri skupini je tudi ekipa Vitomi (lani MIR) zabeležila prvo zmago. Prijetno presenečata ekipi AMM MB in

LO-KO, ki sta trenutno v vodstvu. Izidi, rdeča skupina: Maraton treh src – Inžineri 1 : 2 (Babič – Mastinšek 9 : 2), Ral-GB – Šampi 2 : 1 (Kumin – Banič 9 : 3), ŠD Cven – Geotim 0 : 3 (Makoter – Potočnik 4 : 9), PDU – SKP 1 : 2 (Ratkai – B. Žnuderl 9 : 3); modra skupina: TK Radenci – LO-KO 0 : 3 (Starčič – Štuhec 2 : 9),

AMM MB – Krovstvo Rakuša 3 : 0 (Horvat – Maučec 9 : 4), Petrol – Zavarovalnica Triglav 2 : 1 (Kelemen – Stariha 9 : 4), Vitomi – TK Ljutomer 2 : 1 (T. Žnuderl – Novak 9 : 4). Še 1. kolo 1. lige: Forming – Primus 2 : 1, Casino MB – 13 M 0 : 3.

M. J.

Strelstvo

Presenetili pomurski mladinci

V Slivnici je bilo dvodnevno mednarodno tekmovanje v streljanju za pokal in nagrado Pohorja, na katerem je nastopilo 150 strelcev in strelk iz Slovenije, BiH, Hrvaške, Madžarske, Avstrije in Nemčije. Zračno puško je pri članih nastopilo 60 strelcev iz 16 ekip. Ekipno je zmagal madžarski Komarom (1780 krogov) pred SD

Janka Jurkoviča (1763) in avstrijsko Štajersko (1754), četrto pa je SD Štefana Kovača Turnišče (1753). Posamezno je zmagal Madžar Peter Sidi s 698,4 (593) krogi pred Rajmondom Debevcem, 696,1 (594) in Tiborjem Mlinkovičem, 695,5 (595), ki je z zadnjim strelom prehitel Robija Markojo, 695,2 (595). Izidor Hreščak je bil

sedmi z izidom 692,3 (592). Pri članicah je bila prva Zdenka Stolnik (497,7) pred Pejčičevo (Hrvaška), 497,6. Pri mladincih je bilo ekipno najboljšje Pomurje (Uroš Maučec, Tadej Horvat, Leon Zelko), 1731. V posamični konkurenci je Uroš Maučec (Turnišče) zasedel drugo mesto (679,9).

M. J.

Hokej

Uspešen nastop Triglava

Hokejisti Triglava iz Predanovec so uspešno nastopili na dvodnevem turnirju v dvoranskem hokeju v Brnu na Slovaškem. Prvi dan turnirja so igrali 2 : 2 z ekipo Hradca (Škrilec, Sever) in 3 : 3 proti ekipi Prague (Sukič, Sever, Černel). Drugi dan turnirja pa so izgubili z ekipo Brna 2 : 3 (Sukič, Sever). V zadnji tekmi je Triglav remiziral (2 : 2) z ekipo Kbely (Panker, Černel). Triglav je le z enim porazom zasedel peto mesto.

Mladi hokejisti Triglava (U-10, U-12 in U-14) pa so gostovali na dvoranskem turnirju na Dunaju. Lep uspeh so dosegli mladi igralci v kategoriji U-10, ki so bili drugi, selekciji U-12 in U-14 pa sta bili peti. Anže Fujs in Tomi Šebjanič sta bila izbrana za najboljšega igralca oz. vratarja. T. G.

Modelarstvo

Rok Šiftar najboljši v Avstriji

Na mednarodnem tekmovanju modelarjev iz Madžarske, Avstrije in Slovenije v avstrijskem Furstenfeldu so dosegli odlične uvrstitve tekmovalci Modelarskega kluba Pomurje iz Murske Sobote. V kategoriji F 1-A (večji modeli) je pri mladincih zmagal Rok Šiftar pred Črtom Šiftarjem, tretji pa je bil Matija Gomboc. Pri članih je Bojan Gjerek iz Aerokluba Murska Sobota zasedel drugo mesto, Jože Titan pa je bil osmi. T. G.

Badminton

Odličen nastop Utroše

Na odprtem mednarodnem prvenstvu Ukrajine v Dnjepropetrovsku je sodelovalo 245 mladih igralcev in igralk badmintona iz 12 držav. Kot edini predstavnik Slovenije je nastopil Iztok Utroša, član BK Mladost Lendava, ki ga je spremljal selektor slovenske reprezentance Denis Pešehonov.

Utroša je potrdil sloves enega najobetavnejših mladih slovenskih igralcev badmintona. V mladinski konkurenci se je uvrstil v finale, kjer je po ogorčenem boju izgubil proti Ukrajincu Zavadskemu, favoritu za osvojitev naslova na EP 2007, z 1 : 2 (15 : 5, 5 : 15 in 11 : 15). Uspeh je Utroša ponovil tudi v igri dvojic, kjer je bil njegov soigralec Ukrajinec Martinenko. V finalu sta klonila proti ukrajinskemu paru Zavadski/Burlakov. V tekmoivanju mešanih dvojic pa je skupaj z Mašenko (Ukrajina) zasedel tretje mesto. Zmagala je ruska dvojica. F. B.

Nogomet

Nafta – Medžimurje 0 : 3

Lendavčani se niso izkazali proti odličnemu prvoligašu Medžimurju s Hrvaške. Po enakovredni predstavi v prvem delu so gostje iz dveh protinapadov v 17. in 19. minuti, obakrat je bil strellec Katič, povedli. Za odtenek bolje so gostitelji zaigrali v drugem polčasu, ko je Sklepić tudi zadel stičišče statve in prečke, ob strelu P. Gerenčerja pa je odlično posredoval vratar gostov Bulat. Tretji zadetek za Medžimurje je v 65. minuti dosegel Krznar. F. H. M.

Mali nogomet

Prva zмага Martinišča

Izidi 5. kroga 2. slovenske lige vzhod: Martinišče Codex – Bioterme Mala Nedelja 4 : 3 (0 : 2), Marinci Veščica – Napoli Intelsat Pemica 2 : 6 (0 : 3), Cerkevjak G. Anton – Miklavž 1 : 4 (0 : 1), Benedikt – Živek Loka 4 : 13 (1 : 7), Slovenske gorice – Hrastnik 5 : 3 (2 : 2). Vrstni red: Miklavž 15, Loka in Napoli po 12, Marinci 9, Sl. gorice 6, M. Nedelja, Hrastnik, Cerkevjak in Benedikt po 4, Martinišče 3.
Pari 6. kroga: Bioterme Mala Nedelja – Cerkevjak G. Anton, Hrastnik – Napoli, Loka – Marinci Veščica, Miklavž – Benedikt, Sl. gorice – Martinišče Codex. Zaostali tekmi OLMN Moravske Toplice: Filovci – Čarda 2 : 5, Tešanovci – Trnje 4 : 4. Jesenski naslov je osvojil KMN Trnje z 28 točkami. Sledijo: Mlajtinci 27, Filovci 22, Vučja Gomila in Tešanovci po 21, Sebeborci 16, Čarda in Prosenjakovci po 15, Moravske Toplice 13, Noršinci 9, Ivanci 6 in Sveti Laszlo 1.
12. kolo MZ KMN Goričko: Srebrni breg Martinje – Domanjševci 7 : 3, Dolenci – Lucova 2 : 4, Kereka Čepinci – Budinci 6 : 1, Nerađnovci – Carioke Markovci 2 : 4, G. Petrovci – Dolič 10 : 3, Trdkova – Pizzeria Kučan Krizevci 2 : 7, Stanjevci – Isyp Šalovci 3 : 11, Adrijanci – Šulinci 16 : 3. Vrstni red: Lucova 33, G. Petrovci 31, Dolič 27, Adrijanci 26, Šalovci 25.
13. kolo veteranske lige Murska Sobota: Borejci – Nemčavci 2 : 3, Čemelavci – Cankova 5 : 3, Bakovci – Noršinci 3 : 1, Dokležovje – Čarda 4 : 1, Sebeborci – Tešanovci 4 : 4, Mladost – Rakičan 1 : 6. Vrstni red: Rakičan 36, Čemelavci 30, Cankova 29, Bakovci 28, Dokležovje 25. N. Š., M. J.

Z derbija Martinišče : Bioterme. Foto: J. Z.

3. SNL vzhod

Kovinar prehitel Palomo

Izidi 14. kroga: Paloma – Zavrč 1 : 1, Beltinci – Tišina 0 : 2, Malečnik – Mura 05 1 : 0, Pohorje – Železničar 5 : 0, Holermuos Ormož – Šmarje pri Jelšah 2 : 4, Črenšovci – Veržej 2 : 1, Kovinar Štore – Stojinci 5 : 1.

Pucko, Kous, Serdt, Dravec, Grah (Varga, 87), Bencak, Faršang (Hozjan, 70), Poredoš (Kuzma, 73). Rdeči karton: Gruškovnjak (10), rumeni kartoni: Faršang, Šnurur, Dravec, Pucko.

Poraz ob koncu
Igrišče v Malečniku, 300 gledalcev, sodnik Glažar (Ptuj), strelci: 1 : 0 Đaković (81).

Mura 05: Kamnik, M. Balažič, Kerčmar, Smolkovič, Pojbič, Š. Horvat, Buzeti (Čirjak, 46), Prettner, Lebar (Zlatar, 80), Janža, Šnajder. Rumeni kartoni: Nešič, Dvoršak; Pojbič, Kerčmar.

Črenšovci ugnali Veržej
Igrišče v Črenšovcih, 150 gledalcev, sodnik Pavlovič (Kriško), strelci: 0 : 1 Sunčič (30), 1 : 1 Hozjan (33), 2 : 1 Halas (67).
Črenšovci: Pečelin, Lazar (Čigut, 46), Kulčar (Kolarič, 78), Maučec, G. Horvat, Virag, J. Balažič, T. Horvat, Halas, Lackovič, Hozjan.
Veržej: R. Hanžekovič, Fras, Hodnik (Zavec, 46), Osterc, Rihtarič, Kaučič, Puhar, Ilješ (Vidmar, 60), Vogrinčič, Sunčič, Pucko.
Rumeni kartoni: Virag, Pečelin, G. Horvat; Rihtarič, Puhar, Osterc, Pucko, Fras.

Kovinar	14	9	4	1	31	6	31
Paloma	14	9	3	2	31	11	30
Mura 05	14	8	3	3	25	7	27
Črenšovci	14	8	2	4	18	15	26
Zavrč	14	7	4	3	25	13	25
Pohorje	14	6	4	4	20	14	22
Stojinci	14	6	2	6	23	25	20
Malečnik	14	5	3	6	21	21	18
Železničar	14	5	3	6	22	28	18
Šmarje	14	4	4	6	13	21	16
Veržej	14	4	2	8	15	26	14
Tišina	14	3	2	9	17	27	11
Ormož	14	2	5	7	15	26	11
Beltinci	14	1	11	2	9	45	4

Zmaga Tišine v Beltincih
Igrišče v Beltincih, 250 gledalcev, sodnik Subotič (LJ), strelca: 0 : 1 Dravec (11, 11 m), 0 : 2 Poredoš (32).
Beltinci: Malačič, Duh, B. Balažič, B. Antolin, M. Horvat (S. Antolin, 46), D. Horvat (Jerič, 46), Forjan, J. Tkalec, C. Antolin, Kavaš, Gruškovnjak.
Tišina: Kerman, Kečo, Šnurur, Milan Jerše

Pari 15. kroga (18. in 19. marca 2006): Kovinar Štore – Paloma, Stojinci – Črenšovci, Veržej – Holermuos Ormož, Šmarje pri Jelšah – Pohorje, Železničar – Malečnik, Mura 05 – Beltinci, Tišina – Zavrč.

Košarka – Druga zмага Sobočanov

Igralci Radenske Creativa Sobote so v 6. krogu tekmovanja v 1. B slovenski košarkarski ligi na domačem parketu premagali GD Hrastnik z 92 : 76 (32 : 23, 14 : 17, 22 : 19, 24 : 17). Zopet se je izkazal Dominko, ki je dosegel kar 28 točk. Ostali strelci: Pok 14, Šuran in Novak po 13, Juteršnik 9, Bratkovič 8, Karlo 5 in Majc 2. Vrstni red: Nova Gorica 6 : 0, Triglav in Hopsi Polzela 5 : 1... Radenska Creativ Sobota 2 : 4.

M. J.

1. november

Ko sem se pustega, jesenskega dne zbudila, je zemljo prekrivala megla. Tisti dan pa ni bil le navaden dan, ampak 1. november! To je dan spomina na mrtve. Tega dne se spomnimo umrlih svojcev in znancev.

Dan prej smo se zbrali vsi družinski člani skupaj in uredili grobove. Tisti dan je odpadlo marsikaj lepega, ampak tako je bilo najbolje. Teden dni prej smo se v šoli in doma veliko pogovarjali o dnevu mrtvih.

Po kosilu smo se odpravili na pokopališče. S sabo smo vzeli nekaj sveč. Začelo je neprijetno deževati. Z nižje vzpetine sem pogledala na pokopališče. Vso je bilo ovito v temne pike, ki so se prerivale. To so bili dežniki. Tam sem srečala nekaj učencev naše šole.

Na vseh grobovih so prijazno svetile svečke, in to kljub dežju. Gledala sem grobove, ki jih je bilo zelo zelo veliko. Postala sem žalostna. Ob enem od njih je stala deklica, malo starejša od mene. Na rami ji je počivala roka njenega očeta. Deklica je jokala. V spomenik je bila vklesana podoba mlade ženske. Očitno je bila deklečina mama. Šli smo mimo grobov in ob vsakem je bil nekdo, le pri majhnem in zapuščenem grobu ni bilo nikogar. Ves je bil zavrt v plevel. Z mano sva se ustavili in na njem prižgali svečko.

Pri skoraj še svežem zakopanem grobu sem zagledala nekaj, kar me je pretreslo. Na njem je bila otroška risbica, pod njo pa je z majavi črkami pisalo: »DRAGA BABI! POGREŠALI TE BOMO, TVOJI VNUKI!« Nisem si mogla predstavljati, da mi umre babica. Še manj pa, da bi mi umrla mama ali oče. V trebuhu me je zvilo. Kamor koli sem pogledala, sem videla objokane obraze. Bilo je zelo žalostno in hotela sem domov. Mamu sem pocukala za rokav in jo vprašala, ali lahko gremo. »Malo pa bomo še postali ob grobu tvoje prababice,« mi je odgovorila. Postalo mi je neugodno. Še sreča, da je bila tam babica, ki je prišla na grob svoje mame. Skupaj sva šli k njenemu avtu. Za nama so hitro prišli še drugi člani naše družine. Šli smo na obisk k babici. Jaz sem se peljala z njo. Med potjo pa so me mučili vprašanja: Kaj je smrt? Zakaj obstaja? Kaj hoče? Kje je?

Doma nam je babica ponudila sveže piškote in čaj, za starše pa je skuhalo kavo. Tam je bil tudi moj dedek, ki je risal prelepo risbo. Bil je vesel našega obiska. Nekaj časa smo ostali, potem pa smo šli še na grob druge prababice.

Tudi tam sta ob grobu stala dedek in babica. Kot vedno sta imela v žepu sladkarije.

Nehalo je deževati. Počasi se je začelo temniti. Videti je bilo že prve zvezde. Zazrla sem se v nebo in videla utrinek zvezde. Zdelo se mi je, da se začne daleč na grobu prve prababice. Konča pa čisto blizu mene, na grobu druge prababice. Na pokopališču je bilo veliko otrok. Kot vsi, sem tudi jaz žalostno stala pri starših. Ko smo prižgali svečke, smo odšli.

Šli smo še na druge grobove in srečevali sorodnike, dokler se ni stemnilo. Pokopališče je bilo na hribu. Ko smo ravno sedli v avto, sem se še zadnjič ozrla na grobove. Končno sem tudi ta dan videla nekaj lepega. Hrib je bil poln majhnih, lesketajočih se pik. Bile so v različnih barvah. Srce mi je po hladnem, žalostnem dnevu zagorelo. Postala sem srečna.

Vse življenje bom pomnila prababičine besede: »KO SE DOJENČEK NARODI, MU JE USOJENO, DA BO NEKEGA DNE UMRL. TUDI TEBI IN MENI. AMPAK NE ŠE! NI ŠE ČAS.«

Karla Makoter, 5. a, OŠ Križevci pri Ljutomeru

Kulturni dan v Murski Soboti

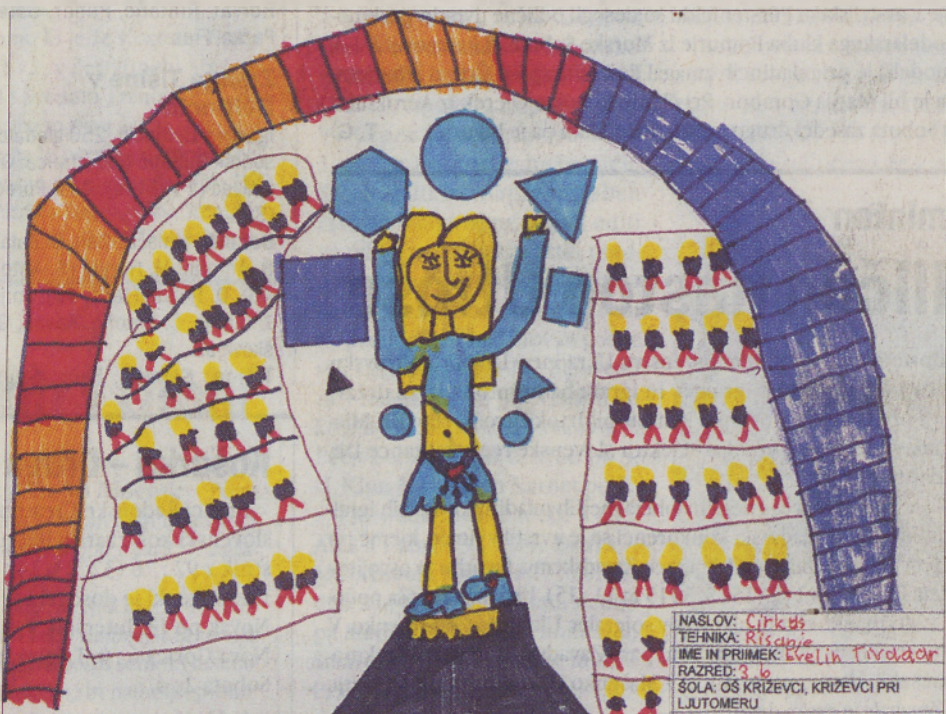
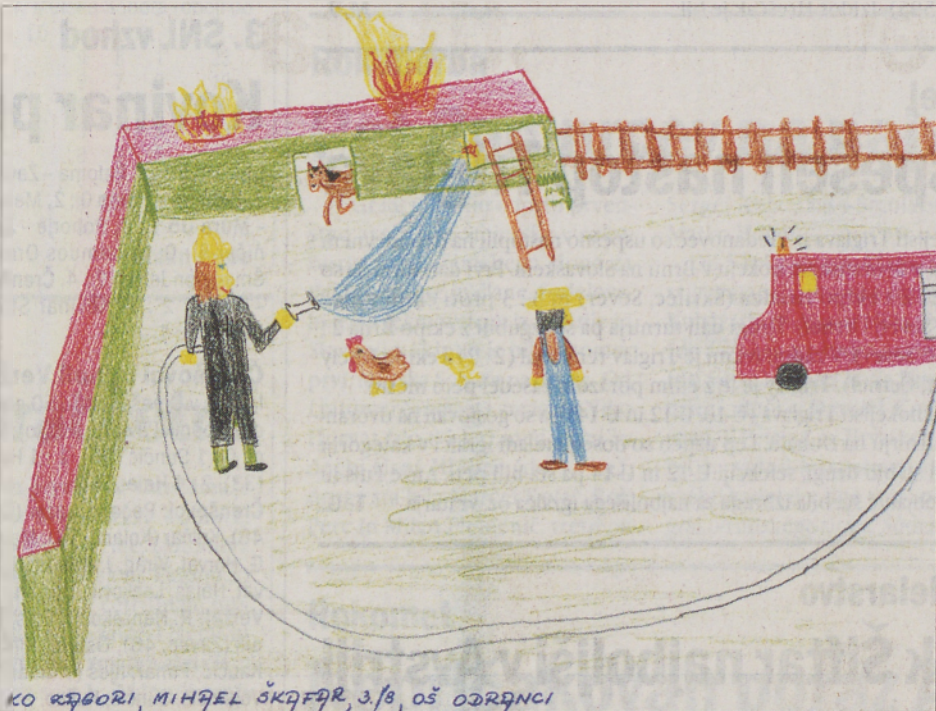
Imeli smo kulturni dan. Pot nas je vodila v Mursko Sobotu – v splošno-izobraževalno knjižnico, galerijo in muzej v gradu, na poti domov pa smo obiskali tudi razstavo Sadovi narave na Srednji kmetijski šoli Rakičan.

V knjižnici nas je sprejela prijazna knjižničarka, ki nam je predstavila knjižnico in nas popeljala po njej. Povabili so nas tudi v pravljico sobo, kjer smo prisluhnili zgodbi Zalika in Gusti pisatelja Ferija Lainščka. Na policah v knjižnici smo videli različne knjige in revije, imajo tudi posebno sobo, kjer je na voljo avdiovizualno gradivo, predvsem videokasete in CD-ji. Seznanili so nas z načinom iskanja po računalniku in nam povedali marsikaj zanimivega o knjigah. Pokazali so nam tudi faksimile Dalmatinove Biblije. Nekaj časa smo imeli na voljo, da smo sami brskali po policah in se poskušali znajti v knjižnici, sposodili smo si tudi kar nekaj knjig. Knjižnica nam je bila zelo všeč, saj je prostorna, moderna, svetla in seveda bogato založena. Dve uri v knjižnici sta prehitro minili in odpravili smo se v sosednjo stavbo – galerijo. Kustosinja nam je razkazala galerijo, kjer so

ravno pripravljali vse za novo razstavo, podrobneje smo si ogledali prodajno razstavo slik pomurskih avtorjev. Pogovarjali smo se o različnih likovnih tehnikah in likovnikih, ki jih poznamo. Na koncu smo se vpisali še v knjigo vtisov. Temu obisku je sledil še obisk muzeja, ki se nahaja v gradu sredi parka. Ogledali smo si stalno razstavo, ki prikazuje življenje ljudi v naši pokrajini od prazgodovine pa vse do današnjih dni. Razstava je bila zelo zanimiva; videli smo tudi kar nekaj predmetov, ki so jih našli na območju Razkrižja in Šafarskega. Razstava je bila zelo poučna, mi pa že tudi malce utrujeni. Na poti domov smo si ogledali še razstavo dijakov kmetijske šole v Rakičanu, ki je bila zelo zanimiva in tudi »okusna«, saj smo lahko poskusili domače kmečke jedi in se odžejali z naravnim jabolčnim sokom. Vse to so dijaki pripravili sami.

S polnimi glavami in trebuščki smo se počasi odpravili nazaj proti našemu domu in bili zadovoljni z dnem, ki je bil za nami.

Julija Žizek, 8. b, literarno-novinarski krožek OŠ Razkrižje

Bidenje

(po pesmi Dramilo, pesnika Valentina Vodnika)

Slovenec, tvoja zemlja je zdrava,
vrlin ravnica je prava.
Njive, vinogradi,
rude, posej,
tebe redijo.

Tij si jako pameten,
pa lušen, pa močen.
Išče te sreča,
pamet ti je dana,
najšel jo boš,
če si nej zaspani.

Pogledni, narava se ti punidij,
samo ti moreš znati
sprejemati od nje.
Nemarnoga človeka čaka
včesjeni rokav,
palica beraška,
prazna kanta.

Alja Vučko, 8. a/9,
OŠ F. Prešerna Črenšovci

Moja družina

V naši družini smo mama Mirela, očka Marjan, sestra Nastja in jaz. Z nami pa živita še babica Dragica in dedek Tunc. Mama in očka sta zaposlena v Iliriji. Nastja obiskuje 1. letnik srednje šole. Meni je ime Nuša in obiskujem 3. razred devetletne šole na Cvenu. Živim na Cvenju. Tam je lepo.

Nuša Dljak, 3. razred, POŠ Cven

Konj

Moja najljubša žival je konj. Najraje imam konje rjave barve, saj so zelo močni. Na nogah imajo kopita. Ko jih jezdim, morajo imeti uzdo in sedlo. Tudi sam jih rad jezdim, saj me to zelo veseli.

Dominik Jona 3. a, OŠ Beltinci

Krožek Rdečega križa

Ime mi je Sandi in hodim v 5. razred devetletke. Vključil sem se v krožek Rdečega križa. Rad pomagam ostarelim in bolnim ljudem. Zelo sem vesel, ko obiščem kakšno babico. Takrat se spomnim tudi svoje babice, ki je bila bolna in sem ji večkrat pomagal.

Pred kratkim sem obiskal sosedo Marijo Lainšček, ki živi sama. Včasih potrebuje pomoč in z veseljem ji pomagam. Zelo rad se pogovarjam z njo. Vedno mi postreže s piškoti in sokom.

Morda bom tudi jaz nekoč pomagal ljudem po svetu.

Sandi Horvat

Vključena sem v krožek Rdečega križa. To me najbolj veseli. Prvi dan sem šla k Julijani Svetec. Doma je v Dolencih. Prišla sem k njej in s se pogovarjali o njenem zdravju. Rekla je, da ima bronhitis in jo zelo bolijo noge. Rekla sem ji, da ji bom pomagala. Bila je zelo vesela.

Na drugi dan sem prišla k njej in ji pomagala pomivati posodo in tudi pospravljati. Bila je zelo srečna.

Odločila sem se tudi, da bom pomagat še Ludviku Črnku. Mama mi je rekla, naj grem k njemu in se pogovorim o njegovem zdravju. Vedel mi je, da ima visok krvni tlak in ga močno bolijo pljuča. Začel se je jokati. Odločila sem se, da mu bom pomagala. Močno mi je všeč, snil in povedal, da je zelo vesel.

In od tedaj hodim pomagat k obema. Oba sta mi močno hvaležna. Obljubila sem, da bom večkrat prihajala k njima in pomagala pri delu.

Melisa Časar, krožek Rdečega križa OŠ Šalovec

Rožica na vrtu

Rožica cveti,
nam vrt krasi.
Čebelica prileti,
se usede na njo,
da medu spet polno bo.

Tjaša Slokan, 3. c, OŠ Beltinci

MIKK-ov Mali veliki oder Na petem odru pet skupin

Novi pomurski
glasbeni upi

Mladinski informativni klub Murska Sobota že petič pripravlja Mali veliki MIKK-ov oder, na katerem se bodo ponovno predstavljali mladi glasbeniki. Gre za polgoročni projekt, ki vsako leto opozori na mlade pomurske glasbene ustvarjalce. V MIKK-u imajo mladi možnost druženja, spoznavanja različnih glasbenih praks in izmenjavanja izkušenj med svojimi vrstniki.

Na MIKK-ov oder so se lahko prijavili kantavtorji, skupine in DJ-ji, ki še niso nastopili na omenjeni prireditvi. Enaki zasedbi ali z enakim imenom, ki se niso izdali nobenega glasbenega materiala na zgoščenki ali kakšnem drugem zvočnem zapisu in ki imajo vsaj trideset minut lastnega orkestrskega repertoarja.

Letos se je prijavilo pet izvajalcev, ki jih bo ocenjevala komisija sestavljena iz predstavnikov organizatorja, medijev, glasbenikov in strokovnjakov s področja glasbe. Pomembna bo inovativnost, glasbena izvedba, vizualizacija in perspektiva. Prvi del projekta se bo začel že to soboto, s koncertom pa se bodo predstavili Time Control in Page One, v petek, 18. novembra, pa preostali. Krajše predstavitve izvajalcev smo za vas pripravili tudi mi.

TIME CONTROL

Je skupina iz Murske Sobote, ki obstaja dva meseca. Igrajo svojo glasbo, ki bi jo lahko opredelili kot rock, ki ga izražajo na svoj (drugačen) način. So vrtni glasbeniki s pestro glasbeno zgodovino. Skupino sestavljajo: Ivan Mladik (kitara, vokal), Goran Kološ (bobni) in Peco (bas).

PAGE ONE

Glasba skupine Page One je neka-ko povezana z zvrstjo roka in metala. V njihovem repertoarju najdete nekaj priredb prirejenih na njihov način ter nekaj avtorskih pesmi.

STEKLI PSI

Soboška skupina STEKLI PSI se je razvila pod okriljem dveh članov Big Poppa in Don Dule, ki sta sestavljala skupino Nepridiprava, z njo pa sta sodelovala na lokalnem in tudi širšem območju. Don Dula je končal svoj projekt z naslovom »Godfather of HIP HOP«. Od prvenca naprej se posveča večinoma produkciji ter promovira lastno glasbeno podlago. Tudi Big Poppa v prihodnosti napoveduje izid lastnega solo projekta. James skupino Stekli psi tvorijo Don Dula, Big Poppa in Deko, pravijo pa, da živijo hip hop life, »idejo njemi« in sličejo underground rap.

KWEEFPOSSUM

Kweefpossum sta Janis na kitari in Ivor na bobnih. Že en mesec »prizita« energični garažni rock.

Začetki benda sežejo v leto 2000. Takrat sta se Marko Borko (kitara) in Ivan Varga (bobni) pod vplivom glasbe, ki sta jo poslušala, odločila za skupno ustvarjanje glasbe. Bend, ki sta ga ustvarila, je doživel veliko sprememb vse do avgusta 2004. Takrat jima je priključil basist Vasja Golob. Tako je nastala skupina Y (why). Skupina igra instrumentalno glasbo, ki je odprta za vsakogar, ki je pripravljen sodelovati. Vanja Poljanec

Novo vodstvo KPŠ-ja

Miholiča zamenjal Štefanec

Za nove načrte se ni potrebno bati

V oktobru je vsem delovnim telesom Kluba prekmurskih študentov potekel mandat, zato je bil članom posredovan razpis za vložitev kandidatur in določen datum seje skupščine za izvedbo volitev. Konec oktobra je tako na seji skupščine dosedanji predsednik kluba Danijel Miholič podal poročilo o delovanju kluba v njegovem mandatu in minulo obdobje označil kot precej uspešno.

Izpolnjenih naj bi bilo kar nekaj novih projektov, tradicionalni pa imajo vse večjo težo med slovenskimi študenti. Miholič, ki je v delo vložil ogromno energije in volje, je pripomogel k večji prepoznavnosti kluba in temu, da bo le-ta v prihodnjem letu začel delovati v novih prostorih. To, da so vsi projekti potekali v skladu s statutom kluba, pa je potrdil tudi predstavnik nadzornega odbora.

Sledile so volitve in predstavitve kandidatov. Na seji je bil soglasno potrjen upravni odbor kluba. Z isto podporo je bila za podpredsednico izvoljena študentka prvega letnika medicine Nina Softič, za predsednika kluba pa edini kandidat Iztok Štefanec – devetnajstletni študent prava na Pravni fakulteti v Ljubljani, ki je že aktiven na mladinskem področju na lokalnem nivoju, deloval pa je tudi v dijaški organizaciji Slovenije. Mandat vseh delovnih teles traja dve leti.

Štefanec je zapisal, da se zaveda pomembne vloge kluba v svojem okolju, saj že vrsto let uspešno zastopa domače študente, jih povezuje s preostalimi ter skrbi za »dogajanje« na različnih področjih. Po njegovem mnenju sta dva izmed pomembnih prepoznavnih znakov delovanja kluba prireditvi Bujta repa in Prekmurska gibanica. »Potem je tu še študijska soba v murskosoboški knjižnici, borza sob in vrsta drugih projektov. Za uspešno delovanje kluba v zadnjih letih se moram zahvaliti dosedanjemu predsedniku Danijelu Miholiču, ki je s svojim trudom med drugim doprinesel k temu, da danes Klub prekmurskih študentov stoji pred zelo pomembno prelomnico.«

Priredila V. P., foto: V. P.

Iztok Štefanec, predsednik Klub prekmurskih študentov: »Že več let se klub spopada s prostorsko problematiko in praktično nima optimalnih pogojev za svoje delovanje. Kot je znano, je Klub prekmurskih študentov odigral pomembno vlogo pri dogovarjanju vseh mladinskih organizacij o pogojih, ki jih morajo izpolnjevati skupni mladinski prostori. Ti so bili nato vključeni v Razvojno strategijo na področju mladih 2005/2006. Novico, da je bil sklenjen dogovor z občino o novih prostorih v gradu, je klub pozdravil z navdušenjem, obenem pa se je znašel pred pomembnim mejnikom. V svoji kandidaturi sem poudaril, da to razumem predvsem kot priložnost, ki je ne smemo zamuditi in jo moramo dobro izkoristiti. To je čas, ko se moramo odločiti, kako naprej. Bolonjski proces trka na vrata in vse večji poudarek se daje tako formalnemu kot neformalnemu izobraževanju. Potrebno se je ozreti nazaj in obdržati dobre projekte, obenem pa v program vključiti nove, nove ideje, nov zagon. Gre za jezikovne tečaje za pridobitev certifikata o znanju tujega jezika, izobraževanja na področju sodobnega komuniciranja, participacije mladih in bolonjskega procesa, ugodnosti za študente, povezovanje in zastopanje prekmurskih študentov z delodajalci, spodbujanje mobilnosti s končnim ciljem pripeljati študente domov. To je le nekaj konkretnih utrinkov iz smeri, kamor želimo skupaj z ekipo v naslednjih dveh letih popeljati Klub prekmurskih študentov.«

Računalnik za soboške gimnazijce

Drugo mesto na natečaju Goethejevega inštituta

Računalnik na fotografiji so Gimnaziji Murska Sobota »priborili« dijaki šestih oddelkov, ki se učijo nemščine pri profesorici Marusji Uhernik. Goethejev inštitut iz Ljubljane je namreč že junija razpisal natečaj za promocijo učenja nemškega jezika, v katerega se je vključila večina slovenskih osnovnih in srednjih šol, na katerih se učijo nemščino.

Na natečaju z naslovom Zakaj se mladi učijo nemščine je bilo treba sodelo-

vati z določenim domiselnim izdelkom, ki naj bi med mladimi promoviral učenje tega, po mnenju inštituta zaradi angleščine že nekoliko zapostavljenega tujega jezika. Soboški dijaki so izdelali reklamni plakat v obliki osem metrov dolge kartonske verige, katero so popisali z razlogi v obliki verzov, ki spodbujajo mlade k učenju nemščine. Na ta način so lahko svoje mišljenje o tem jeziku izrazili vsi dijaki, ki so sodelovali pri izdelku.

S tem izdelkom so si na natečaju

prislužili drugo mesto in tako za nagrado prejeli računalnik, ki jim ga je pred kratkim predal direktor Goethejevega inštituta Abed Naumann. Kot sta povedali dijakinja Monika in Maja, ki sta prav tako sodelovali na natečaju, so nemščino z omenjenim plakatom želeli narediti predvsem zabavno. Obe namreč menita, da je ta jezik, kljub čedalje pogostejši uporabi angleščine med mladimi, še vedno zelo zanimiv, enostaven in primeren tudi za različne vrste izražanja ter jezik, ki je bil nekoč tudi zelo prisoten v tem prostoru.

Besedilo in foto: C. K.

Dijakinja Monika in Maja ter profesorica Marusja Uhernik pravijo, da jim bo računalnik v učilnici za nemščino v veliko pomoč.

Vaše pesmi

Modra srajca

Ko zjutraj zbujam se,
ob meni tvoja srajca je,
njo prižemam k prsim si,
z njo delim vse skrivnosti,
kot nekoč sva jih midva,
dokler mi te ni ukradla
moja nekoč prijateljica,
sedaj moja sovražnica.
Le srajca mi ostala je,
vse drugo pobrala je,
še spomine je popačila,
resnico je z lažjo prekrila,
da te je le dobila.
Solze moje srajca je sušila,
brez besed me je tešila,
zdaj edina mi je prijateljica,
ker modra srajca je ta,
edina stvar, ki me ne izda,
kot izdal si me ti,
zaradi njenih lažnivih oči.

Sonja

Odšel je

Sedim v naravi,
poslušam ptice,
tiste majhne,
ki pojejo tako lepo.
Čutim veter, ki pihlja,
vrača mi spomine,
ko sem bila srečna,
ko sem bila srečna,
ko sem bila srečna,
ko sem ga imela.
Vračajo se spomini nanj,
ki odšel je, kot veter
odpihlja, ne vrne se
veter pa spet pride.
Veter le pihlja.

T.

Vaša čustva

Želim si, da bi te srečala, da skupaj bi bila, se zvezdic dotaknila in skupaj sanjala. Vzel me boš v svoj objem, ljubezen boš čuval zame, želim si, želim, da skupaj bi bila, se zvezdic dotaknila in skupaj sanjala.

Jožica

Sodelujte z nami

Se v vašem predalu skriva pesem? Ste kdaj kaj napisali, pa bi radi vaše razmišljanje delili z drugimi? Ste se odlično zabavali, naredili kakšno dobro fotografijo, pa bi radi svoje spomine pokazali tudi nam?

Na Vestniku bomo veseli vsakega prispevka. Pošljete ga lahko na elektronski naslov vanja.poljanec@p-inf.si ali na naslov Vestnik, Arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota s pripisom »Na sceni«.

Ljutomerčani v Madridu

Zadnji teden v oktobru se je v Madridu v Španiji odvijal Model evropskega parlamenta mladih, ki so se ga udeležili gimnazijci iz sedemindvajsetih evropskih držav. Barve Slovenije so zastopali Mitja Rous, Miha Milič in Diana Vozlič z Gimnazije Franca Miklošiča Ljutomer ter Tanja Sok z Gimnazije Ormož in Katarina Lavrič z Gimnazije Jesenice. Delegati so razpravljali v različnih parlamentarnih odborih ter sodelovali na generalni skupščini, ki je potekala v zgradbi španskega parlamenta v Madridu, kjer je nastala tudi pričujoča fotografija. Uradni jezik zasedanja je bil angleški, delegacijo pa je spremljala mentorica Mojca Rižnar Nedeljko, profesorica Ljutomerske gimnazije.

Svet digitalnih tehnologij

USB Flash diski (2)

Zadnje čase takšne izdelke z dvema čipoma reklamirajo kot »dual channel«, ki berejo in pišejo na dva čipa hkrati v smislu sistema RAID 0 in tako obljublja višjo hitrost. Vsaka zahteva po pisanju ali branju se izvede v blokih velikosti 2112 zlogov. Pri diskih »dual channel« se vsak tak blok porazdeli med oba čipa. Prednost v hitrosti takšnih diskov je odvisna od tipa pomnilnika in kontrolnega čipa. Pogosto je tak disk lahko tudi do 2-krat hitrejši. Večina večjih in dražjih diskov, ki se reklamirajo s svojo hitrostjo, so običajno v izvedbi z dvema čipoma, čeravno tega posebej ne poudarjajo.

Skoraj vsi ti diski so zelo majhni in jih brez težav vtaknemo v žep. Zaradi tega je večja verjetnost, da ga izgubimo. V primeru, da so na disku zaupne ali kočljive informacije, je škoda lahko velika, če pridejo podatki v roke neželeni osebi. Večina diskov zato ponuja določeno stopnjo zaščite. Najbolj grob način je možnost zaščite dela diska s kodo. S pomočjo priloženih programov razdelimo disk na dva dela, od katerih je eden dostopen samo z vpisom kode. Nadgradnja tega je zakodiran zapis podatkov na poseben del diska. V tem primeru ni onemogočen le dostop, ampak je zakodirana tudi vsebina podatkov. Slaba stran je, da večina diskov izvaja to enkripcijo programsko, kar upočasni delovanje diska. Redki imajo te metode zapisane kar v svojo elektroniko. Težava je tudi s to programsko podporo zaščite. Kar je namenjeno za delovanje pod Windowsi, večinoma ne bo delovalo pod Linuxom ali Applom in obratno.

Pomembna lastnost je tudi datotečni sistem, ki ga podpira tak disk. Običajno so vsi formatirani na FAT16. Do 2 GB je to dovolj, kar je več, pa mora uporabljati FAT32 ali NTFS. Prednost FAT16 je njegova hitrost pri prenosu majhnih datotek. Pri večjih se ta prednost izniči. Pri sistemih NTFS ali FAT32 pod Windowsi XP imamo možnost vklopa posebnega pomnilnega delovanja diska Flash. To nam bo še precej izboljšalo hitrost prenosa majhnih datotek. Slaba stran pa je, da bomo morali vedno, preden disk odklopimo, klikniti na njegovo ikono in mu povedati, da želimo odklop. V nasprotnem primeru podatke lahko izgubimo.

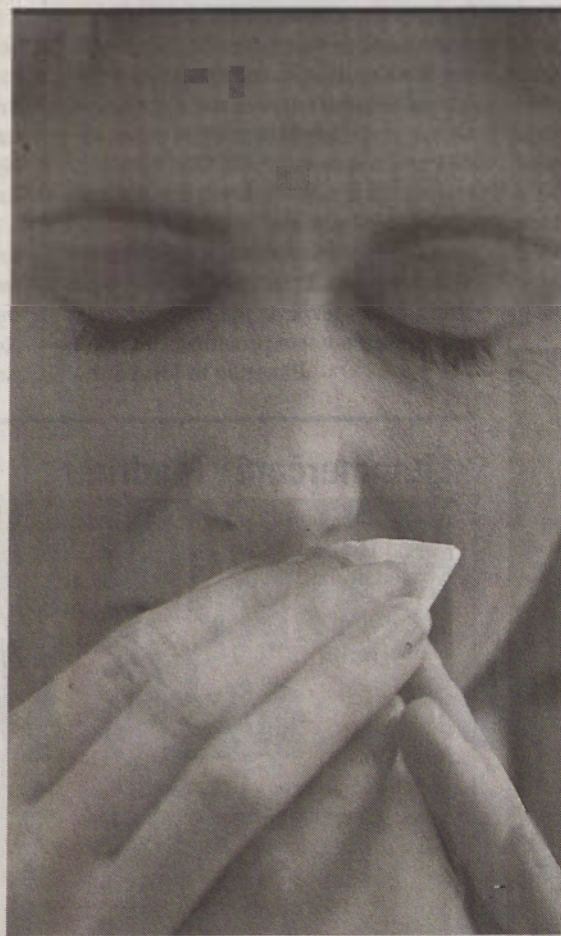
Hitrost diskov je zelo različna. Pri branju sega od 300 KB/s pri majhnih datotekah in do 30 MB/s pri velikih. Pri pisanju pa od 5 KB/s za majhne do 15 MB/s za velike datoteke. Kakovost pomnilnika in kontrolnega čipa prideta pri teh hitrostih precej do izraza. Med boljšimi so Lexar JumpDrive Lightning, Kingston DataTraveler Elite in diski Memina in OCZ. Ugoden je še Corsair Voyager in Crucial Gizmo. Če hočete majhne dimenzije, pa izberite PQI I-Stick in SanDisk Cruzer Micro.

Uporabnost in razširjenost diskov Flash je zdaj že očitna. Ker se med seboj precej razlikujejo, je dobro vedeti njihove dejanske zmogljivosti, da se lahko odločimo za najboljši nakup glede na naše potrebe.

Dr. Matej Gomboš

Spodbudimo naravne procese v koži

S pravo nego lahko po naravni poti spodbudimo produkcijo kolagena v koži, jo navlažimo in ji vrnemo izgubljeno maščobo. Pomanjkanje estrogena je krivo, da se koža tanjša, da tkivo izgublja prožnost in da se gube poglobljajo. S pravilno nego lahko proces staranja kože upočasimo. Kozmetika iz naravnih snovi je čedalje bolj priljubljena in učinkovita. Za zrelo kožo so na voljo kreme z izoflavoni iz soje, ki spodbujajo nastanek kolagena in koži lastne hialuronske kisline za ohranjanje vlage. Posledica je prožna koža. Učinek liftinga imajo kreme z dodatki rdečice detelje in izvlečki gobe šitake, ki pomagajo obnavljati kožo in jo gladijo. Kreme z vitaminom C pospešujejo mikrocirkulacijo, izboljšujejo prekrvitev kože in ji vračajo naravno barvo. Ker sončni žarki uničujejo vitamin C, izsušijo in gubajo kožo, so najprimernejše kreme z ustreznim zaščitnim faktorjem.

Ostanite aktivni

Ste se v mlajših letih navduševali nad športom, ste morda peli v pevskem zboru? Ne opustite aktivnosti zgolj zaradi družinskih in drugih obveznosti. Če se naloge pošteno razdelijo med vse člane, si boste lahko vzeli vsaj en večer v tednu zase in za tisto dejavnost, ki vam je močno pri srcu.

POMURSKKE LEKARNE

www.pomurske-lekarne.si

razkrivajo zdravilne skrivnosti

Sladkorni bolnik in glivice

Glivične okužbe stopal ponavadi ne predstavljajo resne grožnje zdravju posameznika, če pa gre za bolnika s sladkorno boleznijo, pa lahko predstavlja onihomikoza (glivična okužba nohtov) oz. tinea pedis (glivična okužba stopal z dermatofiti) za bolnika resno nevarnost. Glivična okužba stopal je lahko pri takem bolniku eden od dejavnikov, ki v skrajnem primeru lahko privedejo, če pride do sistemske okužbe, do amputacije okončine in prezgodnje smrti.

Kako prepoznamo glivično okužbo stopal?

Tinea pedis se navadno začne v medprstnih prostorih z blagim luščenjem brez subjektivnih težav, zato jo veliko bolnikov spregleda. Lahko se pridruži eritem (rdečina) povrhnjice z rosečim vnetjem in maceracijo (zmehčanjem) kože ter bolečimi ragadami (razpokami).

Okužbe nohtov se največkrat začnejo na prostem delu nohta, v obliki belkaste lise in odstopom nohta od podlage. Okužba se počasi razširi po celotnem nohtu. Le ta se odebeli, postaja vse bolj krhek in lomljiv.

Zakaj so sladkorni bolniki v večji nevarnosti?

Raziskave so pokazale, da je tveganje za pojav onihomikoze pri bolnikih s sladkorno boleznijo 2 do 4-krat večje kot pri osebah brez sladkorne bolezni. Ugotavljajo, da naj bi imela onihomikoza nohtov nog kar tretjina bolnikov s sladkorno boleznijo. Razlog večje dovzetnosti za glivično okužbo kože pri bolnikih s sladkorno bole-

nijo gre iskati v značilnostih bolezni: imunska pomanjkljivost, občasno povišana koncentracija glukoze v krvi ter boleznijo perifernega ožilja (angiopatija) in živčevja (nevropatija).

Nevarnost za sladkornega bolnika je, ker je lahko primarna glivična okužba stopala oz. nohtov nog vstopno mesto za sekundarno bakterijsko okužbo. Odebeljeni nohti lahko tudi neposredno poškodujejo kožo podnohtja ali sosednih prstov nog in povzročijo erozijo povrhnjice. Zaradi možnosti pridruženih vnetnih sprememb ali razjed na koži pogosto ne čutijo in jih spregledajo. Če je nastalo stanje prepozno odkrito, lahko pripelje v skrajnem primeru celo do amputacije okončine.

Tinea pedis

Kako preprečimo zaplete?

Sladkorna bolezen že sama po sebi, in ne samo ob glivični okužbi, ogroža bolnikova stopala. Zaradi okvare živčevja in žilja začno bolniki počasi izgubljati

občutek v prstih, stopalih in nazadnje po vseh nogah. Zato je pomembno, da se bolniki držijo naslednjih navodil ter se tako izognejo morebitnim zapletom. - Stopala naj bodo vedno čista in suha.

Noge si umivajte vsak dan. S pomočjo mehke, čiste brisače si jih dobro obrišite, posebej med prsti. Uporabljajte lahko tudi kreme za noge oz. posip, da ostane koža suha in čista. Nohte oblikujte tako, da bodo segali do konca prstov.

- Redno pregledujte stopala.

Svetujemo pregled vsak dan po kopeli oz. prhanju ali preden obujete nogavice. Pri tem bodite posebej pozorni na rane (žulji, vreznine, otiščanci ali razpoke med prsti) in spremembe v barvi kože (modrikasta, pordela ali belkasta mesta).

- Uporabljajte kakovostne nogavice in čevlje.

Čevlji naj bodo predvsem udobni, nikakor ne smejo biti pretesni ali preveliki oz. s previsokimi petami. Pred obuvanjem se prepričajte, da v čevljih ni ničesar ter da se nogavice gladko prilegajo stopalom (ne smejo imeti nobenih gubic ali luknjic). Nogavice zamenjajte vsaj enkrat dnevno. Najboljše so bombažne ali volnene.

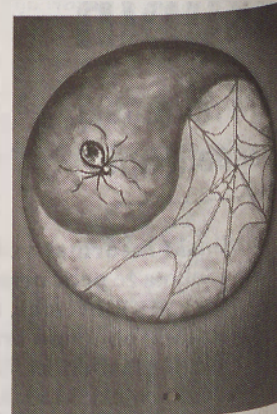
Zdravljenje

Glivično okužbo stopal in okužbo nohtov v začetnem stadiju lahko uspešno pozdravimo z lokalnimi antimikotiki. Ob tem velja upoštevati priporočilo, da mora zdravljenje trajati dovolj dolgo - v primeru tinee pedis vsaj šest tednov, po potrebi tudi dlje. V primeru onihomikoze, kadar je prizadetih več nohtov oz. kadar okužba zajema večji del nohtne površine, pa se zdravnik odloči za sistemsko zdravljenje s tabletami oz. kapsulami.

Pri bolnikih s sladkorno boleznijo je t. i. diabetično stopalo eden od pomembnih dejavnikov, ki vpliva na kakovost in navsezadnje celo na dolžino življenja, zato je pomembno, da se držite nasvetov zdravnika in farmacevta. Ker so lahko glivice eden od sprožiteljcev teh težav, je pomembno, da se izognemo okužbi. V skupnih umivalnicah, zdraviliščih ali športnih objektih poskrbite, da boste hodili v natikačih, po prhanju pa si obvezno dobro obrišite noge in medprstne prostore. Če boste ob tem še upoštevali nasvete glede higiene nog, se bo verjetnost pojava glivične okužbe pomembno zmanjšala. Še vedno namreč velja bolje preprečevati kot zdraviti.

Bojan Madjar, mag. farm.

V čem je naša razlika

Že v otroškem vrtcu doživimo prvo veliko odkritje: fantki se zelo razlikujejo od deklic. Veliko pozneje poznamo na našo otroško ugotovitev, in ko se zaljubimo, smo prepričani, da naš ljubljani ali ljubljena razmišlja in občuti enako kot mi. Kasneje pridemo do drugega odkritja: odraslega odkritja: niti malo ne razumemo drugega! Dva različna svetova - moški in ženska občutita in razmišljata različno, hkrati se privlačita in odbijata drug od drugega. Moški in ženske se med seboj razlikujejo ne samo psihološko, ampak tudi fiziološko.

Znanstvene raziskave so pokazale, da je ženski sluh bolj razvit kot pri moških in ugoden na sprejemanje visokih tona, vendar moški lažje zaznajo ločilo, od kod prihaja zvok. Ženski možgani so obdarjeni z možnostjo, klasificirati zvok in sklepati o vsakem posamezniku. Zato se ženske lahko istočasno pogovarjajo s prijateljico in spremljajo pogovor ljudi, ki so blizu njih.

Ob rojstvu so deklice občutljivejše za dotik, a občutijo tudi bolečino pri dotiku kože pri ženski je desetinoma večja kot pri moškem.

Ženska v treh sekundah pri srečanju z moškim lahko zazna stanje njegovega imunskega sistema, to pomeni, da njen nos določi prisotnost feromonov (spolnih hormonov) in po sebi moški vonj. Moški pa ničesar ne zazna, razen vonja njenega parfuma.

Ženske s pogledom na moške obseg 45° z vseh strani - moški pa le 15°. Moški je vid kot v predoru, ženska pa kot v svetlobi. Ženske razločno in jasno vidijo to, kar je pred njimi.

Molčečnost moških je pri ženski noma naravna. Cilj ženske pri pogovoru je sam pogovor, cilj moškega pa je rešitev problema. Prazno bledet žensk moški sprejemajo kot trpinčenje.

Stopnja umske nadarjenosti je pri ženskah tri odstotke višja kot pri moških, čeprav moški možgani vsebujejo povprečno štiri mio. več možganskih celic. Od 15 do 20 odstotkov moških ima feminizirane možgane, 10 odstotkov žensk pa - moški način razmišljanja.

Andrej Klemenčič

Nežnost vsakdanja

Morda je to otroški politični dohro jutro - otroci želijo po televizorju prikazati željo po telesni stiki, morda vas partner ne privije k sebi in objame, preden se poslovita. Vsaka oblika telesnega dotika ljubljenih oseb ali s ka s kožo prija in je nujna za izločanje hormonov sreče.

Združenje potrošnikov

Pomurja svetuje

Zamenjava oken in vrat

Po elektronski pošti smo prejeli naslednje vprašanje potrošnika. Ta je v svoji hiši zamenjal stara okna in vrata in pravi, da je prišlo pri montaži do večjega števila poškodb, nekatera vgrajena okna pa so tudi premajhna, balkonska vrata pa previsoko oz. nepravilno vgrajena. Pravi, da po vseh neprijetnih izkušnjah že skoraj verja, da bi on kot kupec moral biti večji strokovnjak kot izvajalec. Sprašuje nas, kako je z odpravo napak in kakšno odškodnino lahko zahteva za omenjene napake oz. povzročeno škodo. Na del svetujemo, da podjetju poda pisno izjavo (pošlje s povratnico) z opisom vseh napak ter zahtevo za odpravo napak. Prav tako naj zahteva odškodnino oz. znižanje kupnine za napake, za katere se je odločil, da ne bo dovolil ponovnega posega, kot so npr. premajhna okna, zakriti in lakirani okvirji oz. za vse tisto, kar ni skladno v skladu s pravili stroke. Če do sporazumnega dogovora ne bi prišlo, si lahko naročnik pridobi mnenje sodnega izvedenca in cenilca ter vloži točko ter na podlagi mnenja uveljavi svoje zahteve. Obratovalni čas pisarne v M. Soboti: telefonsko svetovanje v ponedeljek, torek, sredo in četrtek od 9. do 14. ure, osebno svetovanje v ponedeljek in sredo od 9. do 14. ure, v petek osebno svetovanje po predhodnem naročilu. Tel.: (02) 534 93 90, faks: (02) 534 93 91, Trg zmage 1, p. p. 207, 9101 M. Sobota.

Andrej Cimer, predsednik ZPP

Dihajte zavestno

Vzemite si dve minuti časa in se posvetite dihanju. Počasi in globoko vdihnite skozi nos in izdihnite skozi usta. Predstavlja se, da z vdihom črpate energijo, z izdihom pa spravite iz telesa vse negativno. Naučite se zavestno dihati, kot uči joga – že po nekaj dneh boste začutili, da vam dobro dene in vas pomirja.

Ponudite ljudem tolažbo in podporo

Le malo stvari na tem svetu je vrednih več, kot je pozitivna spodbuda. Nasmeh. Besede optimizma in upanja.

Uspelo ti bo, kadar je življenje težko.

Richard M. Devos

Leto 1992 je španskim navijačem na olimpijskih igrah v Barceloni postreglo s številnimi čudovitimi trenutki. Posebej je izstopal atletski dogodek, ki ga je v knjigi 12 preprostih skrivnosti do sreče Glenn van Ekeren opisal in katerega vam želim predstaviti, saj je zares poseben.

Britanec Derek Redmond je sanjal o tem, da bi osvojil zlato medaljo v teku na 400 metrov. Uresničitev sanj je bil blizu, ko je strel startne pištole naznanil začetek polfinalnega teka. Redmond je tekel odlično, in ko je pretekel zadnji zavoj in se pognal proti ciljni črti, se mu je zgodila nesreča. Po tem ko je v zadnjem delu noge začutil ostro bolečino, saj si je pretrgal desno kito, je padel na tla.

To je opazila ekipa prve pomoči in se mu je približevala. Derek Redmond se je s težavo postavil na noge in s skakanjem po eni nogi skušal priti v cilj. Ko je dosegel ciljno ravnino, se je mimo varnostnikov prebil moški in ga objel. To je bil Jim, njegov oče, ki mu je skušal dopovedati, da mu tega ni treba storiti, pa mu je sin odgovoril, da mora. Oče pa mu je dejal, da če je tako, bosta tekmo dokončala skupaj.

Tekmo sta navkljub boju z varnostniki dokončala. Naenkrat so množice ljudi osupnile, vstale in vzklikale, nato pa so tudi njih premagale solze. Bil je dramatičen prizor. Čeprav Derek Redmond ni uspelo dobiti zlate medalje, si je vsa Barcelona zapomnila očeta, ki je zapustil množico in s sinom delil njegovo bolečino.

Glenn van Ekeren pravi takole: »Na svetu ni človeka, ki nikdar ni občutil razočaranja ob neizpolnjenih pričakovanjih. Stvari se ne razpletajo vedno tako, kot smo si zamislili, ko smo se odpravili na pot do naših sanj. Nepričakovane ovire, ne-

načrtovani dogodki ali val zapletov, ki jih ne moremo nadzorovati, nam lahko prekrizajo naše načrte. Neverjetno je, kako hitro se lahko naši upi razblinijo, ostanejo pa nam bolečina neuspeha, zadrege in razočaranja.

Ko doživljamo neuspeh, nam je spodbuda vredna več kot obilica pohvale ob uspehu. Orison Sweet Marden pravi: »Na svetu ni boljšega zdravila od upanja in ni boljše spodbude ali močnejšega krepiča od pričakovanja boljšega jutrišnjega dne.« Vsak od nas lahko razdaja upanje, ki bo pomagalo nekemu skozi težave sedanosti in ga popeljalo naproti stvarim, ki ga čakajo v prihodnosti.

Vsakemu od nas lahko v življenju hitro zmanjka zagona. Če imamo ozaveščeno to dejstvo, bomo lahko bolje razumeli občutke ljudi, kadar jim razočaranje uniči njihove sanje. To so trenutki, ko človek potrebuje nekoga, ki ga ima tako rad, da mu bo priskočil na pomoč. Ljudem moramo pokazati, da se lahko zanesemo na nas, da ste jim lahko v oporo in jim pomagata preboleti njihovo bolečino. Kot pravi Glenn van Ekeren, vam morda ne bo uspelo doseči nivoja uspeha, proti kateremu so stremeli, toda nikoli ne boste pozabili osebe, ki vam je pomagala, da ste se spet lahko postavili na noge.

Najslabši del uspeha nastopi takrat, ko začnete iskati nekoga, ki bi vam ga privoščil in se z vami veselil.

Bette Midler

Mag. Simona Šarotar Žizek

Besede mode

Na praznovanja

Praznovanja se približujejo z veliko hitrostjo. Nekatera poslovna ali družinska povabila se že tiskajo, pišejo ali pošiljajo na milijon in en način. Če hočemo narediti zares dober vtis, bodimo pripravljeni. Z malo črno oblekico v omari lahko še vedno sanjarimo. Če slednja še ni dobila prave prilike, jo kombinirajmo drugače. Omislino si torbico, ki s svojo obliko prevzame polovico pogledov; preostali pogledi naj se spočijejo ob naši spokojnosti in dobrem počutju.

Torbica z okvirjem

Gre za številko ena v naši posodobljeni garderobi. Njena aktualnost ima korenine v zgodovini, njena oblika se je boljšala v času *art decoja* nekje med letoma 1925 in 1940. Dobro se je morda spomnimo iz filmov in knjig, vendar je meni najdražja v spominu torbica moje babice. Imela je dve ali tri torbice z okvirjem verjetno dobrih 30 let. Današnja filozofija mode bi ona težko doumela. Časi potreb in funkcije stvari v pravem pomenu besede so se zares spremenili. Vendar se je nova, nam dragocena torbica nosila takrat in danes z istim ponosom.

Torbica z bleščicami

Najbolj nore zabave zahtevajo tudi od nas nekoliko več izvirnosti. Pravi videz je tisti, ki povsem preseneča. Tako prijatelje kot poslovne partnerje, ki nas poznajo že dolgo, presenetimo z drugačnim pristopom.

Torbica, ki je nikoli ne bi kombinirali, a nam je že od nekdaj popolnoma všeč, je pravi odgovor na vprašanje *katera je prava*. Bleščice so lahko raznobarvne, v zlatih, srebrnih in bronastih odtenkih pa seveda delujejo nadvse elegantno.

Torbica s trakovi

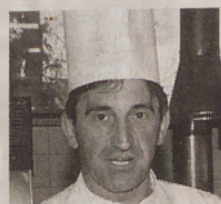
Trakovi svobodno plapolajo in taka je morda tudi naša izpoved. Svoje počutje dajmo na prvo mesto, vendar imejmo v mislih tudi to, kako ga izboljšati – samim sebi in s tem tudi drugim.

Če gremo na praznovanje sami, se lahko oblečemo slovesno, a dopolnimo z detajli, ki izdajajo naše pravo počutje. Podobno je, če so v naši družbi prijatelji in prijateljice. Za dober sprejem v družbi s svojim partnerjem pa se potrudite tako, da bodo videli, da *prihajata iz iste kopalnice*.

Tatjana Kalamar Morales

Z našega štedilnika

Janez Gjergjek, kuharja
Ljuba Radin

Pikantna tunina na opečenih kruhkih

300 g tunine v olju, 2 drobni čebuli, pol stroka česna, 4 žlice belega vina, 15 g kaper, 15 g paradižnikove paste, 4 liste bazilike, 1 dl olivnega olja, sok pol limone, 8 listov pehtrana, timijan, 1 žlica sesekljane peteršilja, 2 cl konjaka, 2 kapljici čilijeve omake, 8 rezin francoskega kruha, olivno olje za opečenje kruha. Tunino stresemo v primerno posodo in z vilicami rahlo zdrobimo. Čebulo in česen olupimo ter na drobno narežemo. Zelišča operemo in jih na drobno sesekljamo. V sestavine med seboj premešamo. Začinimo s soljo in čilijevo omako ter pustimo približno 10 minut, da se prepojijo. V ponvi segreemo olivno olje in rezine belega kruha na obeh straneh opečemo. Pikantno tunino porazdelimo na kruhke, zložimo na servirni krožnik in okrasimo z žlički bazilike.

Smetanova juha s koruzo in grahom

250 g mešanega mletega mesa, 2 čebuli, 2 žlici olja, sol, poper, 1 žlička mlete sladke paprike, strok česna, 1 rdeča in zelena sveža paprika, 3 paradižniki, malo bazilike, origan, timijan, lovorjev list, 1 l goveje juhe, 200 g koruze, 100 g graha, 3 žlice sladke smetane. Čebulo olupimo in narežemo na drobne kocke, korenje olupimo in ga na drobno sesekljamo. Papriko operemo, razpolovimo, očistimo in narežemo na tanke trakove. Paradižnik olupimo, odstranimo semenje in narežemo na kocke. V loncu segrejemo olje in narahlo prepražimo čebulo. Dodamo korenje, začnimo s soljo, poprom in česnom ter vse skupaj prepražimo. Nato dodamo na-

rezano papriko, prepražimo ter začinimo z origanom, baziliko, timijanom, lovorjevim listom in mleto papriko ter zalijemo z govejo juho. Dodamo paradižnikove kocke, koruzo in grah ter kuhamo približno 10 minut. Rumenjak zmešamo še s sladko smetano, po potrebi začinimo še s soljo in poprom. Juho odstavimo in povežemo z rumenjakovo zmesjo. Preden juho ponudimo, jo potresemo s sesekljanim peteršiljem ali drobnjakom.

Puranji zvitki s špinačo in sirom

600 g puranjih prsi, 200 g špinače, 100 g sira gauda ali trapist, 4 žlice olja, 20 g masla, sol, poper, limonin sok, pol čebule, 1 strok česna, 30 g moke, 0,5 dl belega vina

Zrezke narahlo preko folije potolčemo ter jih solimo, popramo in pokapljamo z limoninim sokom. Očiščeno špinačo na hitro prevremo, odcedimo in splaknemo s hladno vodo ter narežemo. Na ogretem maslu narahlo popražimo sesekljano čebulo in dodamo špinačo, sesekljan česen, sol in poper. Vse skupaj premešamo in ohladimo.

Na vsak zrezek položimo pripravljeno špinačo in rezine sira. Zrezke zavijemo in spnemo z zobčiči, pomokamo ter pečemo na vročem olju približno 8 minut. Med pečenjem jih obračamo. Na koncu dodamo malo vode ali jušne osnove, vino in jih prevremo. Gotove zvitke položimo na ogrete krožnike in prelujemo z vročo omako.

Ocvrt zeliščni krompir v parmezanovem testu

700 g mokastega krompirja, sol, poper, nariban muškatni orešček, moka za pavaljanje, 2 jajci, 50 g belih drobtin, 40 g naribanega parmezana, šopek timijana, majaron, peteršilj, malo kaper (lahko uporabimo tudi suha zelišča) in oljčno olje za cvrenje

Krompir olupimo in skuhamo. Ohlajen krompir narežemo na približno 1 cm debele rezine. Zelišča operemo, osušimo in na drobno sesekljamo. Jajca gladko razžvrkljamo. Drobtine pomešamo s parmezanom in sesekljanimi zelišči. Krompirjeve rezine

začinimo s soljo, poprom in muškatnim oreščkom, nato jih z obeh strani povaljamo v moki, pomočimo v stepena jajca in na koncu še povaljamo v zmesi z drobtinami. Panirane krompirjeve rezine z obeh strani ocvremo in odcedimo na papirnatem prtiču ter tople ponudimo k puranjam zvitkom.

Rdeč radič s šalotko

4 glavice radiča, 2 šalotki, 30 g masla, 2 žlici vinskega kisa, 2 dl sladke smetane, sol, poper. Radič očistimo, tako da popolnoma odstranimo spodnji konec, operemo, odcedimo in narežemo na tanke trakove. Šalotko sesekljamo in v kozici na maslu prepražimo. Dodamo radič, nekoliko povečamo temperaturo in vse skupaj med mešanjem s kuhalično nekaj minut pražimo. Radič oškropimo s kisom in med stalnim mešanjem pustimo, da kis popolnoma izpari. Nato solimo, rahlo popramo, prilijemo sladko smetano in premešamo. Kozico pokrijemo in jed rahlo dušimo približno 4 minute. Gotovo jed ponudimo kot prilogo k puranjam zvitkom.

Marelična čožana s pistacijami

300 g marelic brez koščic, 2,5 dl sladke smetane, 2 beljaka, 40 g sladkorja, 3 listi želatine, 0,1 dl mareličnega žganja, 50 g pistacijevih semen

Marelice narežemo na koščke, pokapljamo z mareličnim žganjem, posladkamo in pustimo približno 2 uri v marinadi. Želatino namočimo v hladni vodi. Pistacijeva semena drobno nasekljamo, smetano pa rahlo stepemo. Oba beljaka stepemo v trd sneg. S paličnim mešalnikom naredimo iz mariniranih marelic pire, ki ga zmešamo s snegom in stepeno smetano. V maso vmešamo tudi polovico pistacijevih semen. Želatino ožmemo in raztopimo nad vročo vodno kopeljo, nato pa jo počasi vmešamo v marelično maso.

Pripravljen čožano napolnimo v ohlajene desertne kozarce ali skodelice in postavimo za 1 uro v hladilnik. Preden jo ponudimo, jo potresemo s preostalimi nasekljanimi pistacijevimi semeni in dekoriramo z listom melise.

Poslovna oblačila moških

V poslovnem svetu igrajo pomembno vlogo tudi zunanji videz in oblačila. Kako mora biti formalno oblečen poslovni moški? Poslovna formalnost moške obleke je tradicionalno obarvana temno modro, sivo ali črno. Izbira kravate kaže na njegovo osebnost. Poslovni svet pričakuje temnejše barve z diskretnim vzorcem.

Višje gremo po hierarhični lestvici, bolj so čevlji klasični, z vezalkami, visoko loščeni in so običajno črne barve. Podplat naj bo tanek in usnjen.

Barva moških nogavic (dokolenk) naj bo črna brez vzorca ali najmanj en odtенок temnejša od barve hlač. Pomembna je dolžina, saj se pri sedenju in pokrčenih nogi ne sme videti koža na nogi.

Zanimive so tudi razlage o moških modnih dodatkih. Zapestna ura naj bo na roki pomembnega uspešnega poslovnega moškega klasična, tanka s številčnico, v visokem cenovnem razredu. Tudi pisalo je modni dodatek in prav je, da je skrbno izbrano.

Najstniki posnemajo zvezdnike

Raziskava, ki so jo nedavno naredili na severu Italije, je pokazala, da najstniki pogosto začnjo kadi, ker posnemajo priljubljene igralce, pevce in druge zvezdnike. V raziskavi je sodelovalo več kot 500 najstnikov, starih od 13 do 17 let. Približno dvajset odstotkov je bilo kadilcev, najpogostejše starih od 16 do 17 let. Prav tako so italijanski raziskovalci ugotovili, da se mladi po zvezdnikih zgledujejo tudi po obnašanju, pri prehranjevanju in ukvarjanju s telesnimi dejavnostmi. Italijani opozarjajo, da ta zgled žal ne pripomore k bolj zdravemu in aktivnemu načinu življenja najstnikov, prej nasprotno.

Obiskali smo podjetniško družino Cuk v Lendavi

Poleg hiše cvetja še hiša vina

V podjetniški družini Irene in Ludvika Cuka iz Lendave se je letos začelo novo poglavje v njihovem dolgoletnem poslovanju. Po domala 23-letnem delovanju v cvetličarsko-vrtnarski dejavnosti je spomladi pričela obratovati še kmetija z nastanitvijo.

Za celotni projekt, ki je bil zasnovan in tudi uresničen v Lendavskih Goricah, na najvišji točki Lendave (328 metrov nadmorske višine), so bila leta 2002 pridobljena sredstva iz programa Sapard, namenjena za kmetijsko naložbo – izgradnjo dveh apartmajskih hišic. Po nakupu zemljišča so v naslednjem letu pričeli z gradnjo. Zasadili so tudi vinsko trto. Hiša vina, kot se imenuje Cukova nastanitvena kmetija, je bila zgrajena v lastni režiji, poslovanje pa je v rokah prvega otroka zakoncev Cuk, 24-letnega podjetnika Petra. Ob našem obisku nam je povedal: »Dela imamo na pretek, saj so našo domačijo že odkrili številni domači in tuji turisti. Poslušamo le ob koncu tedna, ko se k nam zgrnejo obiskovalci iz vseh predelov Slovenije.« Po Petrovih besedah so se nad pokrajino in prekmurskimi kulinaricnimi dobrotami navdušili zlasti Go-

Vodja obratovalnice v Hiši vina je Peter, najstarejši otrok zakoncev Cuk iz Lendave.

renjci. Sicer pa so njihovi gostje največkrat Nemci in Avstrijci, v manjšini Hrvati in Madžari. Gostinski obrat ponuja zaradi specifičnosti le hladne domače narezke in pristno vino lastne proizvodnje. Na štirih hektarjih vi-

nogradov pridelajo kakovostno zvrst vina, ki ga ponujajo v različnih oblikah – najpogostejše kot pokušnje v lastnih kletnih prostorih. Njihova hišna specialiteta je vino (rdeče) Hadikova kri, za ljubitelje brezalkoholnih pijač pa sta na voljo domača jabolčni in grozdni sok.

Samostojna podjetnica Irena Cuk seveda še zmeraj največ stavi na svojo osnovno vrtnarsko-cvetličarsko obrt, ki jo s šestimi zaposlenimi delavkami opravlja

v dveh lendavskih obratovalnicah – v Mlinski in Glavni ulici. Nosilka obrti pravi, da je nenehno angažirana pri pestrem delu z vrtninami in cvetjem. Ob koncu tedna in dnevih pred prazniki se njeni delavski ekipe pridružita tudi mož Ludvik in hči Eva. Za dosežke na podjetniškem področju je Irena Cuk ob 35-letnici organiziranega obrtniškega delovanja v Lendavi prejela posebno priznanje.

Besedilo foto: Niko Šoštarič

Ob lenarškem občinskem prazniku odprli prizidek k šoli

Z roko v roki močnejši

Častni občan Lenarta je mariborski škof dr. Franc Kramberger

Minuli petek so pri Lenartu pri tamkajšnji osnovni šoli pripravili slovesno otvoritev prizidka šole za oddelke s prilagojenim programom. Slovesnost so združili s praznovanjem lenarškega občinskega praznika.

Ravnatelj OŠ Lenart Marjan Zadravec je ob tem pomembnem dogodku v 35-letnem delovanju oddelkov s prilagojenim programom med drugim povedal, da bodo nove in sodobno opremljene učilnice, široki hodniki, prostorna garderoba in dvigalo za gibalne učence garancija in obljuba, da bo delo še kakovostnejše, se bo usmerjeno v integracije z redno osnovno šolo. Še zavestneje in poglobljeneje bodo nadaljevali pot v duhu njihovega načela, ki pravi: smo z roko v roki močnejši, čeprav smo na določenih področjih različni, drugačni. Prav drugačnost na OŠ Lenart vidijo kot priložnost in jo v pozitivnem smislu izkoristijo, da združeni zmorejo več. To so dokazovale številne generacije učencev in učiteljev ter staršev, ki so v danih trenutkih v preteklosti odlično opravile svoje nalogo. Zahvalil se je ministrstvu za šolstvo in šport ter občini Lenart za podporo pri gradnji in dokončanju prizidka OPP.

Na slovesnosti pred številnimi gosti in občinstvom so bila podeljena tudi letošnja občinska priznanja. Najvišje priznanje – častnega občana občine Lenart – je prejel iz rok župana mag. Ivana Vogrina lenarški rojak in danes mariborski škof dr. Franc Kramberger. Srebrni grb občine Lenart je prejela Kmetijska zadruga Lenart ob svoji 60-letnici uspešnega delovanja, bronasti grb dolgoletni sosenbenik, pevovodja in kulturni ustvarjalec Alojz Peserl od Sv. Trojice.

Praznovanje ob občinskem prazniku so Lenarčani sklenili s deljskim farnim žegnanjem v čast sv. Lenarta. Škof dr. Franc Kramberger pa je ob tej priložnosti daroval tudi zahvalno maso ob svoji 25-letnici škofovskega poslanstva.

Franc Bratkovič

Pristna Sobočanka

Leta teko, prehitro se obrne čas. Ko leta šteješ, kot da te je nekoč strah, da gre vse prehitro. Če pa primerjaš čas nazaj, spoznaš, da je vsako obdobje drugačno.

Vedno sem bila obkrožena z ljudmi, že zaradi poklica, pa tudi zato, ker sem v mnogih ljudeh videla mnogo dobrega. Če je kdaj prišlo razočaranje, je pač tako, da odpustiš že, a pozabiš nikoli.

Sedaj, ko sem v tretjem življenjskem obdobju, delam in se družim z ljudmi, ki so odprti, iskreni, ki imajo čas tudi za dobro besedo. V tem obdobju sem spoznala čudovito osebo, ki za sebe trdi, da je pristna Sobočanka. Najine življenjske poti so si v mnogočem podobne. Postala je moje vodilo, moja tolažba, njej lahko zaupam vse, ker vem, da me posluša in o marsičem svetuje. Ob tem se mi zdi, da sem zelo bogata. Čeprav pravi: »Ne poznam poti, / po katerih si hodila, / ne kam usmerjena / bila je tvoja pot.«

Vem pa, da bo poznala pot, po kateri bom hodila naprej. Njene bogate misli o življenju, v katerih ni nikoli ničesar obtožujočega, so kot učbenik, v katerem spoznaš življenje z vseh strani. Pravi: »Saj življenje malokomu prizanesi, / zlahka pahne ga na tla, / da sam ob tem se pobereš in ustaneš, / svoje čare prav gotovo ima.«

Vedno najde besede, ki jih ravno takrat potrebuješ. V tebi išče vse tiste dobre drobne lastnosti, ki se tebi morda zdijo nepomembne. Takrat se zamisliš in si rečeš – res je tako. Človek potrebuje takšno prijateljico, ki iz zrka dobrote naredi klas, ki kljub viharjem stoji pokonci, le zamaje se sem in tja. Saj pravi: »Sama veš, kaj vse ti je uspelo, / ker našla v sebi si dovolj moči, / to delila srčno z mnogimi si pošteno.«

Sedaj vem, kaj vse mi je uspelo, to pa zato, ker sem imela dovolj moči. Kar je dobrega, sem rada delila z drugimi, tako kot mi je pristna Sobočanka zapisala – res sem delala srčno in pošteno.

O svojem kraju ve povedati mnogo, njemu je namenila mnogo svojih misli. Spomin ji rad seže daleč v preteklost. Spominja se neseštih dogodkov. Rada ima svoj kraj, njegove ljudi, zato je pristna Sobočanka. Njena največja odlika pa je skromnost, zato o njej samo moje besede in naj ostane taka, kot je. Saj pravi: »Včasih se zazdi, / da daleč nekeje / tudi zame zvezda žari...«

P. S.: Pristna Sobočanka ne želi biti imenovana, ampak ostati skromna kot vedno.

Elizabeta Rožman - Ruža

Sveti Jurij ob Ščavnici

V vrtcu Sveti Jurij ob Ščavnici se zavedajo, da je malčkom že takoj treba »vsaditi« čim več koristnih nasvetov in navad, zato v skupini »Pika-poionica«, kjer delata vzgojiteljici Vera Mihalič in Irena Domanjko, v tekočem šolskem letu nadaljujejo s projektom oziroma koraki, ki jih bodo pripeljali do naziva ekovrtec. Tako potekajo različne dejavnosti, kot so zbiranje odpadkov (ločevanje – baterije, papir, biološki odpadki, steklenice, tetrapak, uporabni izdelki), urejenost vrtca (znotraj in zunaj), ekodnevi (čiščenje, urejanje gredic, gojenje rož ...), spoznavanje ekovrednot (starejši pozitivne vrednote prenašajo na mlajše z dejanji, vzgledi, posnemanjem ...), medsebojni odnosi (komunikacija, pomoč, pozdravljanje, vljudnostni izrazi, obzirnost ...), pravičen način prehranjevanja in zdrava hrana (priprava namazov, sadnih solat, zelenjavnih solat in napitkov). Posebej zanimivo je izdelovanje izdelkov iz odpadnega materiala, steklenih okrasnih predmetov idr. Posebno skrb namenjajo ureditvi prostorov in okolici vrtca.

O. B.

Noršinci pri Murski Soboti bogatejši za nov gasilsko-vaški muzej

Stoji na geografski točki središča Pomurja

V zadnjih letih je vas Noršinci pri Murski Soboti vse bolj urejena in postaja modernnejše naselje blizu mestnega središča. Čeprav spada v občino Moravske Toplice, so krajani še kako vezani na mesto Murska Sobota. Tipična panonska vas bo počasi le spomin. Kraj ima 84 hiš, kjer živi 322 prebivalcev.

S kmetijstvom se ukvarja slaba polovica gospodinjstev. Kmetije so srednje in majhne. Ne gre pa prezreti intenzivnega vrtnarstva in poljedelstva. Kot posebnost je treba omeniti ekološko pridelavo hrane. V Noršincih je dokaj dejavno tudi prostovoljno gasilsko društvo, ki letos praznuje 80 let obstoja in delovanja. Na gasilski dom, ki s svojo urejeno okolico spada med najlepše v Prekmurju, so marljivi gasilci in prebivalci Noršincev še posebno ponosni.

Zadnji večji projekt na gasilskem področju je nov gasilski muzej, kjer je shranjena skromna gasilska zbirka, ki deloma vključuje tudi narodno blago. Za zbirko so se odločili zato, da zanamcem ohranijo del tistega, kar so njihovi predniki uporabljali ob požarih in drugih nesrečah, in del tistega, kar je bilo potrebno za življenje tukajšnjih

prebivalcev. Zbirka ima širši pomen in ni namenjena samo kraju Noršinci, temveč vsem v občini Moravske Toplice. Zbirko bo treba dopolnjevati in tudi strokovno urejati tako, da se lahko vključi v turistično ponudbo pomurske pokrajine. V novem gasilskem muzeju so med drugim razstavili nekaj pisnih dokumentov, slikovni material, gasilske dosežke na tekmovanjih in opremo z orodjem. V to zbirko so vključili tudi narod-

Nov gasilski muzej v Noršincih pri Murski Soboti

Bogata gasilska zbirka v gasilskem muzeju

no blago, ki ima nekaj izjemnih primerkov. V novem gasilskem muzeju je obdelan geografski središčni Pomurja, zaznamovane so stare in nove hiše, razstavljeni so etnološki predmeti, lončena posoda, orodja, vaški bobni, vse, kar so svoj čas prebivalci še uporabljali. Med gasilskimi predmeti velja omeniti staro ročno brizgalno znamke Szentelhofers Fugyes es Fia-Sopron, izdelano leta 1882 na Madžarskem, motorno brizgalno Magirus, staro ročno sireno in številne gasilske fotografije. Pri projektu postavitve gasilskega muzeja v Noršincih je med drugim sodeloval tudi starosta pomurskega gasilskega društva Franček Gomboc iz Murskih Črnc. Ob gasilskem domu in novem muzeju so postavili »čigo« oziroma vodnjak, ki je bil nekoč značilen za panonsko pokrajino. Razstavljen pa je tudi stoletni (116 let) travniški hrast. Zanj so se odločili, ker je bil nekoč prav tukaj v neposredni bližini obsejen hrastov gozd, ki je segal vse do Lukavec, na pročelju muzeja pa je upodobljen hrast.

V spomin na nekdanje življenje krajanov so postavili tudi navadni vodnjak. Prostor obdan z javorji, ki zaznamujejo gradnjo doma, ponosni pa so tudi na stoletno lipu v Noršincih pa si želijo urediti še kraj v bližini dišče pri domu, igrišče in v bližnjem parku zasaditi hrastov park s sprehajalnimi potmi, ki se bodo priključile mestnemu središču. J. Z., Foto: J. Z.

V parku ob gasilskem domu in novem gasilskem muzeju so na ogled postavili hrast, star 116 let.

**IGRALEC
ŠERBEDŽIJA**

**NAS
PISATELJ,
AVTOR
UKANE
(TONE)**

**VODIČ
KAMELE**

2. oktobra sta se na matičnem uradu v Ljutomeru poročila
John Paul II Kinda Bah, s stalnim bivališčem v Kamerunu, in Sil-
va Krajnc, Rincetova Graba 1 a.
Novoporočencem čestita in želi vse najboljše tudi Vestnik!

Nagrade (all nagrade) bodo prejeli po post.

motorna vozila

KARAMBOLIRANO VOZILO kupim, prodam pa rezervne dele za avte. Tel.: 040 256 963. m23452

RENAULT 4, letnik 1992, vozen, neregistriran, prodam za 45.000 sit. Tel.: 041 814 247. m23766

ZASTAVO 750 E, letnik 1982, registriran do avgusta 2006, avtoprikolico z A-testom, nosilnosti 700 kg, nemške izdelave, prodam. Tel.: 527 14 93, Satahovci 20 c. m23918

VW POLO; 1.2, KOMFORT, črne barve, star 2 leti, 40.000 km, dvojne gume, klima, servo, radio, odlično ohranjen, prodam. Tel.: 041 627 944. m23926

živali

PUJSKE, okrog 30 kg, po 360 sit/kg prodam. Tel.: 551 11 52. m23927

PUJSKE prodam. Tel.: 041 813 850. m23934

TELETA IN PRAŠICE od 100 do 200 kg kupim. Tel.: 041 726 697. m23949

posesti

V BLŽINI GORNJE RADGONE prodamo novejšo nizko pritlično, takoj vseljivo hišo (130 m²), parcela (8 arov). Tel.: 041 685 185.

LENDAVA - PETIŠOVCI, prodamo stanovanjsko hišo z gostinskim lokalom. Možnost takojšnjega obratovanja. Tel.: 041 685 185. m23901

GRADBENO PARCELO V VERŽEJU, 13 a, z gradbenim materialom, na lepi lokaciji, prodam. Tel.: 041 423 093. m23904

FRIZERSKI SALON Z OPREMO v Večeslavcih damo v najem. Tel.: 031 553 651. m23906

V MURSKI SOBOTO ODDAMO V NAJEM komfortno enoinpolsobno stanovanje Z VSEMI PRIKLJUČKI. Tel.: 040 356 046, 01 437 55 25 ali 031 283 656. m23910

OBDELOVALNO ZEMLJO na območju Cmurek-G. Radgona vzamem v najem. Tel.: 041 963 758 po 19. uri. m23943

ENOSOBNO STANOVANJE v strogem centru v M. Sobote damo v najem. Tel.: 532 10 75. m23946

POSLOVNI PROSTOR, 35 m², v središču M. Sobote, dam v najem. Tel.: 041 229 433. m23947

kmetijska mehanizacija

TRAKTOR URSUS 360, z 2000 delovnimi urami, prodam. Tel.: 041 252 358. m23900

KUPIJO cisterno za gnojevko. Tel.: 041 298 199. m23903

TRAKTOR FIAT 880, 4 x 4 in kombajn Clas 96, prodam. Tel.: 040 656 671. m23907

MOLZNI STROJ ALFA LAVAL prodam. Tel.: 553 13 14. m23913

TRAKTORSKI VILIČAR, v odličnem stanju, ugodno prodam. Tel.: 041 579 254 m23914

KUPIJO TRAKTOR, IMT, URSUS, ZETOR, TORPEDO. Najboljše plačilo. Tel.: 041 579 539. m23928

TRAKTOR IMT 539, generalno obnovo, z novim motorjem, odličen, prodam. Cena je 770.000 SIT. Tel.: 041 911 872. m23939

KUPIJO TRAKTORJE TER OSTALO KMETIJSKO MEHANIZACIJO. Plačilo takoj. Tel.: 031 201 825. m23935

TRAKTOR IN PREOSTALE PRIKLJUČKE KUPIM. Tel.: 041 285 568. m23936

ŽITNO SEJALNICO, 2,5 m, zelo dobro ohranjeno, prodam. Tel.: 041 543 684. m23941

kmetijski pridelki

BELO REPO kupim. Tel.: 546 11 93. m23944

razno

KLETKE ZA PERUTNINO, brezplačna dostava na dom, prodam. Anton Rajgelj, s. p., Kropa 2 a, tel.: 041 642 184. m23857

LD RANKOVCI objavlja licitacijo gramozne jame in okolice ob glavni cesti Rankovci-Gederovci (Beli križ), ki bo v nedeljo, 4. 12. 2005, ob 10. uri v lovske domu. Oglede gramozne jame bo ob 9.30. Začetna cena za licitacijo je 4. 680.000,00 SIT. Znesek v višini 10 % vrednosti se plača na kraju licitacije pred začetkom licitacije. Za po-

drobne informacije kličite po tel.: 031 330 260. m23953

TELICO, brejo 7 mesecev, travno silažo v balah, seno v štirinogatih balah, slamo v okroglih balah in 150 m³ koruzne silaže prodam. Tel.: 541 12 37 Sobočan, Lipa. m23902

Preklicujem veljavnost Nacionalne poklicne kvalifikacije na ime Darko Ranfi, Domanjševci 19, p. Križevci v Prekmurju. m23909

srečanja

Samski moški, iskren, nealkoholik, nekadilec, zelo razočaran v ljubezni, želi spoznati pošteno žensko od 38 do 50 let za resno zvezo. Tel. in naslov v upravi lista. m23915

Moški srednjih let želi spoznati pošteno žensko, nevezano, za resno zvezo. Tel.: 557 17 35, zvečer. m23920

Salon PALADE zaposli kozmetičarko z veseljem do opravljanja svojega poklica. Tel. št.: 02 535 19 30
REBEL Murska Sobota, d. o. o., Staneta Rozmana 16, M. SOBOTA

MOŠKI, srednjih let želi spoznati žensko, staro od 48 do 50 let. Tel.: 031 275 137. m23945

storitve

KREDITI NA POLOŽNICE! Tel: 02 320 48 30 ali GSM 041 530 663. Share, d. o. o., Tržaška cesta 65, Maribor. m23642

ODPRAVA BOLEČIN NA HRBTENICI, V ROKAH IN NOGAH v »Zdravilnem centru«, Majda Šiftar, s. p., Gederovska 1a Črnelavci, tel.: 521 14 28. m23948

Prejeli smo

Objektivna interpretacija razhajajoče zgodovine

Skrbi me, da se, statistično gledano, kar se tiče poročanja slovenskih medijev o Prekmurju, večina tega nanaša na umetno ustvarjene in dodatno napihnjene probleme madžarske manjšine in romske etnične skupnosti. Takšen odnos izzveni, kot da tukaj sploh ne živi večinski slovenski narod s svojimi gospodarskimi, infrastrukturnimi, kadrovskimi in izobraževalnimi problemi. Skrbita me način in vsebina interpretacije tisočletne zgodovine Prekmurja in panonskih Slovencev s strani gospoda Lasla Gönca v zgodovinskem spisu, na vsebino katerega sem napisal svoje poglede, ki pa niso bili objavljeni. Skrbi me njegova nestrpnost do drugače mislečih in drugače izobraženih ljudi v objavljenem zgodovinskem obarvanem spisu, v katerem pravi, da na moje pismo ne bo odgovorjal, kar je njegova pravica, je pa to tudi njegov problem, saj se ni pripravljen soočiti z dejansko kulturno, vojaško, osvajaško in okupatorsko preteklostjo svojega naroda vse tam od preseljevanja narodov naprej do današnjih dni. To pa, da je skoraj tri četrtine vsebine tega odgovora pod naslovom »Razhajajoča mnenja ali različno interpretirana zgodovina« odgovor na moje neobjavljeno pismo in da je samo ena četrtina v skladu z njegovo napovedano načelno opredelitvijo, ko se z župnikom Benkovičem že ne vem kolikokrat v zadnjih letih obmetavata s statističnimi rezultati preštovanja Slovencev in Madžarov na tem območju v zadnjih nekaj stoletjih, je del demagogije, ki jo s svojimi zgodovinskimi spisi že nekaj zadnjih let seje v javnosti.

Nič manj me ne skrbi teza, ki izžareva iz njegovega zapisanega razmišljanja, da je v njegovih mislih še vedno prepričanje, da kdor ni zgodovinar, sociolog, politolog ali kaj podobnega, kdor ne sedi na funkcionalnem položju, ampak je dipl. menedžer in inženir strojništva in si vsakdanji kruh služi s fizičnim delom, ni sposoben intelektualno soustvarjati družbe. Tolaži se lahko s tem, da ni edini, ki tako razmišlja. Dopisniku enega od slovenskih elektronskih medijev se tudi ni zdelo vredno, da bi me povprašal ali omenil moje mnenje iz pisma ali me še kaj dodatnega povprašal, pa čeprav je vedel, da sem napisal protestno pismo v zvezi s to problematiko, kot je to storil župnik Benkovič. To je ostanek načina razmišljanja teh ljudi, ki so se ga naučili v političnem sistemu, ki počasi izginja. Vsebinsko to razmišljanje tem ljudem velevala, da je človek, ki desetletja razlaga neko ideologijo po istem kopitu, intelektualno nad vsemi. V razhajajočem komunističnem diktatorskem sistemu, v katerem je bilo to prepričanje uzakonjeno, so imeli težo tovarniški menedžerji in razvojni inženirji s političnim priporočilom, ki so svojo delovno dobo pridigali in ve-

rjeli v isto politično, ekonomsko in tehnološko ideologijo. Slovenija je zaradi takšnih vodilnih ljudi v petdesetih letih življenja v vseh pogledih razvoja zaostala za petdeset let glede na zahodnoevropske države, kjer so v tem času menedžerje in inženirje, ki so znali razmišljati vsestransko s svojo glavo brez ideološkega dodatka, cenili.

Vsebinsko gledano me ta tip zgodovine, ki jo seje v javnosti g. Gönc, spominja na tisto prirejeno, ki so jo slovenski zgodovinarji spisali po diktatu komunističnih revolucionarjev o dogodkih v Sloveniji in življenju slovenskega naroda v zadnjih šestih desetletjih. Namensko pa je to poskus ščuvanja slovenskega naroda, živečega v Prekmurju, proti lastni državi, ki je zaradi političnega in ekonomskega sistema iz preteklosti v tem trenutku v veliki družbeni in ekonomski krizi. To se lahko razume tudi kot nepriznavanje ozemeljske celovitosti države Slovenije in zanikanje verodostojnosti vsebine Pariške mirovne pogodbe. To pogodbo bi lahko kvečjemu kritiziral slovenski narod, saj je velik del slovenskega etničnega ozemlja v Porabju ostal zunaj meja Slovenije, da pa je določeno število pripadnikov madžarskega naroda, živečih na slovenskem etničnem območju, ostalo v Sloveniji, pa se lahko zahvalijo agresivni madžarizaciji slovenskega etničnega ozemlja v preteklosti, kar priznava sam avtor, ko navaja, da se je asimilacijska politika pospešila v zadnjih desetletjih avstro-ogrske monarhije. Piše, da srednjeveška madžarska država sploh ni bila organizirana kot državna tvorba, slovanske skupnosti pa so se znašle v kraljevini Arpadčev. Zato tudi ne more primerjati občutkov obeh narodov ob izgubi slovenskega etničnega ozemlja za Slovenijo in izgube asimilirane slovenskega ozemlja na željo velikomadžarskih politikov v preteklosti za madžarsko državo. S Trianonskim sporazumom se je zgodila poprava krivice, ki so jih voditelji madžarskega naroda s svojo agresivno velikomadžarsko asimilacijsko politiko storili nad sosednjimi narodi, med katere spada tudi slovenski narod, ki se po nekih tovrstnih raziskavah celo šteje kot avtohton narod na tem geografskem območju, kjer danes živi, in ni produkt slovanstva.

Svoje zgodovinske trditve, kar se tiče Prekmurja in tudi drugih, utemeljujem na osnovi zgodovinskih in kulturnih zapisov obeh narodov, osebnih pričevanj ljudi, ki so podoživljali dogodke, ko se je izvajala asimilacija z največjo intenzivnostjo v pokrajini, in njeno poznejšo ponovno okupacijo s strani madžarske države, in na osebnih življenjskih izkušnjah, saj sem večino dosedanjega življenja preživel v njej, ter »skromnem« poznavanju madžarske zgodovine, kulture, slovstva in znanja jezika. Mnogo tega me je v osnovni šoli naučil

la gospa Rožika Kerčmar, ki je na žalost že pokojna in ki je pred leti v svojo knjigo zapisala, da je bilo Prekmurje leta 1941, ko ga je okupirala madžarska vojska, spet osvobojeno. Koliko Madžarov in koliko Slovencev je bilo v določenem obdobju na tem geografskem območju, sploh ni pomembno za zgodovinsko dokazovanje, da je bilo Prekmurje od vekomaj del slovenskega etničnega prostora in pripada državi Sloveniji. Madžari so si to ozemlje v ne tako davni preteklosti na vsak način prizadevali podrediti in pripojiti k svojemu državnemu ozemlju in na ta način uresničiti namen Arpadčev. Zaradi trpljenja slovenskega naroda, najprej zaradi izvajanja asimilacijske politike s strani tedanjih velikomadžarskih politikov nad slovenskim narodom, pozneje pa zaradi vojaške okupacije in ponovne asimilacijske politike, izseljevanja in nameščanja v taborišča (Šarvar), pa si prekmurški Slovenci zaslužijo, da si sami, brez diktata vodstva madžarske manjšine v Sloveniji, izberejo dan, ki za njih simbolno pomeni začetek osvoboditve izpod nadvlade madžarske gosposke nad njimi in zasedbe ali okupacije tega ozemlja. Okupacija ni samo vojaška kategorija, ampak je tudi oblastniška zasedba tujega ozemlja. Ne vem, zakaj se na veliko govori o nemškem in italijanskem okupatorju, bogokletno pa je govoriti o madžarskem, ki ni bil nič manj krut do slovenskega naroda kot prva dva. Morda hočejo Madžari na ta način s sebe sprati zločine, ki so jih zagrešili nad slovenskimi fanti, ki so dezertirali iz madžarske vojske ter se skrivali v domačem kraju, dokler niso prišli v stik s slovensko osvobodilno vojsko, in zločine v taborišču Šarvar ter še nekatere.

Omenjeni zapis moje nekdanje osnovnošolske učiteljice in nasprotovanje vodilne trojke madžarske manjšine v Sloveniji prekmurskemu prazniku kaže na dejstvo, da madžarska iredenta v Sloveniji še deluje, kljub zanikanju tega s strani g. Gönca v članku. Madžarska narodnostna manjšina v Sloveniji mora imeti pravico do uporabe jezika in negovanja kulture, nikjer v mednarodnih aktih pa ni zapisano, da mora imeti dvojno politično pravico, da njeni pripadniki v Sloveniji na veliko izobešajo zastave sosednje države. Ob teh priložnostih človek sploh ne ve, ali morda ni zašel na območje republike madžarske. Nagnjenost slovenskega naroda h klečeplaznosti in ponižnosti do drugih narodov, ki presega meje vljudnosti in mu je v preteklosti prinesla izgubo velikega kosa etničnega ozemlja, ga bo pripeljala tudi do tega, da mu bodo drugi narodi na lastnem ozemlju krojili zgodovinsko, jezikovno in kulturno preteklost ter prihodnost.

Karel Kozic, Ivanjševci

*Pogled v nebo
razkrije tvoj nasmeh,
pogled v srce – tvoje sledi.*

V SPOMIN

Boleč je spomin na 20. november prejšnjim letom, ko nas je zapustila naša predraga mama, stara mama in tascica

Marija Kranjec

s Hotlze

Iskrena hvala vsem, ki se z lepo mislijo ustavite ob njenem grobu, položite cvetje in prižgete sveče.

Nosimo te v mislih in srcih – tvoji najdražji!

Za vedno je zaspal naš

Danijel Hojs,

zobozdravnik specialist za ustne
in zobne bolezni, partizan

Od njega se bomo poslovili v soboto,
19. novembra 2005 ob 13. uri
na pokopališču v Gornji Radgoni.

**Žalujoch: hči Lidija, Božo, Tina, Blaž,
Karmen, hči Dada z družino, sestre Tinka
in Danica ter drugo sorodstvo**

Cvetje hvaležno odklanjamo
v korist onkološkega inštituta

Ljubljana, Gornja Radgona, 13. novembra 2005

Nagrobni spomeniki, tlaki, stopnice, okenske police, kamnite mize, puli, vaze in drugi izdelki iz granitnih marmorja
Tel.: 02 542 10 24, faks: 02 542 20 24, GSM: 031 876 649
KEB – kamnoseštvo Erjavec, Marjan Erjavec, s. p., Ribiška pot 1 a, 9231 Beltinci

**KOMPLETNE POGREBNE STORITVE
UREJANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC**
Brezplačni prevozi opreme na dom, brezplačni prevozi do 40 km, plačilo na več obrokov brez obresti
Vladimir Hojzan, s. p. Šulinci 87 a
Tel.: 02 55 69 046, GSM: 041 712 586

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE:
UGODNA PRODAJA POGREBNE OPREME
BREZPLAČNI PREVOZI DO 30 km
PRODAJA VENCEV IN DRUGEGA CVETJA
24-URNA DEŽURNA SLUŽBA, GSM: 041 631 443

UREJATEL DOKUMENTOV
OBJAVA OSMRTNIC V JAVNIH MEDIJAH
UREJANJE ZELENIC
PLAČILO NA VEČ OBROKOV BREZ OBRESTI

**KOMPLETNE POGREBNE STORITVE,
VZDRŽEVANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC,
BREZPLAČNI PREVOZI KRST NA DOM,
BREZPLAČNI PREVOZI DO 40 KM.
PLAČILO TUDI NA VEČ
OBROKOV BREZ OBRESTI**
DAMIR BANFI, s. p., VEŠČICA 17.
TEL.: 02 53 48 060, FAKS: 02 52 51 170, 9000 MURSKA SOBOTA

*Hiša še stoji,
vendar dom to več ni ...
Srce boli,
ker vaju, draga starša,
brez uspeha iščejo naše oči.*

Ob boleči izgubi dragega atka,
dedka, pradedka in tasta

Andreja Duh iz Borec

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga spoštovali,
ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje,
v dobrodelne namene, sveče in maše
v njegov spomin in sočustvovali z nami.

Posebej se zahvaljujemo za ganljivo opravljen obred.

Bolečino nam lajša misel, da je odšel tja,
kjer ga že pet let čaka draga žena

Irma Duh

17. 11. 2000–17. 11. 2005

Spominjamo se je s hvaležnostjo.

Otroci z družinami

*Skozi vse življenje svoje
boriti si se znala,
a v meglenem jesenskem popoldnevu,
utrujena in nemočna od bolezni
za vedno si zaspala.*

ZAHVALA

V 82. letu se je od nas poslovila naša
draga mama, tašča, babica, prababica in sorodnica

Marija Lesic

iz Matjaševca

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom,
sosedom, prijateljem in znancem,
ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti,
nam pa izrekli ustno in pisno sožalje, darovali cvetje,
sveče, za svete maše in v druge namene.

Hvala duhovnikom za opravljen pogrebni obred,
pevcem za odpete žalostinke, govorniku g. Škaliču
za ganljive besede slovesa ter pogrebništvu Banfi.

Iskrena hvala kolektivu Vrtca M. Sobota
in občinskim režijskim delavcem.

Hvala osebnemu zdravniku dr. Vorošu,
patronažni službi, posebej go. Gabiki in go. Dragici
za nesebično pomoč v času njene bolezni,
nečakinji Olgi ter vsem, ki so jo v času bolezni obiskovali.

Žalujemo vsi njeni najdražji

*Skozi vse življenje svoje
boriti si se znala,
a v tistem jesenskem jutru
pošle so ti moči.
Utihnili je tvoj glas,
zastalo tvoje je srce in
zatisnila trudne si oči.
Nič več trpljenja, ne bolečin,
ostali so le spomini tvojih
pridnih rok in kruto spoznanje,
da te med nami več ni.*

ZAHVALA

V 94. letu nas je 3. novembra
za vedno zapustila draga mama,
tašča, babica in prababica

Helena Banfi

iz Moščanec 71

Iskrena hvala vsem, ki ste jo pospremili
na njeni zadnji poti, darovali vence, sveče
in nam stali ob strani, še posebej družinam
Filo, Voroš, Rijavec ter botrini Peček
za pomoč v naših najtežjih trenutkih.

Hvala g. Balazicu za pogrebni obred,
Filo za lepe besede slovesa, pevkam za odpete žalostinke,
Zrinskemu za odigrano Tišino ter pogrebništvu Banfi.

Iskrena hvala dr. Langu in osebju ZD M. Sobota
za nesebično pomoč v najtežjih trenutkih.

Iskrena hvala vsem!

*Žalujemo: hčerka Erika z možem Jožetom,
vnukinja Marjana z Borutom,
pravnukinja Anita in Nataša*

NAŠI DRAGI

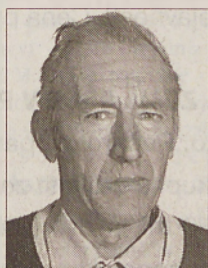
ETELKI VRATARIČ

iz Polane 45

ob 15. obletnici smrti z ljubeznijo

V SPOMIN

Vsi njeni

*Ko živel sem,
ljubil sem vas vse,
zdaj, ko me ni,
ljubite me v spominu vi.*

V SPOMIN

14. novembra je minilo pet žalostnih
let od takrat, ko si nas zapustil dragi
mož, oče, tast, dedek in pradedek

Zoltan Polanec

iz Čikečke vasi 16

Dobrota tvoja in sledovi tvojih pridnih rok nas spremljajo na vsakem
koraku, zato iskrena hvala vsem, ki se z lepo mislijo zaustavite pri
njegovem grobu, hvala za vsak položen cvet in prižgano svečo.

Vsi tvoji najdražji

*Srce je omagalo,
dih je zastal, spomin na tebe
bo vedno ostal.*

ZAHVALA

V 81. letu nas je zapustil dragi
mož, oče, dedek, pradedek in brat

Štefan Marič

iz Soboške ulice 5 v Bakovcih

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom,
prijateljem in znancem, ki ste mu darovali cvetje, sveče,
svete maše ter ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Hvala g. prelatu Martinu Poredosu, pevcem, govorniku
g. Matku, Robiju za odigrano Tišino in pogrebništvu Banfi.

Žalujemo vsi njegovi

*Kalman,
še naprej bova
sanjala najine
skupne sanje.*

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je v 66. letu zapustil naš

Kalman Kozic

iz Gorice

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo
vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem,
ki ste ga pospremili na zadnji poti.

Zahvaljujemo se duhovniku mag. Evgenu Balazicu,
OŠ III iz M. Sobote, Pomurskemu ekološkemu centru,
Kalmanovim sošolcem iz gimnazije v M. Soboti,
Protestantskemu društvu Primoža Trubarja, pihalni godbi
iz Bakovec, šahovskim prijateljem in prijateljem nogometa.

*Žalujemo: žena Iboljka, sin Andrej,
sin Jože s Heleno, sestra Marija iz Šalamenec*

V SPOMIN

Slavko Stajanko

s Cankove

Minevata dve leti žalosti,
odkar te ni, a spomin nate z nami živi.

Iskrena hvala za vsako lepo misel,
za položen cvet in prižgano svečo
na njegovem preranem grobu.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 83. letu nas je za vedno zapustil
naš dragi mož, oče, dedi

Rade Nešovič

Iz Kidričeve ul. 9 v Lendavi

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom,
sostanovalcem, prijateljem, znancem in vsem, ki ste ga
pospremili na njegovi zadnji poti, nam izrekli sožalje ter
darovali vence, sveče in darove za cerkev.

Posebej hvala družinam Makovec, Hozjan, Kulčar in Devetak
ter osebju pljučnega oddelka bolnišnice v Rakičanu.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

*Žalujemo: žena Marica, sin Željko,
hčerki Verica in Armida z družinami*

*Skozi vse življenje svoje
boriti si se znal,
a v tistem jesenskem jutru
utrujen in nemočen od bolezni
si za vedno nam zaspal.*

ZAHVALA

3. novembra 2005 nas je v 68. letu
za vedno zapustil naš dragi mož,
ata, oča, brat, sosed in prijatelj

Rudi Cör

iz Vučje vasi 49

Vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani,
iskrena hvala.

*Žalujemo: žena Antica, hčerki Metka in Nada z
družinama, sestre Marija, Pepika in Helena z
družinami ter brata Janez in Franc z družinama*

*Koliko je lepih dni,
pa človek ne ve zanje;
koliko je misli,
ki plovejo kdo ve kam?
Koliko ljudi,
pa je človek vedno sam!*

ZAHVALA

Nepričakovano nas je mnogo prezgodaj
zapustil nam dragi oče, brat, tast in dedi

Jože Čontala

iz Sebebovec 123 a

Hvala vsem za iskrene izraze sožalja
in vse darovano v njegov spomin.

Hvala nekdanjim sodelavcem in prijateljem,
sorodnikom, sodelavcem PP M. Sobota in G 7 Vabaco.
Hvala g. župniku, pevcem, gospodu za odigrano Tišino
in pogrebništvu Banfi.

Tvoji najdražji

*Je čas, ki da in je čas, ki vzame,
pravijo; je čas, ki celi rane.*

V športni dvorani pri
osnovni šoli III v Murski Soboti

ZAIGRAJMO IN ZAPOJMO PO DOMAČE

v petek **18. 11. 2005**
ob 16.30 in ob 20.00

Predprodaja vstopnic
v Komparu, knjigarni
Dobra knjiga v
Murski Soboti in
PUBU GEZA Setinci

VODITELJ
GEZA FARKAS

• DRAŽENJEČ • ANA RAZA • KONK HARMONIK • KARMA • BRENČI	• WERNER • SAŠA LENDERO • STANE VIDMAR • DAVOR BORNO • ŠOU SAND KLOBUK	NASTOPILO BO TUDI predsednik države	• BRIGITA ŠULER • MARIJAN ŠAREC • MATKO JELAVČIČ • HALGATO • LANGA	• JOZO • VANDROVCI • STRICI • ANSAMBEL MIKOLA • KARIZMA
---	--	---	--	---

NAGRADE ZA OBISKOVALCE

Potovanja v Belgijo, Muzemsko, Španijo, Hrvaško, podarja RELAX M. Soboia

agroservis podarja rabljen avtomobil

VSTOPNICA popoldan 1200 SIT zvečer 1500 SIT

GLAVNI POKROVITELJI:

triglav	KEGR	LEASING
SKOPPAS POMURJE	TRITULIK	VESTNIK

GEO-VRTINA, D. O. O.,

Obšrna ulica 40, 9000 Murska Sobota, tel./faks: 02 530 06 70, GSM: 041 741 809

Izdelava vrtin in vodnjakov za zajem podzemnih vod,
piezometričnih in ponikovalnih vrtin,
geomehanika, čiščenje vodnjakov

KURILNO OLJE, PREMOG

UGODNE CENE IN
MOŽNOSTI PLAČILA!

KURNO - PREVOZ, Jakov Bojan, s.p., G. Dabčica 51, tel.: 07 88 200

Poslujte sodobno, preprosto, pregledno in varno

Komu je namenjena?

Poslovna kartica MasterCard je namenjena vsem, ki ponavadi plačujejo z denarjem podjetja, ki ga upravljate ali v katerem ste zaposleni.

S kartico boste lahko:

- plačevali nakupe blaga in storitev brez uporabe gotovine,
- dvigovali gotovino doma in po svetu,
- poslovali izključno za poslovne namene ter tako ločevali poslovne izdatke od osebnih,
- poslovali 24 ur na dan, 365 dni v letu.

Za kaj vse se lahko uporablja?

Poslovna kartica MasterCard in vaš podpis bosta zadostovala za nakup goriva, poslovnih kosil, pisarniške opreme ter podobnih izdelkov in storitev. Uporabljate jo lahko na več kot 40.000 prodajnih mestih v Sloveniji in preko 24 milijonih prodajnih mestih v svetu.

Kaj pa poravnava obveznosti?

Vse nakupe s poslovno kartico MasterCard boste preprosto poravnali enkrat na mesec, na izbrani dan, in si s tem zagotovili do enomesečni odlog plačila, brez obresti.

In kako do kartice?

Oglasite se v vaši poslovalnici Nove Ljubljanske banke, kjer boste s poslovnim skrbnikom uredili vse potrebno, da bo poslovna kartica tudi v vašem žepu.

Kaj pa kraja in zloraba kartice?

To vam odslej ne bo več povzročalo bojazni in strahov, saj se pred zlorabami lahko dodatno zavarujete. S sklenitvijo zavarovanja zlorab boste povrnitev škode v primeru kraje ali izgube kartice lahko uveljavljali že za 24 ur pred prijavo ukradene ali izgubljene kartice.

ljubljanska banka

Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

skupina
panvita

Agromerur Murska Sobota d.o.o.

PRODAJA NEPREMIČNIN

1. PROIZVODNI OBJEKT V PUCONCIH

k.o. Puconci, parcelna številka 1809.

Skupna velikost zemljišča znaša 1.241 m² s pripadajočo poslovno zgradbo v velikosti 422 m² in dvoriščem velikosti 819 m². Zemljišče je komunalno opremljeno zgradba pa primerna za opravljanje gospodarskih dejavnosti. Cena po dogovoru.

2. ZEMLJIŠČE V PEČAROVCIH

k.o. Pečarovci, parcelna številka 1714.

Skupna velikost zemljišča znaša 744 m² s pripadajočo zgradbo velikosti 350 m² in dvoriščem velikosti 394 m². Zemljišče je pozidano s starim gospodarskim poslopjem in stanovanjsko hišo in je delno komunalno opremljeno. Cena po dogovoru.

3. GOSPODARSKO POSLOPJE V DOLINI PRI LENDAVI

k.o. Dolina pri Lendavi, parcelni številki 3158, 3159.

Velikost zemljišča znaša 670 m² s pripadajočim gospodarskim poslopjem velikosti 418 m². Cena po dogovoru.

Dodatne informacije:

Agromerur Murska Sobota d.o.o.
Industrijska 8, 9000 Murska Sobota
T: 02 521 31 10, F: 02 521 31 15
E: agromerur@panvita.si

**VEDEŽEVANJE
ASTROLOGIJA**

090 54 07
priznane vedeževalke

Linija za 090 142 603

Linija za 090 142 602

DREVESNICA MALUS

Pestra izbira novih, uveljavljenih in starih sadnih sadik

Sadilni material visoke notranje in zunanje kakovosti

SVETOVANJE Tel.: 588 90 04

OD PONEDELJKA DO SOBOTE od 8.00 do 17.00

Malus, d. o. o., Ribiška ul. 18, 9241 Veržej

BONAFIN, d. o. o.

**GOTOVINSKA POSOJILA IN ODKUPI POSOJIL
DO 950.000 SIT DO 36 MESECEV**

NA OSNOVI OSEBNEGA DOHODKA, POKOJNINE IN VAŠEGA VOZILA

PE MURSKA SOBOTA, STANETA ROZMANA 16, TEL.: 02 521 30 00

Bonafin, d. o. o., Slovenska 27, 1000 Ljubljana

OMEGA d.o.o.

(02) 56-11-762

**CENTRALNI SESALNI SISTEMI
ČISTILNA TEHNIKA
GLOBINSKI SESALNIKI
PROFESIONALNO ČIŠČENJE**

OMEGA d.o.o., Lutomerska 28, G. Radgona

**EKOLOŠKO
KURILNO
OLJE**

**POSREDNIŠTVO
KURILKO**

Tel.: 54 59 280

POREDOŠ, s. p., Brezovci 69a, 9201 Puconci

POMURSKO DRUŠTVO ZA BOJ PROTI RAKU

Murska Sobota, Ulica arh. Novaka 2 b,

zbira prostovoljne prispevke občanov
in organizacij na račun pri
Novi Ljubljanski banki: 02340-0019232476

ZA DAROVANA SREDSTVA SE ZAHVALJUJEMO!

Vse informacije lahko dobite po tel.: 031 512 911.

MEDIAFIN KOM, d. o. o.

Dunajska 21, Ljubljana

**UGODNA GOTOVINSKA
POSOJILA do 300.000,00
SIT do 12 OBROKOV**

PE LENDAVA:
031 797 715, 031 589 448

UGODNE KREDITE

(OD pokojnina, 09) POSREDNIŠTVO

Tudi za tiste s prihodki pod 78.000 SIT

Možnost odplačila obstoječih kreditov

Informacije: 041 274 749

MAIT, Akademska ulica 1, 1000 Ljubljana

VESTNIK

SONČEK

POMURSKO DRUŠTVO ZA BOJ PROTI RAKU

prostovoljne prispevke nakazuje na račun

02496 - 0092393969

Ko je hudo, me poklič!

080 1113

Nepredstavljeni so in deli
2010 je leto pomurja, pomurci so 40

Spored radia Murski val

UKV 94,6 MHz in 105,7 MHz, SV 648 KHz

PETEK, 18. november - 00.00 SNOP - 05.00 Dobro jutro - 07.40 Mariborsko pismo, Asja Marjan - 08.15 Petek je ... - 09.00 Poročila - 09.10 TV As - 09.45 Kultura in šport ob koncu tedna - 10.00 Poročila - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 Zamurjenci - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 13.20 Predstava - 14.30 Romskih 60 minut - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15 napoved sporeda - Jože P. Damjan, tribuna Vestnika - 17.00 Osrednja poročila - 17.40 Mali oglasi - 17.30 Murski val nagraduje - 18.30 Radijski sejem (Nevenka Emri) - 19.15 Mladi val - glasbeni mlade, vaša razmišljanja (Maja, Staša) - 20.00 Zaigrajmo in zapojmo po domače, prenos koncerta iz dvorane OŠ III, Geza - 24.00 SNOP

SOBOTA, 19. november - 05.00 Dobro jutro - 09.15 Mali oglasi - Biba buba baja - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.30 Potepanje - 11.00 Poročila - 11.15 Napoved sporeda - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Nagrada tedenskega sponzorja - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.05 Obvestila - 14.15 Oddaja tedna: Obujmo in oblecimo naš avto! (Boštjan Rous) - 15.00 Literarni drobci - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15 napoved sporeda - 17.00 Osrednja poročila - 17.30 Murski val nagraduje - 18.00 Mali oglasi - 19.00 Poročila - 19.15 Najlepše želje - 20.00 Slovenija, od kdaj lepote - 20.00 Slovenija, od kdaj lepote - 24.00 SNOP

NEDELJA, 20. november - 05.00 Vedro v nedeljsko jutro - 07.30 Panonski odmevi, oddaja o porabskih Slovencih (Silva Eöry) - 08.00 Misel in čas, duhovna misel - 08.30 Zamurjenci - 09.00 Pesmi tedna - 09.30 Srečanje na Murskem valu - 10.00 Nedeljska kuhinja: Vesna Vuk Godina, 537 - 11.00 Poročila - 12.35 Obvestila - 13.00 Miškinje - 13.30 Čestitke, šport - 14.00 Narodni farmi - 19.00 Poročila - 20.00 Večerna oddaja - 24.00 SNOP

NEDELJEK, 21. november - 05.00 Vedro v dobro jutro - 07.40 Pismo iz Porabja, Marjana - 08.10 Karitasov teden - 09.15 Internetna anketa - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.15 Vaš sosed, - 11.00 Poročila - 11.15 Oaj, kak san zlufo

Radio Murski val - 94,6 Mhz in 105,7 Mhz

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE

- GLASBA NAŠEGA SRCA**
1. Ostani z menoj - Modrijani
 2. Venkraj - Preprih
 3. Zapešči z menoj - Rudi Šantl
 4. Ko Martin se prismeje - Ans. M. Kočevarja
 5. Večerna zvezda - Jožica Mavsar

LESTVICA OBMURSKE ZABAVNE GLASBE

1. vem, da drugo ti imaš - Energy
2. Mama ne douči - Drago Jošar
3. Oj le šumi - Kolektiv A Propos
4. Mišiček - Ansambel Strk
5. Soboski park - Rudi Ringbauer

PREDLOGA:

- Nekdo je - Zreška pomlad
- Kriz na razpotju - Rubin

PREDLOGA:

- Ruzičica gorička - Franc Gorza
- Kak je lubezni imej - Halgato Band

Nagrado (kaseto) glasbene založbe Mandarina iz Ljubljane prejme **Tomaž Premzl**, ul. 5. Prekomorske brigade, Ptuj.

Kupone pošljite do ponedeljka, 21. novembra 2005, na naslov: Murski val, Ulica arhitekta

13, 9000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

Kupon št. 46 - glasujem za skladbo

GLASBA NAŠEGA SRCA:

LESTVICA OBMURSKE ZABAVNE GLASBE:

in primlek

razstavo:

to - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Anke - 13.00 Poročila - 13.15 1.oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Za zdravje - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15 Napoved sporeda - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagraduje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 MV DUR - 19.00 Poročila - 19.15 Krpanke, oddaja o kulturi - 20.00 Brez okvirjev, Vida Toš - 21.05 nadaljevanje večerne oddaje - 24.00 SNOP

TOREK, 22. november - 05.00 Vedro v dobro jutro! Vida, Bojan - 07.40 Ljubljansko pismo Aleša Kardelja - 08.00 Poročila - 08.15 Karitasov teden - Besede, besede - 09.00 Poročila - 09.15 Med dvema ognjema - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.15 Specialiteta tedna - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 - Kratki stik - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Potrošniški nasvet, Andrej Cimer - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Sedem veličastnih, oddaja o domači zabavni glasbi, pogovori z najboljšimi - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagraduje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 Srebrne niti, oddaja za upokojence (Anica Kološa, Bojan Rajk) - 18.40 Prebiranja, drugačen pogled pomurskih avtorjev - 19.00 Poročila - 19.15 Eti ta je muzika - 20.00 Jukeboks, Boštjan Rous - 24.00 SNOP

SREDA, 23. november - 05.00 Vedro v dobro jutro (Gabika in Duško) - 07.40 Peter Potočnik iz Beograda - 08.15 Veterinarski nasvet - 08.45 Džoužijev pismo - 09.15 Izzivi Duška Radiča - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.15 Tema - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 Ten v peti, ostro z Natašo Brulc Šiftar, pritožbe, mnenja, prošnje poslušalcev - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Intervju - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Hop-top, lestvica tuje zabavne glasbe - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagraduje - 17.40 Mali oglasi - 19.00 Poročila - 19.15 Panonski odmevi, ponovitev - 20.00 Mursko morsk val, Simona Špindler - 24.00 SNOP

ČETRTEK, 24. november - 05.00 Dobro jutro, Nataša in Dejan - 07.40 Zagrebško pismo, Nadežda Čačinovič - 09.15 Kuharski nasvet - 10.00 Poročila - 11.00 Poročila - 11.15 Reportaža tedna - 11.45 Šport za vse - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Domača plošča, lestvica - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 18.00 Mali radio (Maša, Blaž) - 19.00 Poročila - 19.15 Bilo je nekoč (Milan Zrinski) - 20.00 Geza se zeza, glasbene želje, nagrade ... - 24.00 SNOP

Kino

Murska Sobota

Četrtek, 17. novembra: ob 18.00 ameriška komedija Deuce Bigalow: Evropski žigolo (Rob Schneider, Eddie Griffin, Jeroen Krabbe, r.: Mike Bigelow), ob 20.00 ameriška grozljivka Temačna voda (Jennifer Connelly, John C. Reilly, Tim Roth, r.: Walter Salles)

Petek, 18. novembra: ob 18.00 Deuce Bigalow: Evropski žigolo, ob 20.00 Temačna voda, ob 22.00 koprodukcijski mistični vestern Blueberry (Vincent Cassel, Juliette Lewis, Michael Madsen, r.: Jan Kounen)

Sobota, 19. novembra: ob 18.00 Deuce Bigalow: Evropski žigolo, ob 20.00 Temačna voda

Nedelja, 20. novembra: ob 18.00 Deuce Bigalow: Evropski žigolo, ob 20.00 Temačna voda

Ljutomer

Petek, 18. novembra: ob 19.30 britanska glasbeno-erotična drama 9 orgasmov (Kieran O'Brien, Margo Stilley, r.: Michael Winterbottom)

Sobota, 19. novembra: ob 19.30 ameriška akcijska pustolovščina Legenda o Zoru (Antonio Banderas, Catherine Zeta-Jones, Rufus Sewell, r.: Martin Campbell)

Nedelja, 20. novembra: ob 17.30 Legenda o Zoru, ob 19.30 ameriška grozljivka Temačna voda (Jennifer Connelly, John C. Reilly, Tim Roth, r.: Walter Salles)

Gornja Radgona

Filme bodo predvajali le občasno!

Napoved prireditev

OTVORITEV

GORNJA RADGONA

V četrtek, 17. novembra, ob 18. uri bo v galeriji kulturnega doma otvoritev razstave del, ki so nastala na 2. mini likovni koloniji Pomurja. Razstava nosi naslov Barve jeseni in bo na ogled do 1. decembra.

LENDAVA

V petek, 18. novembra, ob 18. uri bo v prostorih gradu otvoritev razstave skulptur, ki so bile odlite v bron v lastni livarni na lendavskem gradu. Skulpture so nastale na 33. mednarodni likovni koloniji Lendava 2005. Pozdravni nagovor bo imel Janos Halasz, podpredsednik Komisije za kulturo in tisk Državnega zbora Republike Madžarske, strokovno predstavitev pa dr. Laszlo Kostyal, umetnostni zgodovinar. Razstavo bo odprl župan občine Lendava mag. Anton Balazek. Razstava bo na ogled do 31. decembra.

PETIŠOVCI

V soboto, 19. novembra, ob 17. uri bo v vaško-gasilskem domu otvoritev razstave ročnih del. Pred tem bosta v kulturnem programu nastopili skupini iz Slovaške in MPZ Petišovci.

MURSKA SOBOTA

V ponedeljek, 21. novembra, ob 17. uri bo v prostorih Pokrajinske in študijske knjižnice otvoritev razstave likovne sekcije Društva upokojencev Murska Sobota.

LITERATURA

LENDAVA

V četrtek, 17. novembra, ob 19. uri bo v sinagogi literarno-glasbeni večer Srečanje strpnih, kjer bodo nastopili Trajan Jovanoski, Evgen Titan, Velimir Turk, Olga Paušič in Ljuben Dimkaroski.

KONCERT

MURSKA SOBOTA

V četrtek, 17. novembra, ob 19.30 bo v prostorih Kluba PAC koncert pianista Tomaža Petrača in klarnetista Borisa Renerja.

V petek, 18. novembra, ob 16.30 in 20. uri bo v športni dvorani pri 3. osnovni šoli prireditev Zaigrajmo in zapojmo po domače, ki jo vodi Geza Farkaš.

V soboto, 19. novembra, ob 21. uri bo v MIKK-u 1. koncertni del Malega velikega odra, kjer bosta nastopili skupini Time Control (rock, Murska Sobota) in Page One (rock & metal, Prekmurje).

ČRENŠOVCI

V soboto, 19. novembra, ob 18. uri, bo v župnijski cerkvi Povišanja sv. Križa slavnostni koncert ob deseti obletnici delovanja Cerkevnega mešanega pevskega zbora Franceta Cigana iz Črenšovca. Zbor bo spremljala Komorna godalna zasedba iz Maribora.

DOBROVNIK

V nedeljo, 20. novembra, ob 18. uri bo v kulturnem domu muzikal v izvedbi gledališča Jokai iz Komaroma.

PREDAVANJE

MURSKA SOBOTA

V četrtek, 17. novembra, ob 17. uri bo v Galeriji strokovno vodstvo po razstavi 10 let slikarske kolonije Primož Trubar Moravske Toplice.

LENDAVA

V ponedeljek, 21. novembra, ob 13. uri bo v Dvojki predavanje Razmišljanja, kjer bo o Rudolfu Maistru razmišljal prof. Franc Goljevšek. Sledil bo pogovor o pogojih strpnega sobivanja ob meji.

V ponedeljek, 21. novembra, ob 15. uri bo v veliki sejni dvorani občine predavanje Kaj dodaja vrednost življenja, ki ga bo vodil dr. Karel Geržan.

V torek, 22. novembra, ob 12. uri bo na DOŠ I predavanje univ. dipl. krajinske arhitekta Stanke Dešnik z naslovom Žena in pitna voda.

HOTIZA

V ponedeljek, 21. novembra, ob 18. uri bo v vaškem domu predavanje Razmišljanja, kjer bo o Rudolfu Maistru razmišljal prof. Franc Goljevšek.

Napoved prireditev

DOGODEK

MURSKA SOBOTA

V torek, 22. novembra, ob 19. uri bo v prostorih Kluba PAC predstavitev 7 avtorskih del mag. Branka Škafarja. Dogodek bo namenjen predstavitvi okoljevarstvenih publikacij in knjigi Inovativnost in model poslovne odličnosti v komunalnem podjetju.

DOBROVNIK

V petek, 18. novembra, ob 18. uri bo v kulturnem domu proslava ob 50. obletnici ustanovitve KUD-a Sandorja Petofija iz Dobrovnika z naslovom 50 let, na tisoče spominov.

GLEDALIŠČE

RADENCI

V četrtek, 17. novembra, ob 19.30 bo v kongresni dvorani hotela Radin monokomedija Rifletov Suštar režiserke Mete Hočevar. V glavni vlogi nastopa Janez Hočevar Rifle, ki ga bo glasbeno spremljal Drago Ivanuš.

DOBROVNIK

V soboto, 19. novembra, ob 18. uri bo v kulturnem domu predstava Jakob Ruda avtorja Ivana Cankarja in v izvedbi dramske skupine KUD-a Sandorja Petofija iz Dobrovnika.

GORNJA RADGONA

V soboto, 19. novembra, ob 19. uri bo v kulturnem domu gledališka predstava Reševanje Julije avtorice Jasmine Čabril, ki ga pripravljata občina Gornja Radgona in Gimnazija Franca Miklošiča iz Ljutomer.

LENDAVA

V soboto, 19. novembra, ob 19. uri bo v sinagogi Večer Duše Počkaj s predstavo Gospa Judit, kjer bosta nastopila igralca Lenča Ferenčak in glasbenik Lado Jakša. V projektu Meander bo otvoritev razstave 30 - Umetnost tridesetih /let/ iz zbirke Moderne galerije Ljubljana.

MURSKA SOBOTA

V ponedeljek, 21. novembra, in v torek, 22. novembra, ob 19. uri bo v grajski dvorani gledališka predstava Igra s pari avtorja in režiserja Matjaža Zupanciča v izvedbi Slovenskega ljudskega gledališča iz Celja.

PLES/FOLKLOR

VELIKA POLANA

V soboto, 19. novembra, od 9. do 19. ure, in v nedeljo, 20. novembra, od 9. do 13. ure, bo v domu krajanov potekal seminar za vodje in člane odraslih ter otroških folklornih skupin Plesno in drugo izročilo Prekmurja v folklornih skupinah, ki ga bodo vodili etnografi Mirko Ramovš, večkratna državna strokovna spremljevalka srečanj otroških folklornih skupin Nežka Lubej in svetovalec za folklorno dejavnost Bojan Knific.

RAZSTAVE

MURSKA SOBOTA

V Galeriji je do 7. decembra na ogled razstava 10 let slikarske kolonije Primož Trubar Moravske Toplice, ki jo pripravljata Galerija Murska Sobota in Slovensko protestantsko društvo Primoža Trubarja.

V Pokrajinski in študijski knjižnici je do 19. novembra do 12. ure na ogled Adventna razstava Sekcije cvetličarjev in vrtnarjev ter Sekcije domače in umetnostne obrti pri Območni obrtni zbornici Murska Sobota.

V galeriji PAC je na ogled razstava del 2. Mednarodne likovne kolonije »Vino« - Art Dobrovnik 2005.

V Pokrajinskem muzeju sta na ogled stalna muzejska razstava in razstava ob 80-letnici Mure, d. d.

BELTINCI

V prostorih grajske galerije je na ogled razstava umetniških del likovne kolonije Izak Lipovci 2005.

VADARCI

V gasilskem domu je na ogled razstava slikarskih, fotografskih in drugih del občanov občine Puconci.

MORAVSKE TOPLICE

V hotelu Vivat je na ogled razstava Prekmurska vas (Fokovci) skozi čas.

TEŠANOVCI

Na ogled je razstava o Josipu Benku.

LENDAVA

V grajski galeriji je na ogled razstava likovnih del učencev Dvojezične osnovne šole I Lendava.

TURNIŠČE

V cerkvi Marije pod logom je do 26. decembra na ogled razstava Mi zidamo Bogi na čast! marec 1914 do december 1915, ki jo je pripravil Gorazd Bence, oblikovala pa Gordana Bence.

V Jeričevem domu je do decembra na ogled dokumentarna razstava Jožef Sakovič - graditelj in buditelj (1874-1930), ki jo je pripravil Franc Kuzmič.

LJUTOMER

V Muzeju je na ogled Grossmannova spominska soba.

KRPLIVNIK

V etnografskem muzeju je poleg stalne na ogled tudi razstava Kmečka opravila na fotografijah in značilna vinska klet s stiskalnico.

LAAFELD/POTRNA

V Pavlovi hiši (Pavel Haus) je do 3. decembra na ogled razstava Public Services avtorjev Tadeja Pogacarja, Anje Planišček, Apolonije Šušteršič (SLO), Paule Roush (GB) in Temporary Services (USA).

MONOŠTER/SZENTGOTTHARD

V Slovenskem kulturnem in informativnem centru je na ogled razstava umetniških del, nastalih na 4. mednarodni likovni koloniji v Monoštru.

Delimo vstopnice za kino

Glavno vlogo v filmu Blueberry igra Vincent Cassel. Našo nagrado pa dobi Mojca Jug, Cvetkova 23, 9000 Murska Sobota. Čestitamo! Naslednje nagradno vprašanje pa je:

Imenujte vsaj še en film, v katerem igra Vincent Cassel!

Kupon št. 46 - Odgovore pošljite do torka, 22. novembra, na naš naslov: Vestnik, Ulica arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota, ali po e-pošti: tomo.koles@p-inf.si

VESTNIKOV KOLEDAR

17. november, četrtek	GREGOR
18. november, petek	ROMAN
19. november, sobota	ELIZABETA
20. november, nedelja	SREČKO
21. november, ponedeljek	MARIJA
22. november, torek	CILKA
23. november, sredo	KLEMEN

21. novembra bo sonce vzhlo ob 7. uri in 11 minut, zašlo pa ob 16. uri in 34 minut. Dan bo tako dolg 9 ur in 13 minut. 23. novembra ob 23. uri in 12 minut bo na nebu nastopil zadnji krajec.

Menjalniški tečaj tolarja
v Banki Slovenije 16. novembra 2005

država	ozn. val.	šifra	enota	nakupni	srednji	prodajni
EMU	EUR	978	1	238,8626	239,5813	240,3000
Hrvaška	HRK	191	1	32,4807	32,5784	32,6761
Madž.	HUF	348	1	0,9548	0,9577	0,9606
Švica	CHF	756	1	154,9647	155,4310	155,8973
V. Brit.	GBP	826	1	354,9220	355,9900	357,0580
ZDA	USD	840	1	204,9443	205,5610	206,1777

VANJEK in VICI

Prehladno

V gorenjskem podjetju se zaposleni pritožijo šefu: »Tukaj je prehladno. Imamo samo 18 stopinj.«

Šef: »Koliko pa je zunaj?«

»Štiri stopinje.«

Šef: »Potem pa odprite okno, naj pridejo še tiste štiri noter.«

Črnska tehnika

Mujo lula v javnem stranišču. V sosednji pisoar lula črnc. Mujo si radovedno ogleduje črnčevu orodje in mu pravi: »Pa saj nimate tako velikih, kot se govori.«

Črnc: »Seveda ne. Vendar imamo posebno tehniko, da ga ženske čutijo, kot da je večji.«

Mujo začne moledovati, naj mu izda skrivnost in črnc pove: »Noter ga porineš počasi, ven pa ga potegneš hitro.« Zvečer seveda Mujo pri ženi Fati takoj preizkusi novo tehniko. Počasi noter, hitro ven ... Po eni minuti pa Fata pravi: »Daj no, Mujo, nehaj s temi črnskimi fintami!«

Dediščina

Gorenjec pošlje bratu v Ameriko pismo brez znamke. Brat plača znamko, v kuverti pa najde prazen papir in majhen listek, na katerem piše:

»Dragi brat, to je vse, kar nama je zapustil oče.«

Čez dva tedna pride iz Amerike velik paket, s tem da mora prejemnik plačati poštnino. Gorenjec se paketa razveseli, zato s tresočimi rokami plača poštnino in odpre paket. Notri pa najde velik in težak kamen in majhen listek:

»Dragi brat, takšen kamen se mi je odvalil od srca, ko sem izvedel, da nisem edini ostal brez zapuščine.«

Spoštovani bralec, vabimo vas k sodelovanju. Šale, katerim ste se najbolj nasmejali, pošljite na dopisnicah s pripisom: VESTNIK, »Vanekovi vici«, Ulica arh. Novaka 13, 9000 M. Sobota. Vsak teden bomo objavljeno šalo nagradili.

Čas je za zimsko opremo

Statistika kaže, da se
vozniki pripravijo na zimo

Za onemogočenje prometa je globa sto tisočakov

Od 15. novembra do 15. marca je za vozila, ki so udeležena v prometu, obvezna zimska oprema. Če v tem obdobju nimate pravilne opreme – 4 zimske pnevmatike z oznako M+S z minimalno globino profila 3 mm ali štiri letne pnevmatike s profilom 3 mm in snežne verige – vam lahko močje v modrem naložijo 30.000 sit globe.

Zimske gume morate imeti na vseh kolesih. Če zaradi nepravil-

ne opreme ovirate promet (beriker ste se zavrteli, je za vami nastala kolona ...), pa je globa 100 tisoč tolarjev. Pomembno: na motornih in priklopnih vozilih v cestnem prometu ne sme biti snega, ledu, vode ali drugih snovi, ki bi lahko vplivale na vozne lastnosti vozila ali ki bi se raztresale ali razlivala z njega. Stekla vozila in vzvratna ogledala morajo biti čista, da je vozniku omogočena normalna vidljivost. Policija pozimi svetuje: vedno na ce-

sto z očiščenim vozilom. Med vožnjo upoštevajte varnostno razdaljo oz. jo še povečajte. Upoštevajte pot zaustavljanja. Zaradi poledice in snega ne pozabimo, da hitro je prehitro.

Po podatkih policije se je število ugotovljenih kršitev v zadnji zimi zmanjšalo. Podobno pričakujejo v prihajajoči zimi. Vpliv na doslednejšo uporabo zimske opreme moramo iskati, tako policijski strokovnjaki, v spremembah prometne zakonodaje in v spoznanju voznikov, da zimsko oprema omogoča varnejše odvijanje prometa. Med analizo statističnih podatkov zadnjih zimskih sezon je razvidno, da je število prometnih nesreč v upadanju, saj se zgodi za približno četrtino manj nesreč. Policisti pri rednem delu preverjajo tudi opremljenosti vozil z zimsko opremo. Njihova intenzivnost pa bo odvisna od prvih ugotovitev uporabe opreme in vremenskih razmer.

Andrej Bedek

Vrnitev v šestdeseta leta

Kako že je bilo v šestdesetih letih prejšnjega stoletja? Da bi obudili spomine na tiste čase, se je srečala generacija osnovnošolcev 1964/1965 OŠ Bakovci. Pokramljali so z učiteljicami Milko Žalik in Jožico Borovič. V njunih očeh so ostali takšni, kot so bili pred štiridesetimi leti – nadobudni, neugnani, razposajeni, nagajivi, veseli, srečni ... Klepetu, šalam, plesu, špominom, petju in razposajenostim ni hotelo biti konca. Ko pa je bilo tako lepo! Kaj kmalu naj bi se znova srečali. - J. G.

V Dobrovniku je bilo v nedeljo spet veselo. Zgodil se je že v širši Sloveniji poznan krst mosta. Tokrat so se lahko pohvalili z novo pridobitvijo – odprli in blagoslovili so vinovod. To je super hvalavredna pridobitev, problematično je le, da se ni dočelo vinarina, ki jo bo treba plačati. Stroški iz naslova naložbe in obratovanja pa se že nabirajo.

Kot kaže, bo prišlo do spremembe nacionalnega programa gradnje regionalnih prometnih povezav. Tako naj bi vse prijetne ustavili in začeli z gradnjo vialne povezave med Cankovo in Lenartom. S tem naj bi se izognili plačevanju mitnine, ki je napovedana na petanjškem radgonskem mostu čez Muro.

Na Hodošu so uvedli vasko, ki skrbi za dobro počutje ptic seliv na hodoškem bregu. Hkrati se pripravljajo na množično cepljenje ptic proti gripi. Razlog je enostaven: bolj zdravje so namreč pomembne vrede. Možnost obolenja te živali, ki ste želijo spraviti na minimum.

Na Razkrižju se počasi odklpljajo iz posvetnega življenja se predajajo spiritalnosti. Čeli so z intenzivnimi pripravi mi na božič. Scavnicca jim bo tekla mimo znamenitega izraza nekoliko čistejša. V času obnovne obnove bodo energetske obnovljene tudi znamenite energetske točke.

Zadovoljstvo izražajo tudi izstniki vinskih kleti v Kapetan goricah. Letošnje vinsko leto so namreč blagoslovili najvišji predstavniki radenske oblasti. Mnogi so prepričani, da se bo to dobro sodelovanje z območje zavleklo tja do pozne jeseni v naslednjem letu.

V Soboti, kot kaže, še ni niti lokacije za drsanje. Zato pa bo mladeži ponujeno preizkušanje delovanja rotacijskih sil. Potrdili naj bi jim možnost rolanja na novem krogišču in toplega pel v novih termah soboškega kopališča.

Puconska globalno uveljavljena blagovna znamka Naša vas naj bi se iz d. o. o. prelevila v javni zavod. Toda marketinški analitiki ugotavljajo, da bi bilo to velika škoda. Potem ko niso dobili kompozitne tehnološke je sedaj potrebno izkoristiti prepoznavno Našo vas. Tako bo Naša vas postala multinacionalni holding. O tem, koliko računskih sredstev lahko vložijo v promocijo holdinga na svetovnih svetih, jim bo sporočila računsko sodišče.

Dijaki 3. c soboške gimnazije pridno vadijo »Nekoga moraš imeti rad« za naslednjo delno otvoritvijo ograde. Četrti a in c pa se bodo zgolj udeležila svečanosti.

Tvorci novega bisera prišleke kulinarike »Šunka iz Prekmurja« so s svojo nadarjenostjo navdušili predstavnice Ministrstva R Slovenije za kmetijstvo.

BESEDA NI KONJ

VESTNIK
lahko kupite
tudi na
večini pošt
v Pomurju.

Podjetje za informiranje, d. d.
Ul. a. Novaka 13, Merska Sobota

Državna razstava v Gornji Radgoni

Pomurski sejem poleg organizacije tradicionalnih sejemskih prireditev vsako jesen gosti tudi državno razstavo malih pasemskih živali.

Tako je slovenska zveza gojiteljev malih pasemskih živali na

sejmišču v Gornji Radgoni od petka do nedelje pripravila že 13. osrednjo državno razstavo malih živali. 200 rejcev iz 33 slovenskih društev je predstavilo 610 kuncev (48 pasem) in približno 50 morskih prašičkov (20

Najvišjo oceno je prejel beli orjak rejca Milana Marina iz soboškega društva.

pasem). Na žalost letos ni bilo na ogled številne perutnine in golobov, kas je posledica zapore zaradi nevarnosti izbruha ptičje gripe.

Hkrati z razstavo, ki so si jo ogledali predvsem mladi, je po-

tekalo tudi strokovno ocenjevanje živali. Nagrade za prve pasme in kolekcije, kjer so ocenjene štiri najlepše živali posameznega gojitelja, so podelili ob zaključku razstave.

Milan Jerše

NAROČAM VESTNIK za najmanj eno leto (do preklica):

Ime
in priimek:

Kraj:

Ulica:

številka:

Poštna številka:

pošta:

Davčna številka:

Datum:

Naročnino želim plačevati (obkroži):

a) po položnici - letno

b) po položnici - polletno

c) po položnici - trimesečno

Pozornost novemu
naročniku, ki se na
časopis naroča PRVIČ:

majica

